

№ 35/1961.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting
med förslag till ordinarie inkomst- och ut-
giftsstat för landskapet Åland under år 1962.

Föreliggande budgetförslag följer vad uppställningen beträffar samma grundprinciper som senaste år. Inom ramen för förenämnda grundprinciper har likväl av budgettekniska orsaker och för ernående av tydligare bokföring vissa omställningar gjorts, av vilka de viktigaste här må beröras. En inkonsekvens i den nuvarande utgiftsstaten har kunnat förmärkas ifråga om angivandet av tjänsternas eller befattningarnas avlöningsklass. I vissa fall har en tjänst eller befattning upptagits i den avlöningsklass, i vilken densamma inrättats, oberoende av om tjänste- eller befattningshavaren för närvarande är berättigad att lyfta hela grundlönen eller ej. I andra fall har tjänsten eller befattningen angivits i den avlöningsklass, enligt vilken vederbörande tjänsteman personligen är berättigad att utfå sin avlöning. Ett budgettekniskt riktigt förfarande kräver, att en tjänst eller befattning konsekvent antecknas i den avlöningsklass, i vilken densamma är inrättad. För de personliga avlöningstilläggen upptages nödiga undermoment under momentet avlöningar. Detta missförhållande har i budgetförslaget avlägsnats. Härigenom har budgeteringen smidigare kunnat anpassas till de praktiska behoven samtidigt, som risken för tilläggsbudgetering i föreliggande fall kunnat undvikas. Beträffande Ålands centralsjukhus, centralsanatorium och tuberkulosbyrå har en betydande olägenhet förelagat däri att budget, bokföring och årsberättelse icke stått i överensstämmelse med varandra. För ernående av riktigare budgetering och bokföring i förhållande till vederbörande inrättnings verkliga inkomster och utgifter har följande förändringar gjorts i budgetförslaget. Samtliga inkomster och utgifter hava upptagits till bruttobelopp, inkomsterna under 2 Avd. och utgifterna under 4 Ht. förutom investeringsutgifterna, vilka såsom tidigare upptagits under 10 Ht. Alla utgifter hava observerats såsom utgift under egna moment i respektive inrättnings utgiftsstat i 4 Ht. Ytterligare har de såsom gemensamma utgifter för centralsjukhuset, centralsanatoriet och tuberkulosbyrån antecknade utgifterna i förslaget uppdelats på de berörda inrättningarna, i enlighet med gällande inbördes fördelningsgrunder sålunda, att envar inrättnings kostnadsandel direkt upptagits såsom utgift i respektive inrättnings utgiftsstat under nödiga moment med angivande av fördelningstalet. Genom denna ändring har motsvarande fiktiva inkomstmoment under 2 Avd. kunnat slopas. I den allmänna motiveringen till första tilläggs-

budgeten för år 1961 har i detalj redogjorts för det totalavlönings-system, som beträffande sjukhusläkarnas avlöningar trädde i kraft från och med den 1 april 1961. Totalavlöningsystemet berör - åtminstone tillsevidare - endast läkarna vid Ålands centralsjukhus. Sedan de ifrågavarande läkarna numera hava kunnat inpassas i det nya avlöningssystemet, har därav föranledda nya inkomst- och utgiftsmoment med nödiga anslag upptagits i budgetförslaget i enlighet med statsverkspropositionen.

Landstingets finansutskott har i sitt betänkande över landskapsstyrelsens förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för år 1961 uttalat, att en realistisk budgetering kräver upptagande av anslag i proportion till regeringens motsvarande förslag. Landskapsstyrelsen omfattar denna uppfattning, varför den vid uppgörandet av budgetförslaget fäst särskild uppmärksamhet vid de utgiftsmoment, vilka böra upptagas i proportion till motsvarande anslag i statsverkspropositionen för år 1962. Även i övrigt har landskapsstyrelsen eftersträvat en realistisk budgetering sålunda, att såväl inkomster som utgifter i förslaget observerats så noggrant som möjligt till de belopp, till vilka de kunna beräknas uppgå under år 1962. Detta även med tanke på begränsning av behovet för tilläggsbudgetering.

Föreliggande budgetförslag slutar på 1.310.829.188 mark mot 1.260.519.602 mark i ordinarie budgeten för år 1961. I tilläggsbudget har för år 1961 dessutom beviljats 27.005.000 mark. Utgiftsstegringen enligt förslaget jämfört med ordinarie budgeten för år 1961 ökad med första tilläggsbudgeten för samma år utgör således 23.304.586 mark. Då vid denna jämförelse avdrag likväl ömsesidigt bör göras för den bokföringstekniska utgiften under 12 Ht. I:, vid avräkning återgående utjämningsföreskott, samt beträffande 1961 års budget ytterligare avdrag för anslagen under 4 Ht. III:8, IV:3 och 4 sammanlagt 16.100.000 mark på grund av den föreslagna omregleringen av centralsjukhusets, -sanatoriets och tuberkulosbyråns utgiftsstater, utgör den faktiska ökningen 89.404.586 mark eller 7,6 %. I statsförslaget för år 1962 enligt regeringens proposition N° 70/1961 har i jämförelse med ordinarie statsförslaget för år 1961 de egentliga utgifterna ökats med 15,3 %, de inkomstbringande kapitalutgifterna med 9,5 % och de icke inkomstbringande kapitalutgifterna med 28,8 % utgörande en samfällad ökning på i medeltal 17,9 %. Vid en jämförelse åter av de procentuella utgiftsökningarna mellan landskaps- och statsförslaget vore man i första hand måhända hågad att fälla påståendet, att nu föreliggande budgetförslag icke till

fullo återspeglar den föreslagna utgiftsökningen enligt statsverkspropositionen. Härvid bör dock observeras att de ifrågavarande procenttalen icke äro fullt jämförbara, dels emedan anslagen under ett stort antal utgiftsmoment i landskapets ordinarie utgiftsstat till sin natur äro grundade på en behovsprövning oberoende av motsvarande anslags storlek i statsverkspropositionen, dels beroende av att vissa anslag i statsverkspropositionen icke beröra landskapsförvaltningen. Men till de delar anslagen böra upptagas i proportion till rikets motsvarande anslagsbelopp, har landskapsstyrelsen, som tidigare framhållits, eftersträvat en jämförande budgetering.

Skiljaktigheterna mellan budgetförslaget och de hittills budgeterade medlen för år 1961 framgå av följande tablå:

Hittills budgete-
rat för år 1961 ...

Minskning -
Ökning +

För år 1962 föreslås
Summa

<u>Inkomster.</u>			
1 Avd. Skatter o. avgifter av skat- tenatur	14.000.000	-	14.000.000
2 Avd. Ink. från sjukvårdsinrättn.	79.777.000	- 21.050.000	58.727.000
3 Avd. Ink. av blandad natur	36.887.425	+ 19.450.601	56.338.026
4 Avd. Återburna understödslån	25.690.000	+ 14.410.000	40.100.000
5 Avd. Finansieringsinkomster	1.131.170.177	+ 10.493.985	1.141.664.162
Summa	1.287.524.602	+ 23.304.586	1.310.829.188
<u>Utgifter.</u>			
1 Ht. Landstinget	14.449.360	+ 2.997.940	17.447.300
2 Ht. Landskapsstyrelsen	34.307.500	+ 4.636.900	38.944.400
3 Ht. Polisvården	31.377.800	+ 3.589.550	34.967.350
4 Ht. Hälso- och sjukvården	208.534.510	+ 3.595.690	212.130.200
5 Ht. Undervisnings- o. bildnings- väsendet	287.423.552	+43.837.186	331.260.738
6 Ht. Näringarnas främjande	71.490.300	+ 7.169.300	78.659.600
7 Ht. Kommunikationsväsendet	116.235.080	+25.008.620	141.243.700
8 Ht. Sociala uppgifter	26.269.000	+ 1.948.900	28.217.900
9 Ht. Diverse anslag	63.365.000	+ 4.400.000	67.765.000
10 Ht. Investeringsutgifter	127.869.500	+ 2.320.500	130.190.000
11 Ht. Understödslån	205.700.000	-26.200.000	179.500.000
12 Ht. Finansieringsutgifter	100.503.000	-50.000.000	50.503.000
Summa	1.287.524.602	+ 23.304.586	1.310.829.188

-5-

Såsom av uppställningen framgår utvisa avdelningarna 3-5 i inkomststaten ökning, medan 1 Avdelningen är oförändrad och 2 Avdelningen utvisar en minskning om 21.050.000 mark. Denna minskning förklaras dels av den föreslagna omläggningen av sjukvårdsinrättningarnas budgeteringssystem, dels av förhöjt landskapsbidrag till Ålands centralsanatorium, varigenom kommunernas andelar i anläggnings- och driftskostnaderna i motsvarande grad nedgått. Statsanslaget för skattefinansiell utjämning är beräknat till 1.141.510.162 mark. I statsverkspropositionen föreslås för detta ändamål under 15 Ht. II:9 ett anslag om 1.000.000.000 mark.

Vad utgifterna åter vidkomma utvisa samtliga huvudtitlar ökning med undantag för 11 Ht., Understödslån, och 12 Ht. Finansieringsutgifter, där minskningen utgör 26.200.000 respektive 50.000.000 mark. De största utgiftsstegringarna utvisa 5 Ht., Undervisnings- och bildningsväsendet, med ca 44.000.000 mark; 7 Ht., Kommunikationsväsendet, med ca 25.000.000 mark samt 6 Ht., Naringarnas främjande, med ca 7.200.000 mark. I fråga om utgiftsökningen må ytterligare framhållas, att densamma i väsentlig mån påverkas av inträffade och förestående lönejusteringar och -utjämnings för tjänstemännen inom riks- och landskapsförvaltningen. De förestående löneregleringarna äro av tre olika slag. I överensstämmelse med det s.k. basavtalet, som ingicks i oktober år 1960 och berörde arbetslönerna på den allmänna arbetsmarknaden åren 1961 och 1962 har regeringen i statsförslaget föreslagit en förhöjning av statstjänstemännens avlöningar med 3,5 % räknat från och med ingången av år 1962. Jämlikt Landstingets tidigare fattade principbeslut tillkommer landskapstjänstemännen motsvarande förhöjning av avlöningarna. I enlighet med statsrådets senaste vår fattade principbeslut för trygghet av arbetsfreden, kommer regeringen att till Riksdagen före den 1 november 1961 avlåta propositioner angående nivåförhöjningen av tjänstemannalönerna för uppnående av bättre balans till lönenivån för personer verksamma i motsvarande ställning inom den civila sektorn. Då ytterligare avlöningsnivån för de särskilda tjänstemannagrupperna inbördes befunnits vara i behov av justering, kommer regeringen samtidigt att föreslå vissa groputjämnings inom tjänstemannakåren. Även dessa nivå- och groputjämnings kommer sannolikt att påverka lönenivån för landskapstjänstemännen, särskilt då de tjänstemannagrupper såsom lasarettlärarna, lärarna vid Ålands lyceum, den tekniska personalen vid landskapsstyrelsens vägavdelning etc., vilkas tjänster och befattningar i avlöningshänseende direkt äro bundna vid motsvarande tjänster och befattningar inom statsförvaltningen. Då i statsverkspropositionen anslag observerats för förenämnda procentuella förhöjning om 3,5 % samt ytter-

-6-

ligare i viss utsträckning för nivå- och gropförhöjningar, har landskapsstyrelsen i möjligaste mån observerat härför nödiga medel under momenten "lönejustering". Härutöver grundar sig utgiftsökningen i icke ringa grad på förhöjda lagstadgade landskapsbidrag.

Landskapsstyrelsen har vid budgetbehandlingen avhört företrädare för olika inrättningar samt föredragandena vid de olika avdelningarna inom landskapsstyrelsen.

I övrigt hänvisas till detaljmotiveringen, vari gives närmare redogörelser för kalkylerna till budgetförslaget jämfört med budgeten för det nu löpande året. I detaljmotiveringen betecknas förslagsanslagen och reservationsanslagen med (f) respektive (r) och tidigare moment som föreslås utgå står inom parentes. Vid uppgörandet av förslaget har landskapsstyrelsen prövat behovet för vederbörande moments bibehållande som reservationsanslag. Där förenämnt behov icke längre ansetts föreligga, har ifrågavarande anslag ombildats till fast anslag. Där så skett har anslagets tidigare natur av reservationsanslag i detaljmotiveringen angivits inom parentes.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå

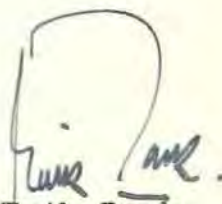
att Landstinget måtte antaga följande förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under år 1962 samt bemyndiga landskapsstyrelsen att för budgetens förverkligande upptaga erforderliga lån.

Mariehamn, den 10 november 1961.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Landskapskamrer

Erik Rask.

I N K O M S T E R.1 Avdelningen.

=====

1. Skatter och avgifter av skattenatur.

1. Nöjesskatter	5.500.000
2. Apoteksavgifter	2.000.000
3. Övriga skatter och avgifter av skattenatur	6.500.000

Summa I kap. 14.000.000

Summa I Avdelningen 14.000.000

2 Avdelningen.

=====

Ålands centralsjukhus.I. Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar.

1. Dagavgifter	14.000.000
2. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	3.940.000
3. Personalens kosthållsavgifter	1.512.000
4. Avgifter och ersättningar för läkarintyg och -utlåtanden	300.000
5. Ersättningar för undersökning och vård av försäkrade patienter	400.000
6. Inkomster från poliklinik	2.800.000
7. Kommunernas andel i föregående års anläggnings- och driftskostnader	18.400.000

Ålands centralsanatorium.

8. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	200.000
9. Personalens kosthållsavgifter	648.000
10. Kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftskostnader	13.000.000
11. Hyra från tuberkulosbyrån för dispensärlokalen jämfte inventarier	800.000
12. Hyra från tuberkulosbyrån för dispensärläkarens tjänste- bostad	360.000

Ålands tuberkulosbyrå.

13. Kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftskostnader	1.500.000
--	-----------

Kumlinge sjukstuga.

14. Dag- och övriga vårdavgifter	500.000
15. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	367.000

Summa I kap. 58.727.000

Summa 2 Avdelningen 58.727.000

3 Avdelningen.

=====

I. Inkomster av blandad natur.Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Stadens andel i kostnaderna för polisinrättningen	6.368.066
<u>Ålands lyceum.</u>	
2. Elevavgifter	3.500.000
3. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	150.000
<u>Ålands sjöfartsläroverk.</u>	
4. Elevavgifter	1.232.000
5. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	73.200
<u>Ålands yrkesskola.</u>	
6. Inkomst av arbetsverksamheten samt diverse inkomster	850.000
7. Kommunernas andelar i anläggnings- och driftskostnader	4.750.000
<u>Ålands lantmannaskola.</u>	
8. Elevavgifter	20.000
9. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster ..	245.760
10. Inkomst från skollägenheten på Jomala gård	3.595.000
<u>Ålands kvinnliga hemslöjsskola.</u>	
11. Elevavgifter	35.000
12. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	90.000
<u>Ålands ambulerande lantbruksskola.</u>	
13. Elevavgifter	9.000
14. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	10.000
<u>Grelsby plantskola.</u>	
15. Inkomst från försäljning av plantskolealster	200.000
16. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	250.000
<u>Ålands fruktförsök.</u>	
17. Inkomst från fruktförsäljning	225.000
18. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	105.000
<u>Ålands försöksfält.</u>	
19. Inkomst från fröförsäljning samt diverse inkomster	30.000
<u>Vägavdelningen.</u>	
20. Hyror och övriga inkomster	600.000
<u>Övriga inkomster av blandad natur.</u>	
21. Ränteinkomster från av landskapet beviljade under- stödslån	26.000.000
22. Inkomster från försäljning av registerbrickor	1.400.000
23. Diverse inkomster	500.000
24. Inkomster från lantbruksavdelningens arbetsmaskiner	2.500.000

25. Inkomster från forstavdelningens arbetsmaskiner	200.000
26. Kommunernas andelar i föregående års kostnader för underhåll av bygdevägar	3.400.000
Summa I kap. 56.338.026	
Summa 3 Avdelningen 56.338.026	

4 Avdelningen.

=====

I. Till landskapet återburna understödslån.

1. Avkortningar på understödslån	40.000.000
Summa I kap. 40.000.000	

II. Ersättningar, som för byggande av bygdevägar
med stöd av väglagen skola indrivas hos kommu-
nerna.

1. Kommunernas andelar i föregående års kostnader för byggande av bygdevägar	100.000
Summa II kap. 100.000	
Summa 4 Avdelningen 40.100.000	

5 Avdelningen.

=====

I. Finansieringsinkomster.Avräknings- och ränteinkomster.

1. Statsanslag för skattefinansiell utjämning:	
a) Förskott för år 1962	1.141.510.162
b) Utjämningsreglering för tidigare år	1.000
2. Ränteinkomster från finanseringsmedel	100.000
3. Inbetalningar av landskapets enskilda medel för vid av- räkningen såsom ordinarie utgifter icke godkända belopp	50.000
4. Av landskapet upptagna finansieringslån för ordinarie budgetens förverkligande	1.000
<u>Inkomster, vilka icke företräda betalningar.</u>	
5. Indragning av utgiftsrester	1.000
6. Indragning av reserverade anslag	1.000

Summa I kap. 1.141.664.162

Summa 5 Avdelningen 1.141.664.162

Summa inkomster mk 1.310.829.188

=====

U T G I F T E R.1 Huvudtiteln. Landstinget.

=====

I. Allmänna landstingskostnader.

1. Landstingsmännens arvoden, dagtraktamenten och rese- kostnader (förslagsanslag)	12.000.000
2. Arvode åt landstingets sekreterare och notarie (för- slagsanslag)	450.000
3. Arvoden åt utskottssekreterarna (förslagsanslag)	600.000
4. 1 kanslist och renskrivare:	
grundlön (18 lkl)	542.400
ålderstillägg	132.000
dyrortstillägg (förslagsanslag)	21.900
lönejustering (förslagsanslag)	<u>35.000</u>
	731.300
5. Stenografer (förslagsanslag)	700.000
6. Bibliotekarie, arvode	36.000
7. Till kanslikommissionens disposition för avlönande av extra arbetskraft	90.000
8. Folkpensions- och barnbidragspremier (förslagsanslag)	500.000
9. Hyra för landstingets lokaler jämte lyse och städ- ning (förslagsanslag)	1.100.000
10. Inköp och inbindning av litteratur till landstingets bibliotek	40.000
11. För exkursioner och expertutlåtanden (förslagsanslag)	50.000
12. Revisionskostnader (förslagsanslag)	550.000
13. Expensamedel	550.000
14. Kanslikommissionens dispositionsmedel	50.000

Summa I kap. 17.447.300

Summa 1 Huvudtiteln 17.447.300

2 Huvudtiteln. Landstingsstyrelsen.

=====

I. Centralförvaltningskostnader.

1. Avlöningar:

1 lantråd, grundlön (42 lkl)	1.951.200
1 lagberedningssekreterare, grund- lön (36 lkl)	1.314.000
1 äldre sekreterare, grundlön (35 lkl)	1.236.000
1 yngre sekreterare, grundlön (30 lkl)	942.000
1 kamrerare, grundlön (33 lkl)	1.101.600

1 vägingenjör, grundlön (33 lkl) ..	1.101.600	
1 agronom, grundlön (31 lkl)	990.000	
1 kolonisationsinspektör, grundlön (29 lkl)	900.000	
1 forstmästare, grundlön (30 lkl) .	942.000	
1 arkeolog, grundlön (33 lkl)	1.101.600	
1 byggnadsinstruktör, grundlön (23 lkl)	674.400	
1 huvudbokförare, grundlön (23 lkl)	674.400	
1 registrator och arkivarie, grund- lön (19 lkl)	565.200	
1 kassör, grundlön (17 lkl)	521.400	
1 kanslist och bibliotekarie, grund- lön (18 lkl)	542.400	
1 bitr. bokförare och kassör, grund- lön (15 lkl)	482.100	
1 vaktmästare, grundlön (12 lkl) ..	428.400	
1 kanslibiträde, årsarvode (12 lkl)	428.400	
2 renskriverer, grundlön å 411.900 (11 lkl)	823.800	
1 renskrivererska, årsarvode (11 lkl)	411.900	
1 kontorsbiträde, årsarvode (11 lkl)	411.900	
1 telefonist, grundlön (11 lkl) ...	411.900	
1 bokföringsbiträde, årsarvode (11 lkl)	411.900	
1 chaufför, årsarvode (14 lkl)	463.500	
arkivarietillägg åt kanslisten	22.800	
maskinskrivningstillägg (förslagsan- slag)	70.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	4.000.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag) ...	650.000	
lönejusteringar (förslagsanslag) ..	<u>2.000.000</u>	25.574.400
2. Ledamöternas i landskapsstyrelsen arvoden, dagtrakta- menten och resekostnader, (förslagsanslag)	3.400.000	
3. För lagberedningskommittéer (förslagsanslag)	300.000	
4. Trycknings- och inbindningskostnader (förslagsanslag)	1.000.000	
5. Hyra för landskapsstyrelsens lokal jämte lyse och städning (förslagsanslag)	2.800.000	
6. Expensmedel	2.100.000	
7. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)	2.000.000	
8. Kostnader för extra personal (förslagsanslag)	1.250.000	

9. Hyra för lantrådets tjänstebostad (förslagsanslag)	120.000
10. Landskapsstyrelsens dispositionsmedel	400.000

Summa I kap. 38.944.400

Summa 2 Huvudtiteln 38.944.400

3 Huvudtiteln. Polisvården.

=====

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Avlöningar:

1 polismästare, grundlön (26 lkl) ...	781.200	
1 poliskommissarie, grundlön (21 lkl)	614.400	
2 överkonstaplar, grundlön à 542.400		
(18 lkl)	1.084.800	
8 äldre konstaplar, grundlön à		
501.600 (16 lkl)	4.012.800	
7 yngre konstaplar, grundlön à		
482.100 (15 lkl)	3.374.700	
1 yngre konstapel, årsarvode (15 lkl)	482.100	
4 extra konstaplar, arvode för samman-		
lagt 20 mån. (14 lkl)	772.500	
1 kanslist, grundlön (13 lkl)	445.800	
1 extra maskinskriverska, årsarvode		
(11 lkl)	411.900	
ålderstillägg (förslagsanslag)	1.550.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	435.000	
ersättningar för söndagsarbeten (för-		
slagsanslag)	1.600.000	
nattarbetsersättningar (förslags-		
anslag)	325.000	
kriminalpolistillägg (förslagsanslag)	110.000	
polistillägg (förslagsanslag)	535.000	
arvode för grodmän (förslagsanslag)	20.000	
lönejusteringar (förslagsanslag) ...	580.000	17.135.200
2. Beklädnadsbidrag à 10.300		206.000
3. Expensmedel		300.000
4. Telefonkonstnader (förslagsanslag)		250.000
5. Beväpning och utrustning		45.000
6. Ersättning för under tjänsteutövning förstörda kläder		3.000
7. Barnbidrags- och folkpensionspremier (förslagsanslag)		600.000
8. Drifts- och underhållskostnader för motorfordon (för-		
slagsanslag)		250.000

9. Drifts- och underhållskostnader för telefoniutrustning	100.000
10. Till landskapsstyrelsens disposition för polis- inrättningen	150.000

Summa I kap. 19.039.200

II. Polisväsendet på landet.

1. Avlöningar:

1 överkonstapel (Jomala), grundlön (18 lkl)	542.400	
1 överkonstapel (Sund), grundlön (17 lkl)	521.400	
6 äldre poliskonstaplar, grundlön å 482.100 (15 lkl)	2.892.600	
2 yngre poliskonstaplar (Jomala), grundlön å 482.100 (15 lkl)	964.200	
7 yngre poliskonstaplar, grundlön å 463.500 (14 lkl)	3.244.500	
2 yngre poliskonstaplar (Jomala), årsarvode å 463.500 (14 lkl) ...	927.000	
3 extra poliskonstaplar (Jomala), arvode för sammanlagt 13 månader (14 lkl)	502.125	
1 extra byråbiträde (Jomala), års- arvode (11 lkl)	411.900	
1 extra poliskonstapel (Sund), arvode för 5 månader (14 lkl)	193.125	
1 extra byråbiträde (Sund), års- arvode (11 lkl)	411.900	
ålderstillägg (förslagsanslag) ...	1.600.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag) ..	80.000	
kriminalpolistillägg, (Jomala och Sund) (förslagsanslag)	45.000	
ersättningar för söndagsarbeten (för- slagsanslag)	300.000	
nattarbetsersättningar (förslagsanslag)	30.000	
polistillägg (förslagsanslag)	500.000	
lönejusteringar (förslagsanslag) .	460.000	13.626.150
2. Beklädnadsbidrag å 7.700	154.000	
3. Ersättningar åt landspolisen för resor (förslagsanslag)	700.000	
4. Expensmedel	400.000	
5. Polisernas uniformering och utrustning (förslagsanslag)	50.000	

3-4 Ht.
198.000
800.000

6. För polishäkten
7. Till landskapsstyrelsens disposition för polisväsendet
på landet

Summa II kap. 15.928.150

Summa 3 Huvudtiteln 34.967.350

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.
=====

I. Särskilda avlöningar.

1. Avlöningar:

1 distriktsläkare, grundlön (27 lkl)	819.600	
ålderstillägg (förslagsanslag)	170.400	
lönejustering (förslagsanslag)	40.000	1.030.000
2. Resekostnader och dagtraktamenten för distriktsläkaren (förslagsanslag)		200.000
3. Distriktsläkarens kanslimedel		30.000
4. Kumlinge läkarbåt (förslagsanslag)		400.000
5. Landskapshälsosyster-barnmorskans avlöning:		
grundlön (24 lkl)	708.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	111.600	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	25.800	
lönejustering (förslagsanslag)	30.000	875.400
6. Landskapshälsosyster-barnmorskans resekostnader (för- slagsanslag)		150.000
7. Landskapshälsosyster-barnmorskans hyresmedel		48.000

Summa I kap. 2.733.400

II. Ålands centralsjukhus.

1. Avlöningar:

Läkare.

chefsläkararvode	360.000
1 överläkare (kirurg.avd.), grundlön (35 lkl)	1.236.000
1 överläkare (inre med.avd.), grund- lön (35 lkl)	1.236.000
1 överläkare (gynek.avd.), grundlön (35 lkl)	1.236.000
1 överläkare (röntg.avd.), grundlön (35 lkl)	1.236.000
1 avdelningsläkare, (kirurg.avd.) grundlön (31 lkl)	990.000
1 avdelningsläkare, (med.avd.) grund-	

lön (31 lkl) 990.000

Skolad sköterskepersonal.

1 översköterska, grundlön (22 lkl) 642.000

10 avdelningssköterskor, grundlön

å 521.400 (17 lkl) 5.214.000

1 nattsköterska, grundlön (17 lkl) 521.400

18 sköterskor, grundlön å 463.500

(14 lkl) 8.343.000

4 barnmorskor, grundlön å 463.500

(14 lkl) 1.854.000

Övrig skolad personal.

1 sjukgymnast, grundlön (16 lkl) ... 501.600

1 farmaceut, årsarvode (9 lkl) 380.700

9 hjälpsköterskor, årsarvode å

411.900 (11 lkl) 3.707.100

7 barnsköterskor, årsarvode å

411.900 (11 lkl) 2.883.300

5 tekniska biträden, årsarvode å

411.900 (11 lkl) 2.059.500

Kontorspersonal.

1 syssloman, 6/10 grundlön (27 lkl) 491.760

1 bitr. syssloman-bokförare, 6/10

grundlön (18 lkl) 325.440

1 kassör-centrallagerföreståndare,

6/10 årsarvode (15 lkl) 289.260

1 kontorsbiträde, 6/10 årsarvode

(11 lkl) 247.140

Övrig kvinnlig personal.

1 kosthållerska, 7/10 grundlön

(17 lkl) 364.980

1 bitr. kosthållerska, 7/10 årsarvode

(13 lkl) 312.060

1 tvätt- o. linneföreståndarinna,

7/10 årsarvode (13 lkl) 312.060

3 telefonister, 7/10 årsarvode å

366.000 (8 lkl) 768.600

3 kokerskor, 7/10 årsarvode å

366.000 (8 lkl) 768.600

1 bagerska, 7/10 årsarvode (8 lkl)

256.200

2 maskintvätterskor, 7/10 årsarvode å

-16-

380.700 (9 lkl)	532.980
4 tvätterskor, 7/10 årsarvode å	
366.000 (8 lkl)	1.024.800
2 sömmerskor, 7/10 årsarvode å	
366.000 (8 lkl)	512.400
1 baderska-städerska, årsarvode (8 lkl)	366.000
1 baderska, årsarvode (8 lkl)	366.000
8 sjukvårdspraktikanter, årsarvode å 144.000	1.152.000
7 köksbiträden, 7/10 årsarvode å	
338.700 (6 lkl)	1.659.630
6 servererskor- diskerskor, årsarvode å 338.700 (6 lkl)	2.032.200
18 sjukhusbiträden, årsarvode å	
338.700 (6 lkl)	6.096.600
<u>Övrig manlig personal.</u>	
1 maskinmästare, 6/10 grundlön (23 lkl)	404.640
2 maskinskötare, 7/10 grundlön å	
445.800 (13 lkl)	624.120
1 chaufför-vaktmästare, 7/10 grundlön (14 lkl)	324.450
1 snickare-gårdskar1 7/10 årsarvode (12 lkl)	299.880
1 gårdskar1-trädgårdsmästare, 7/10 årsarvode (12 lkl)	299.880
3 eldare, 7/10 årsarvode å 428.400 (12 lkl)	899.640
1 eldare, 6/10 årsarvode (12 lkl) .	257.040
1 hjälpkar1, 7/10 årsarvode (10 lkl)	277.200
<u>Gemensamma löneförmåner.</u>	
sjukhustillägg åt läkare	4.846.800
ålderstillägg (förslagsanslag)	4.600.000
dyrortstillägg (förslagsanslag)	2.300.000
ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag)	6.050.000
nattarbetsersättningar (förslagsanslag)	275.000
dejoureringsarvoden (förslagsanslag)	2.500.000

semestervikariatsarvoden (förslagsanslag)	4.400.000	
sjukvikariatsarvoden (förslagsanslag)	2.000.000	
beklädnadsbidrag	364.000	
lönejusteringar (förslagsanslag) ...	<u>2.700.000</u>	84.691.960
2. Kosthållning (förslagsanslag)		8.000.000
3. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag) ...		7.800.000
4. Värme och lyse (förslagsanslag)		8.000.000
5. Tvätt- o. rengöringsmedel inkl. vattenavgift (förslagsanslag)		2.380.000
6. Utgifter för röntgen-, laboratorie- och poliklinikverksamhet (förslagsanslag)		2.500.000
7. För själavården		72.000
8. Underhåll av fastigheten		600.000
9. Underhåll av inventarier		1.150.000
10. Underhåll av sjukhusområdet		720.000
11. Diverse utgifter		3.300.000
12. Arvode och resekostnader för ögonläkaren (förslagsanslag)		100.000
13. Arvoden åt läkare för läkarintyg och -utlåtanden, för vilka uppbäres avgift eller ersättning (förslagsanslag)		300.000
14. Hyra för läkarbostad (förslagsanslag)		435.000
15. Folkpensions- och barnbidragsavgifter (förslagsanslag)		3.750.000
16. Brandstodspremier (förslagsanslag)		130.000
17. Till landskapsstyrelsens disposition för centralsjukhuset		750.000

Summa II kap. 124.678.960

III. Ålands centralsanatorium.

1. Avlöningar:

1 sanatorieöverläkare, grundlön (41 lkl)	1.830.000
1 översköterska, grundlön (22 lkl)	642.000
2 avdelningssköterskor, grundlön à 542.400 (18 lkl)	1.084.800
1 laboratorie- och röntgensköterska, 1/2 grundlön (18 lkl)	271.200
1 nattsköterska, grundlön (18 lkl)	542.400
2 assistentsköterskor, grundlön à 482.100 (15 lkl)	964.200
1 ambulerande sköterska, grundlön (15 lkl)	482.100

3 sköterskebiträden, årsarvode å	
411.900 (11 lkl)	1.235.700
1 arbetsterapeut, grundlön (15 lkl)	482.100
1 baderska, årsarvode (8 lkl)	366.000
2 servererskor, årsarvode å 338.700	
(6 lkl)	677.400
2 diskerskor, årsarvode å 338.700	
(6 lkl)	677.400
3 avdelningsstäderskor, årsarvode å	
338.700 (6 lkl)	1.016.100
1 ambulerande avdelningsstäderska,	
1/2 årsarvode (6 lkl)	169.350
1 syssloman, 3/10 grundlön (27 lkl)	245.880
1 bitr. syssloman-bokförare, 3/10	
grundlön (18 lkl)	162.720
1 kassör-centrallagerföreståndare,	
3/10 årsarvode (15 lkl)	144.630
1 kontorsbiträde, 3/10 årsarvode	
(11 lkl)	123.570
1 kosthållerska, 3/10 grundlön (17 lkl)	156.420
1 bitr. kosthållerska, 3/10 årsarvode	
(13 lkl)	133.740
1 tvätt- o. linneföreståndarinna,	
3/10 årsarvode (13 lkl)	133.740
3 telefonister, 3/10 årsarvode å	
366.000 (8 lkl)	329.400
3 kokerskor, 3/10 årsarvode å	
366.000 (8 lkl)	329.400
1 bagerska, 3/10 årsarvode (8 lkl) .	109.800
2 maskintvätterskor, 3/10 årsarvode	
å 380.700 (9 lkl)	228.420
4 tvätterskor, 3/10 årsarvode å	
366.000 (8 lkl)	439.200
2 sömmerskor, 3/10 årsarvode å 366.000	
(8 lkl)	219.600
7 köksbiträden, 3/10 årsarvode å	
338.000 (6 lkl)	711.270
1 maskinmästare, 3/10 grundlön (23 lkl)	202.320
2 maskinskötare, 3/10 grundlön å	
445.800 (13 lkl)	267.480

1 chaufför-vaktmästare, 3/10 grund-		
lön (14 lkl)	139.050	
1 snickare-gårdskar, 3/10 årsarvode		
(12 lkl)	128.520	
1 gårdskar-trädgårdsmästare 3/10		
årsarvode (12 lkl)	128.520	
4 eldare, 3/10 årsarvode å 428.400		
(12 lkl)	514.080	
1 hjälpar, 3/10 årsarvode (10 lkl) .	118.800	
beklädnadsbidrag	84.800	
ålderstillägg (förslagsanslag)	2.000.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	450.000	
ersättning för söndagsarbete (för-		
slagsanslag)	1.500.000	
dejoureringsarvoden (förslagsanslag)	970.000	
semestervikariatsarvoden (förslags-		
anslag)	1.000.000	
sjukvikariatsarvoden	500.000	
lönejusteringar (förslagsanslag) ...	900.000	22.812.110
2. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag) ...		1.300.000
3. Tvätt- och rengöringsmedel inkl. vattenavgift (för-		
slagsanslag)		1.000.000
4. Operationskostnader samt arvode och resekostnader för		
lungkirurgen (förslagsanslag)		250.000
5. Underhåll av inventarier		170.000
6. Underhåll av fastigheten		400.000
7. Diverse utgifter		350.000
8. Kosthållningen (förslagsanslag)		3.500.000
9. Värme och lyse (förslagsanslag)		3.500.000
10. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (förslagsanslag)		1.000.000
11. Brandstodspremier (förslagsanslag)		70.000
12. Till landskapstyrelsens disposition för central-		
sanatoriet		100.000

Summa III kap. 34.452.110

IV. Ålands tuberkulosbyrå.

1. Avlöningar:

1 dispensärläkare, halvt årsarvode	
(30 lkl)	471.000
1 dispensärsköterska, grundlön	
(18 lkl)	542.400

1 laboratorie- och röntgensköterska 1/2 grundlön (18 lkl)	271.200	
1 ambulerande avdelningsstäderska 1/2 årsarvode (6 lkl)	169.350	
1 syssloman, 1/10 grundlön (27 lkl)	81.960	
1 bitr. syssloman-bokförare, 1/10 grundlön (18 lkl)	54.240	
1 kassör-centrallagerföreståndare, 1/10 årsarvode (15 lkl)	48.210	
1 kontorsbiträde, 1/10 årsarvode (11 lkl)	41.190	
1 maskinmästare, 1/10 grundlön (23 lkl)	67.440	
1 eldare, 1/10 årsarvode (12 lkl)	42.840	
ålderstillägg (förslagsanslag)	185.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag) ...	43.000	
beklädnadsbidrag	9.600	
dejoureringearvode (förslagsanslag)	13.500	
ersättning för söndagsarbete (förslags- anslag)	8.000	
sjukvikariatsarvoden	50.000	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>70.000</u>	2.168.930
2. Medicinalier (förslagsanslag)		800.000
3. Hyra till centralsanatoriet för dispensärlokalen jämte inventarier		800.000
4. Värme och lyse (förslagsanslag)		300.000
5. Diverse utgifter		30.000
6. Fri bostad, värme och lyse för dispensärläkaren och dispensärsköterskan (förslagsanslag)		400.000
7. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (förslagsanslag)		90.000
8. Skärmbildsfotografering (förslagsanslag)		1.350.000
9. Till landskapsstyrelsens disposition för tuberkulos- byrån		30.000

Summa IV kap. 5.968.930

V. Kumlinge sjukstuga.

1. Avlöningar:

1 läkare, arvode	60.000
1 sköterska, grundlön (15 lkl)	482.100
1 sköterska, årsarvode (14 lkl)	463.500
1 ekonom och gårdskar, årsarvode (13 lkl)	445.800

1 kokerska, årsarvode (7 lkl)	352.200	
1 städerska, årsarvode (7 lkl)	352.200	
hyresbidrag för sköterska	18.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	250.000	
ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag)	150.000	
tvätthjälp	12.000	
lönejustering (förslagsanslag)	91.000	2.676.800
2. Vikariatsarvoden (förslagsanslag)		185.000
3. Kosthållningen (förslagsanslag)		420.000
4. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag)		120.000
5. Värme och lyse (förslagsanslag)		380.000
6. Inventariernas underhåll		60.000
7. Diverse utgifter		65.000
8. Sjukhusområdets underhåll		25.000
9. Byggnadernas underhåll		75.000
10. Till landskapsstyrelsens disposition för sjukstugan ..		15.000

Summa V kap. 4.021.800

VI. Särskilda anslag.

1. Bidrag till avlönande av stads- och kommunalläkare (förslagsanslag)	2.300.000
2. Bidrag till avlönande av kommunaldjurläkare (förslagsanslag)	25.000
3. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar (förslagsanslag)	4.000.000
4. Bidrag till avlönande av kommunala barnmorskor (förslagsanslag)	4.000.000
5. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosysterbarnmorskor (förslagsanslag)	2.000.000
6. Bidrag till upprätthållande av Grelsby sjukhus (förslagsanslag)	16.700.000
7. Kostnader för landskapets platser i Grelsby sjukhus (förslagsanslag)	2.200.000
8. Kostnader för tre platser i Åbolands barnsjukhus (förslagsanslag)	4.000.000
9. Understöd åt rådgivningsbyråerna i mödra- och barnavård (förslagsanslag)	900.000
10. Bidrag till avlönande av kommunernas skolläkare och skoltandläkare (förslagsanslag)	2.000.000
11. Bidrag åt kommuner för vaccinationskostnader (för-	

slagsanslag)	400.000
12.. Bidrag till Kumlinge apotek	250.000
13. Bidrag till Föreningen Folkhälsan på Åland r.f. .	400.000
14. Bidrag till Ab Skärgårdsflyg för ambulansflygningar	800.000
15. Till landskapsstyrelsens disposition för hälso- och sjukvårdsändamål	300.000

Summa VI kap. 40.275.000

Summa 4 Huvudtiteln 212.130.200

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.
=====

I. Ålands lyceum.

1. Avlöningar:

1 rektor, grundlön (31 lkl)	990.000
6 äldre lektorer, grundlön å 819.600 (27 lkl)	4.917.600
6 yngre lektorer, grundlön å 708.000 (24 lkl)	4.248.000
1 gymnastiklärare, grundlön (21 lkl)	614.400
1 gymnastiklärarinna, grundlön (21 lkl)	614.400
1 lärare i teckning och kalligrafi, grundlön (23 lkl)	674.400
1 sånglärare, arvode	198.000
1 gårdskarls-eldare, grundlön (12 lkl)	428.400
1 vaktmästare, grundlön (12 lkl) ..	428.400
5 städerskor, årsarvode å 338.700 (6 lkl)	1.693.500
kanslihjälps	96.000
ålderstillägg (förslagsanslag)	2.600.000
dyrortstillägg (förslagsanslag) ...	475.000
kompetenstillägg åt yngre lektorer (förslagsanslag)	216.000
förhöjningar efter vissa år (förslags- anslag)	229.200
lönejustering (förslagsanslag)	2.500.000
ersättning för söndagsarbete (för- slagsanslag)	75.000
ersättning för övertidsarbete (för- slagsanslag)	125.000

övertim- och timarvoden (förslags- anslag)	8.700.000	
undervisning i språkklubbar (för- slagsanslag)	100.000	29.923.300
2. Upprätthållande av parallellklasser (förslagsanslag)		
övertim- och timarvoden	4.000.000	
rektorns arvode	228.960	
vaktmästarens arvode	17.600	4.246.560
3. Undervisningsmateriel och bibliotek		570.000
4. Städning (förslagsanslag)		250.000
5. Värme, lyse och vatten (förslagsanslag)		2.740.000
6. Material för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (förslagsanslag)		240.000
7. Tryckningskostnader (förslagsanslag)		130.000
8. Diverse utgifter		275.000
9. Underhåll av inventarier		300.000
10. Underhåll av byggnader		300.000
11. Undersökning av elevernas hälsotillstånd		65.000
12. Till landskapsstyrelsens disposition för lyceet ..		10.000

Summa I kap. 39.049.860

II. Folkskolväsendet.

Folkskolinspektören.

1. Folkskolinspektörens avlöning:		
grundlön (30 lkl)	942.000	
ålderstillägg	294.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag) ..	33.600	
lönejustering (förslagsanslag) ...	44.400	1.314.000
2. Arvode för folkskolinspektörens semestervikarie (förslagsanslag)		55.000
3. Folkskolinspektörens resekostnader (förslagsanslag)		250.000
4. Hyra för kanslirum		60.000
<u>Landskapsbidrag för folkskolväsendet.</u>		
5. Mariehamns stad (förslagsanslag)		14.000.000
6. Tjänsteinnehavarnas vid folkskolorna på landet av- löning (förslagsanslag)		87.500.000
7. Understödsanslag för folkskolorna på landet (för- slagsanslag)		45.000.000
8. Extra understöd för upprätthållande av folkskol- väsendet		9.900.000
9. Byggnadshjälp åt landskommuner för uppförande av folk-		

18.000.000

skollokalerna (förslagsanslag)	18.000.000
10. Extra byggnadsbidrag åt fattiga och glest befolkade kommuner för anskaffande av folkskollokalerna (förslagsanslag)	5.000.000
<u>Särskilda utgifter för folkskolväsendet.</u>	
11. Till sommarrekreation vid sommarkolonier åt medellösa främst svaga och sjuka folkskolbarn (förslagsanslag)	120.000
12. Diverse utgifter	175.000

Summa II kap. 181.374.000

III. Ålands sjöfartsläroverk.

1. Avlöningar:

Navigationsskolavdelningen.

1 överlärare, grundlön (28 lkl)	858.000
1 lektor i navigationsämnen, grundlön (26 lkl)	781.200
1 lektor i matematik, grundlön (26 lkl)	781.200
1 lektor i språk, grundlön (26 lkl) ...	781.200
rektorsarvode	52.800

Maskintekniska avdelningen.

3 lektorer, grundlön à 858.000 (28 lkl)	2.574.000
avdelningsföreståndararvode	36.000

Gemensamt.

1 vaktmästare, grundlön (13 lkl)	445.800
1 kanslist	216.000
2 städerskor, årsarvode à 338.700 (6 lkl)	677.400
ålderstilllägg (förslagsanslag)	769.800
dyrortstilllägg (förslagsanslag)	189.900
förhöjning efter vissa år (förslagsanslag)	65.700
lönejustering (förslagsanslag)	290.000
ersättning för veckovila (vaktmästaren) (förslagsanslag)	52.000
ersättning för overtidsarbete (vaktmästaren) (förslagsanslag)	50.000
rådgivande kommissionens arvoden	40.000

8.661.000

2. Tjänstgörings- och timarvoden (förslagsanslag):
navigationsskolavdelningen i

timarvoden	1.142.000	
hemarbetsersättning	632.000	
maskintekniska avdelningen i tim-		
arvoden	1.851.000	
hemarbetsersättning	737.600	
parallellavdelning för navigations-		
skolavdelningen	563.000	
hemarbetsersättning	<u>108.500</u>	5.034.100
3. Skepparskolan:		
timarvoden	554.570	
hemarbetsersättningar	83.000	
arvodesjustering (förslagsanslag)	<u>22.500</u>	660.070
4. Undermaskinmästarkurs:		
timarvoden	<u>600.000</u>	600.000
5. Undervisningsmateriel och bibliotek:		
för navigationsskolavdelningen	280.000	
för maskintekniska avdelningen	<u>120.000</u>	400.000
6. Värme, lyse och vatten (förslagsanslag)		773.800
7. Tryckningskostnader (förslagsanslag)		120.000
8. Expensmedel:		
för navigationsskolavdelningen	85.000	
för maskintekniska avdelningen	<u>85.000</u>	170.000
9. Underhåll av byggnaden		100.000
10. Underhåll av inventarier		50.000
11. Maskinlaboratoriets driftskostnader		70.000
12. Svetningskurs för maskintekniska avdelningen		30.000
13. För exkursioner (maskintekniska avdelningen)		50.000
14. Stipendiemedel (båda avdelningarna)		25.000
15. Specialföreläsningar (förslagsanslag)		40.000
16. Radiotelegrafistkurs (förslagsanslag)		950.000
17. Sjömansskolan:		
a) avlöningar:		
2 lärare i yrkesämnen, årsarvode		
a 708.000 (24 lkl)	1.416.000	
1 lärare i allmänna ämnen,		
årsarvode (24 lkl)	708.000	
1 yrkeslärare, årsarvode		
(23 lkl)	674.400	
1 arbetslärare, årsarvode		
(18 lkl)	542.400	

-26-

ålderstillägg (förslags-			
anslag)	507.800		
dyrortstillägg (förslags-			
anslag)	108.300		
lönejusteringar (förslags-			
anslag)	300.000		
rektorsarvode	<u>324.000</u>	4.580.900	
b) tjänstgörings- och timarvoden			
(förslagsanslag):			
lärarnas timarvoden och hem-			
arbetsersättning	2.000.000		
extra anställd personal ..	450.000		
direktionens sammanträden	120.000		
städning	150.000		
resekostnader och dagtrak-			
tamenten	<u>80.000</u>	2.800.000	
c) hyror (förslagsanslag)		1.560.000	
d) bränsle, lyse och vatten (förslags-			
anslag)		550.000	
e) undervisningen (förslagsanslag):			
råmateriel och verktyg ..	1.500.000		
bibliotek och undervis-			
ningsmaterial	<u>1.000.000</u>	2.500.000	
f) expensmedel		150.000	
g) tryckningskostnader		200.000	
h) elevernas kost och logi (förslagsanslag):			
utspisningsköket	3.500.000		
internatets omkostnader .	<u>300.000</u>	<u>3.800.000</u>	16.140.900
Summa III kap. 33.874.870			
IV. Ålands yrkesskola.			

1. Avlöningar:

2 lärare i yrkesämnen, årsarvode		
å 781.200 (26 lkl)	1.562.400	
1 yrkeslärare, årsarvode (23 lkl) ..	674.400	
4 arbetslärare, årsarvode å		
614.400 (21 lkl)	2.457.600	
lärarnas timarvoden (förslagsanslag):		
dagkurser	4.032.000	
aftonkurser	906.000	
1 ekonom, årsarvode (19 lkl)	565.200	

-27-

1 kanslist, årsarvode (11 lkl)	411.900	
bibliotekariens arvode	82.800	
skolläkarens arvode	70.000	
direktionsarvoden (förslagsanslag) .	102.000	
rektorsarvode	72.000	
hemarbetsersättning	575.000	
timarvoden för avdelningsföreståndarna (förslagsanslag)	165.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	811.700	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	205.700	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>460.000</u>	13.153.700
2. Elevernas flitpengar (förslagsanslag)		750.000
3. Städning och eldning (förslagsanslag)		552.000
4. Råvaror och arbetsredskap (förslagsanslag)		3.600.000
5. Tryckningskostnader (förslagsanslag)		75.000
6. Expensmedel		537.000
7. Undervisningsmateriel och bibliotek		850.000
8. Inmontering och reparation av maskiner och inventarier samt underhåll av lokaler (förslagsanslag)		490.000
9. Hyra, bränsle, lyse, kraft och vatten (förslagsanslag)		3.100.000
10. Förstahjälp utrustning (förslagsanslag)		25.000
11. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkesskolan		450.000

Summa IV kap. 23.582.700

V. Ålands folkhögskola.

1. Bidrag till Ålands folkhögskola (förslagsanslag)	9.800.000
--	-----------

Summa V kap. 9.800.000

VI. Ålands lantmannaskola.

1. Avlöningar:

1 föreståndare, grundlön (25 lkl)	744.000	
föreståndararvode	57.600	
1 andra lärare, grundlön (25 lkl)	744.000	
timlärare	225.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	250.000	
förhöjning efter vissa år (förslags- anslag)	37.200	
lönejustering (förslagsanslag)	135.000	
kosthållerska	227.502.	
gårdskarll	<u>160.306</u>	2.580.608
2. Värme och lyse (förslagsanslag)		465.000
3. Städning		97.000

4. Undervisningsmateriel	110.000
5. Expensmedel	130.000
6. Slöjdverktyg och verktyg för maskinhallen	40.000
7. Direktionens resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)	50.000
8. Underhåll av skolplan och stängsel	75.000
9. Underhåll av byggnader	200.000
10. Underhåll av inventarier	20.000
11. Anslag för kurser	25.000

Skollägenheten på Jomala gård.

12. Skollägenhetens utgifter (förslagsanslag):	
a) löner, semesterarvoden samt folkpensions- och barnbidragspremier ..	1.949.875
b) övriga löpande utgifter	1.645.125
	3.595.000

Summa VI kap. 7.387.608

VII. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

1. Avlöningar:	
1 vävlärlarinna, grundlön (19 lkl)	565.200
1 sömnadslärlarinna, grundlön (19 lkl) .	565.200
föreståndarinnearvode	20.000
kosthållerska	240.000
ålderstillägg (förslagsanslag)	150.000
overtimarvoden (förslagsanslag)	420.000
lönejustering (förslagsanslag)	50.000
1 biträdande lärarinna i spånad	20.000
	2.030.400
2. Värme och lyse (förslagsanslag)	250.000
3. Undervisningsmateriel	30.000
4. Expensmedel	100.000
5. Direktionens arvoden och resekostnader (förslagsanslag)	50.000
6. Resekostnader och dagtraktamenten för föreståndarinnan	8.000
7. Underhåll av trädgården	25.000
8. Underhåll av byggnader	100.000

Summa VII kap. 2.593.400

VIII. Ålands ambulerande lantushållsskola.

1. Avlöningar:	
1 lärarinna i huslig ekonomi, grundlön (19 lkl)	565.200
1 lärarinna i kvinnlig slöjd, grundlön (19 lkl)	565.200
föreståndarinnearvode	20.000
biträdande timlärare	30.000

ålderstillägg (förslagsanslag)	150.000	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>50.000</u>	1.380.400
2. Hyra, värme och lyse (förslagsanslag)		270.000
3. Undervisningsmateriel och inventarier		130.000
4. Expensmedel		50.000
5. Direktionsarvoden och resekostnader (förslagsanslag)		35.000
6. Transportkostnader (förslagsanslag)		25.000

Summa VIII kap. 1.890.400

IX. Fornminnesvården.

1. Till landskapsstyrelsens disposition för Ålands Museum	750.000
2. För arkeologiskt fältarbete	650.000
3. Bomarsunds fornminnesområde	725.000
4. För publiceringsverksamhet	200.000
5. För mikrofilmning av åländska arkivalier	100.000
6. För underhåll och inlösen av gamla byggnader	150.000
7. För bevarande av 4 m/bk Pommern som museifartyg	300.000

Summa IX kap. 2.875.000

X. Socialt bildningsarbete.

Biblioteksverksamheten.

1. Biblioteksinspektörens arvode	168.000
2. Biblioteksinspektörens resekostnader (förslagsanslag)	30.000
3. Bidrag till biblioteken (förslagsanslag)	5.500.000
4. För inköp och inbindning av facktidsskrifter i biblio- teksinspektörens arkiv	15.000
5. För kurs- och föredragsverksamhet	35.000
6. Diverse utgifter	5.000

Annat socialt bildningsarbete.

7. Understödjande av studiecirkelverksamheten	110.000
8. Understöd åt Arbetarinstitutet i Mariehamn (förslags- anslag)	1.800.000

Summa X kap. 7.663.000

XI. Ålands yrkesvägledningsbyrå.

1. Avlöningar:		
1 distriktsinspektör, grundlön (29 lkl)	900.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	42.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	27.900	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>35.000</u>	1.004.900
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		150.000
3. För av yrkesvägledningslagstiftningen förutsatta läkarutlåtanden och andra vid vägledningsarbetet		

behövliga utredningar över icke-skolelever
(förslagsanslag)

25.000

4. Handbibliotek	45.000
5. Diverse utgifter	60.000
6. Kostnader för extra personal (förslagsanslag) ..	75.000

Summa XI kap. 1.359.900

XII. Särskilda anslag.

1. Till vetenskapen, litteraturen och konsten främjande ändamål	4.200.000
2. För främjande av idrott och fysisk fostran (reservationsanslag)	5.100.000
3. Understöd åt teatrar, sångkörer och orkestrar ...	600.000
4. Bidrag för avlöande av verksamhetsledare för kulturorganisationer	2.100.000
5. Understöd åt Ålands hemslöjdsförening för föreningens skolverksamhet (förslagsanslag)	2.100.000
6. Understöd åt Kock- och stuerthskolan i Mariehamn (förslagsanslag)	800.000
7. Understödande av skolgången för elever i läroverk	150.000
8. Understöd för mindre bemedlades yrkesutbildning (förslagsanslag)	4.000.000
9. Kommunal upplysningsverksamhet	150.000
10. Understöd åt Samfundet Finland-Sovjetunionen ...	60.000
11. Understöd åt Betania församling för upprätthållande av läsesal för sjömän	50.000
12. Till landskapsstyrelsens disposition för undervisnings- och bildningsväsendet	500.000

Summa XII kap. 19.810.000

Summa 5 Huvudtiteln 331.260.738

6 Huvudtiteln. Näringarnas främjande.

=====

I. Jordbruket och dess binäringar samt kolonisations- verksamheten.

1. Avlöningar:

1 byggmästare, grundlön (23 lkl)	674.400
1 husdjurs- och jordbrukskonsulent, grundlön (24 lkl)	708.000
1 bokförings- och jordbrukskonsulent, grundlön (24 lkl)	708.000

1 jordbruksinstruktör, årsarvode (23 lkl)	674.400	
1 trädgårdskonsulent, grundlön (21 lkl)	614.400	
1 bitr. trädgårdskonsulent, årsarvode (20 lkl)	589.200	
arvoden och resekostnader för maskin- konsulenten	750.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	700.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	90.000	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>170.000</u>	5.678.400
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		2.000.000
3. Allmänna kostnader för lantbrukets instruktions- verksamhet		200.000
4. Bidrag för torrlägningsarbeten (reservationsanslag)		5.500.000
5. Bidrag för täckdikningar (reservationsanslag)		500.000
6. Ny- och stenröjningspremier (reservationsanslag)		2.000.000
7. För främjande av jordbruket samt häst- och boskaps- skötseln		1.500.000
8. Understöd för uppförande av A.I.V.-silos (förslags- anslag)		100.000
9. Kreatursförädlingsföreningar		4.000.000
10. Svin-, får- och fjäderfäskötselns främjande		250.000
11. Trädgårds- och biskötselns främjande		150.000
12. Lantbruksklubbverksamheten		1.325.000
13. Lantbruksbokföringens främjande		20.000
14. Jordbruksförsöksverksamheten:		
a) Ålands försöksfält	810.000	
b) Ålands fruktförsök	674.000	
c) lokala fältförsök o. demonstratio- ner	<u>20.000</u>	1.504.000
15. Bidrag åt småbrukarsammanslutningar till maskin- anskaffning (förslagsanslag)		800.000
16. Understöd för byggande av vatten- och avloppsled- ningar på landsbygden (reservationsanslag)		1.000.000
17. Byggnadsunderstöd och premier (reservationsanslag) ..		500.000
18. Arvoden och kostnader för landskapet enligt land- skapslagen angående kolonisationsnämnder i land- skapet Åland (förslagsanslag)		1.200.000
19. Kostnader för iståndsättande av kolonisations-		

vägar (reservationsanslag)	1.000
20. För utrotning av berberis (förslagsanslag)	2.000.000
21. Underhåll och drift av maskiner och redskap för torrlägningsarbeten (förslagsanslag)	2.000.000
22. Mjolktransportbidrag i skärgården (förslagsanslag)	15.000.000
23. För sänkning av vattendrag (reservationsanslag) .	1.000.000
24. Premier för grävning av mindre avloppsdiken och körning av jordförbättringsmedel till odlingar (reservationsanslag)	1.000.000
25. Premier för grundkalkning (reservationsanslag) ..	500.000
26. Förvaltningsarvoden och övriga gottgörelser för jorddispositions lån (förslagsanslag)	1.000.000
27. Sänkning av räntan på lantbrukets grundkredit (reservationsanslag)	800.000

Summa I kap. 51.528.400

II. Fisket.

1. Avlöningar:

1 fiskerikonsulent, grundlön (24 lkl)	708.000	
1 fiskeriinstruktör, grundlön (20 lkl)	589.200	
ålderstillägg (förslagsanslag)	158.400	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	24.900	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>52.000</u>	1.532.500
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		600.000
3. Fiskerinäringens främjande		1.900.000
4. Underhåll och drift vid romkläckningsanstalten		400.000
5. Fiskeriundersökningar (förslagsanslag)		1.230.000
6. Underhåll och drift av fiskefyrar		250.000
7. Förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar		1.200.000
8. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkrade fiskredskap och fiskebåtar (förslagsanslag)		1.500.000
9. Nedsättning av räntan på lån, som beviljats yrkes- fiskare för anskaffning av fiskredskap och fiske- båtar (reservationsanslag)		1.600.000
10. Bidrag för landskapsfond för fiskeriförsäkringar ...		500.000

Summa II kap. 10.712.500

III. Den privata skogshushållningen.

1. Avlöningar:

1 skogsvårdsinstruktör, grundlön (24 lkl)	708.000
--	---------

1 plantskoleskötare-bitr. skogsvårds-		
instruktör, grundlön (21 lkl)	614.400	
2 forsttekniker, årsarvode (20 lkl)	1.178.400	
ålderstillägg (förslagsanslag)	350.000	
dyrortstillägg för skogsvårdsinstruk-		
tören (förslagsanslag)	27.900	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>250.000</u>	3.128.700
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		1.350.000
3. Expensmedel		40.000
4. Bränsle för plantskolan (förslagsanslag)		100.000
5. Underhåll av plantskolan		1.250.000
6. Underhåll av plantskolbyggnaden		30.000
7. Markförbättring vid plantskolan		400.000
8. Arrende för plantskolans område		25.000
9. Bidrag för skogsförbättringsarbeten (reservationsanslag)		4.000.000
10. Främjande av och tillsyn över den privata skogs-		
hushållningen		1.800.000
11. Undersökning av skogstyperna (förslagsanslag)		1.220.000
Summa III kap. 13.343.700		

IV. Särskilda anslag.

1. Understöd åt föreningar:		
a) Ålands fiskarförbund	300.000	
b) Ålands Marthadistriktetsförbund ...	300.000	
c) Ålands Mejeriförbund	<u>150.000</u>	750.000
2. Hemslöjdens främjande		325.000
3. Understöd för tryggande av sysselsättningen (förslags-		
anslag)		1.000.000
4. Rådgivning för och annat främjande av hem- och små-		
industrin		700.000
5. För geologiska undersökningar		100.000
6. Till landskapsstyrelsens disposition för näringarnas		
främjande		200.000

Summa IV kap. 3.075.000

Summa 6 Huvudtiteln 78.659.600

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.

=====

I. Arbetsledning.

1. Avlöningar:

1 vägbyggmästare, grundlön (24 lkl) 708.000

-34-

1 vägbyggmästare, grundlön (23 lkl) ..	674.400	
1 vägmästare, årsarvode (23 lkl)	674.400	
1 vägmästare, årsarvode (21 lkl)	614.400	
1 lagerförvaltare, grundlön (16 lkl) .	501.600	
ålderstillägg (förslagsanslag)	550.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	100.000	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>160.000</u>	3.982.800
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		2.300.000

Summa I kap. 6.282.800

II. Vaghållningen.

1. Underhåll av landsvägar och bygdevägar (förslagsanslag):		
a) sommarunderhållet	54.300.000	
b) vinterunderhållet	10.300.000	
c) färjhållningen	10.000.000	
d) understödjande av bilfärjetrafik		
Vårdö-Gustavs	<u>12.000.000</u>	86.600.000
2. Bidrag till kommunalvägar:		
a) för byggnad och förbättring		
(reservationsanslag)	7.400.000	
b) för underhåll (förslagsanslag) ...	4.200.000	
c) för förbättring av vägförhållandena		
i skärgården (reservationsanslag)	1.200.000	
d) understöd för istandsättning av		
kommunalvägar, vilka skola över-		
tagas som bygdevägar (reservations-		
anslag)	<u>1.300.000</u>	14.100.000

Summa II kap. 100.700.000

III. Sjökommunikationerna.

1. För upprätthållande av trafik i skärgården (förslagsanslag)	10.400.000
2. Upprensning av båtleder (reservationsanslag)	200.000
3. Till anläggning och underhåll av båtbyggor (reservationsanslag)	7.000.000

Summa III kap. 17.600.000

IV. Vägavdelningens byggnader och inventarier.

1. Underhåll av byggnader	1.200.000
2. Underhåll av arbetsmaskiner och inventarier	12.000.000

Summa IV kap. 13.200.000

V. Särskilda anslag.Motorfordonstrafiken.

1. Avlöningar:

1 trafikinspektör, årsarvode		
(26 lkl)	781.200	
ålderstillägg (förslagsanslag)	118.800	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	27.900	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>33.000</u>	960.900

2. Till anskaffande av registerbrickor för motorfordon (förslagsanslag)	1.600.000
--	-----------

Övriga anslag.

3. Gästgiverihållningen (förslagsanslag)	400.000
4. Till landskapsstyrelsens disposition för kommunikations- väsendet	500.000

Summa V kap. 3.460.900

Summa 7 Huvudtiteln 141.243.700

8 Huvudtiteln. Sociala uppgifter.

=====

I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

1. Socialvårdsinspektionen (förslagsanslag)	100.000
2. Olycksfallsförsäkringspremier (förslagsanslag)	2.900.000
3. Hälso-, läkar- och sjukhusvård åt landskapets arbe- tare (förslagsanslag)	600.000
4. Invalidvården (förslagsanslag)	13.500.000
5. Familjebostadsunderstöd (förslagsanslag)	300.000
6. Understöd åt barnhem (förslagsanslag)	800.000
7. Understöd åt barnträdgårdar (förslagsanslag)	2.500.000
8. Sommarrekreation för barn, som ej äro folkskolbarn	50.000
9. Bidrag till avlönande av kommunala hemsystrar (för- slagsanslag)	2.100.000
10. Understöd åt Föreningen Folkhälsan på Åland r.f. för upprätthållande av mentalhygienisk byrå	500.000
11. Socialhjälpstugor, som skola ersättas av landska- pet (förslagsanslag)	1.300.000
12. Understödjande av nykterhetsarbetet	450.000
13. Bidrag för anordnande av semester åt överansträngda husmödrar	150.000
14. För förebyggande socialhjälp	30.000
15. Understöd åt kommuner, vilka i oskälighetsgrad be- tunga av socialhjälpstugor (förslagsanslag) .	200.000
16. Till landskapsstyrelsens disposition för sociala ändamål	200.000

Summa I kap. 25.680.000

II. Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

1. Avlöningar:

1 byråchef, grundlön (26 lkl)	781.200	
1 avdelningsföreståndare, grundlön (24 lkl)	708.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	415.200	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	58.500	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>71.000</u>	2.033.900

2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag) 50.000

3. Hyra för arbetsförmedlingsbyråns lokal jämte lyse och
städning (förslagsanslag) 144.000

4. Expensmedel 310.000

Summa II kap. 2.537.900

Summa 8 Huvudtiteln 28.217.900

9 Huvudtiteln. Diverse anslag,
=====

I. Särskilda anslag.

1. På lag grundade utgifter, vilka icke äro upptagna såsom särskilda poster i budgeten (förslagsanslag)	100.000
2. Oförutsedda utgifter (förslagsanslag)	2.300.000
3. Utgifter för Ålandsdelegationen (förslagsanslag)	450.000
4. Kommittéer och sakkunniga (förslagsanslag)	350.000
5. På grund av landskapstjänst beviljade pensioner (förslagsanslag)	33.500.000
6. Familjepension och begravningshjälp (förslagsanslag)	2.000.000
7. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter, som landska- pet i egenskap av arbetsgivare äger erlægga (för- slagsanslag)	11.000.000
8. Kostnader för förande av kortregister över personer, vilka åtnjuta åländsk hembygdsrätt	200.000
9. Understöd för främjande av brandskyddet (förslagsanslag)	1.000.000
10. Understöd till turismens främjande	2.400.000
11. Av naturskyddsåtgärder föranledda utgifter (för- slagsanslag)	500.000
12. Kostnader för ersättning av älgskador (förslagsanslag)	50.000
13. Premier för dödande av rovdjur (förslagsanslag)	2.000.000
14. För utbildning av polismän (förslagsanslag)	150.000
15. Stödjande av elektrifieringen på landsbygden (för- slagsanslag)	2.000.000

16. För undersöknings- och byggnadspublicationsverksamheten för utvecklande av bostadsproduktionen för- anledda kostnader (förslagsanslag)	150.000
17. Av lagen om främjande av bostadsproduktionen för- anledda kostnader (förslagsanslag)	300.000
18. Bekämpning av husbocken och bidrag för främjande av bostadsbebyggelsen i av husbocken härjade trakter (förslagsanslag)	3.000.000
19. Av landskapslagen om reglering av byggnadsverksam- heten föranledda kostnader (förslagsanslag)	1.300.000
20. Brandstodspremier (förslagsanslag)	500.000
21. Utgifter för skärgårdsnämnd (förslagsanslag)	215.000
22. Fraktunderstöd (förslagsanslag)	1.700.000
23. Till landskapsstyrelsens disposition för brandväsendet	500.000
24. För planläggning av sjömansskolan (förslagsanslag)	1.000.000
25. Arbetslöshetsersättningar (förslagsanslag)	1.000.000
26. Avskrivningar av understödslån (förslagsanslag) ...	100.000

Summa I kap. 67.765.000

Summa 9 Huvudtiteln 67.765.000

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

=====

I. Landskapsstyrelsen.

1. Anskaffning av inventarier	700.000
2. Anskaffning av offset dupliceringsmaskin	1.800.000

Summa I kap. 2.500.000

II. Hälso- och sjukvården.

1. Ålands centralsjukhus för anskaffning av inven- tarier och instrument	9.375.000
2. Ålands centralsjukhus för avlopps- och vattenledning	3.100.000
3. Ålands centralsanatorium för anskaffning av inven- tarier och instrument	150.000
4. Kostnader för landskapets platsandelar i Grelsby sjukhus	700.000

Summa II kap. 13.325.000

III. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier m.m.	1.200.000
2. Ålands lyceum för planering av skolområdet (re- servationsanslag)	1.000.000

3. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier (reservationsanslag)	210.000
4. Ålands yrkesskola för anskaffning av maskiner (reservationsanslag)	660.000
5. Ålands sjöfartsläroverk för komplettering av laboratorieutrustning	100.000
6. Ålands sjöfartsläroverk för anskaffning av inventarier till sjömansskolan (förslagsanslag)	3.000.000
7. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för anskaffning av inventarier	60.000
8. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för uppförande av ekonomiebyggnad	350.000
9. Ålands lantmannaskola för anskaffning av inventarier	190.000
10. Ålands lantmannaskola för grundreparation av lärarbostad samt tillbyggnad av kansliutrymme för Ålands försöksfält	500.000
11. Skollägenheten på Jomala gård för dräneringsarbeten och rensning av utfall	730.000
12. Skollägenheten på Jomala gård för grundförbättring av bastubyggnad och uppförande av ensilagetorn	440.000
Summa III kap. 8.440.000	

IV. Näringarnas främjande.

1. Anskaffning av maskiner för torrlägningsarbeten ...	200.000
2. Anskaffning av fiskefyrar	800.000
3. Anskaffning av jeep, släpfordon till hjultraktor m.m.	2.000.000
4. Anskaffning av inventarier till Ålands försöksfält's kansli	85.000
Summa IV kap. 3.085.000	

V. Kommunikationsväsendet.

1. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (reservationsanslag)	95.000.000
2. Anskaffning av vägmaskiner (reservationsanslag)	7.200.000
3. Anskaffning av instrument för trafikkontroll	100.000
Summa V kap. 102.300.000	

VI. Polisnärheten i Mariehamn.

1. Anskaffning av dräkter för grodmän	65.000
Summa VI kap. 65.000	

VII. Särskilda anslag.

1. Iståndsättning och underhåll av landskapets naturskyddsområden	475.000
---	---------

Summa VII kap. 475.000

Summa 10 Huvudtiteln 130.190.000

11 Huvudtiteln. Understödslån.

=====

1. Näringarnas främjande.Jordbruket och dess binärningar samt kolonisations-
verksamheten.

1. Lån för torrlägningsarbeten (reservationsanslag) ...	5.000.000
2. Lån för täckdikning (reservationsanslag)	500.000
3. Lån för främjande av hem- och småindustrin till tryggande av sysselsättning (reservationsanslag) !..	12.500.000
4. Lån för byggande av vatten- och avloppsledningar på landsbygden (reservationsanslag)	6.000.000
5. Jorddispositions-lån (reservationsanslag)	70.000.000
6. Amorteringslån för främjande av upplagring av spann- mål, potatis och trädgårdsprodukter	6.000.000
7. Löseskillningar på legoområden (förslagsanslag)	2.000.000

Fisket.

8. Lån för främjande av fiskhushållningen (reservations- anslag)	1.000.000
---	-----------

Skogshushållningen.

9. Lån för skogsförbättringsarbeten	1.000.000
---	-----------

Summa I kap. 104.000.000

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Studielån åt mindre bemedlade för yrkesstudier (förslagsanslag)	2.500.000
2. Amorteringslån för landskommunernas folkskolbygg- nader (förslagsanslag)	11.000.000

Summa II kap. 13.500.000

III. Särskilda anslag.

1. Bostadslån (reservationsanslag)	40.000.000
2. Lån för främjande av bostadsbebyggelsen i av hus- bocken utsatta trakter (reservationsanslag)	3.000.000
3. Amorteringslån för turismens främjande	8.500.000
4. Amorteringslån för tryggande av sysselsättningen	10.000.000
5. Av invalidvårdslagstiftningen förutsatta lån (för- slagsanslag)	500.000

Summa III kap. 62.000.000

Summa 11 Huvudtiteln 179.500.000

12 Huvudtiteln. Finansieringsutgifter.

=====

I. Avräknings- och ränteutgifter.

1. Vid avräkning återgående utjämningsförskott (förslagsanslag)	50.000.000
2. Utbetalningar till landskapets enskilda medel för vid avräkning utom kolumn ställda inkomster (förslagsanslag)	1.000
3. Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansieringslån (förslagsanslag)	500.000
4. Avkortningar på av landskapet upptagna finansieringslån för ordinarie budgetens förverkligande (förslagsanslag)	1.000

Summa I kap. 50.502.000

II. Utgifter, vilka ej företräda betalningar.

1. Avkortningar av inkomstrester (förslagsanslag)	1.000

Summa II kap. 1.000

Summa 12 Huvudtiteln 50.503.000

 Summa utgifter mk 1.310.829.188

 =====

Detaljmotivering.

=====

I N K O M S T E R .

Anslagen under de flesta inkomstmomenten i föreliggande budgetförslag hava i enlighet med sin natur beräknats dels efter bokslutet för år 1960, dels efter de inkomster, som influtit intill den 1 oktober 1961, varför ytterligare motivering i detta avseende icke torde vara erforderlig. De inkomstmoment, vilka härutöver kräva ytterligare motiveringar eller föreslås upptagna som nya moment, skola nedan särskilt beröras.

2 Avdelningen.I. Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar.Ålands centralsjukhus.2 Avd. I:2. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster.

Anslag 3.940.000 mark. Under momentet har hittills såsom inkomst upptagits även de ersättningar personalen vid centralsjukhuset och -sanatoriet erlagt för kosthållets utnyttjande. Emedan personalens utspisningsdagar hava en avgörande betydelse för beräklandet av den faktiska utgiften och kostnadsnivån för sjukhusets och sanatoriets gemensamma kosthåll, varom närmare redogöres i motiveringen under 4 Ht. II:2, föreslås för ernående av tydligare bokföring att särskilda moment för personalens vid sagda inrättningar kosthållsavgifter skulle införas under denna avdelning.

(2 Avd. I:3) Centralsanatoriets andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader.

Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås momentet utgå.

2 Avd. I:3. Personalens kosthållsavgifter. Momentet nytt.

Anslag 1.512.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 2 mom. i denna avdelning föreslås att under momentet upptages en inkomst om 1.512.000 mark motsvarande centralsjukhusets preliminära andel eller 7/10 av den beräknade inkomsten från det gemensamma personalkosthålllet 2.160.000 mark.

(2 Avd. I:4). Tuberkulosbyråns andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader. Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås momentet utgå.2 Avd. I:4. Avgifter och ersättningar för läkarintyg och -utlåtanden. Momentet nytt.

Anslag 300.000 mark. Med hänvisning till den allmänna mo-

tivering och motivering under 4 Ht. II:13 beräknas i avgifter och ersättningar för läkarintyg och -utlåtanden under år 1962 inflyta 300.000 mark.

2 Avd. I:5

Ersättningar för undersökning och vård av försäkrade patienter. Momentet nytt.

Anslag 400.000 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen beräknas i ersättningar för undersökning och vård av försäkrade patienter till sjukhuset genom totalavlöningssystemets införande inflyta 400.000 mark.

Ordningsföljden och -numren för efterföljande moment har ändrats.

2 Avd. I:6

Inkomster från poliklinik. Momentets rubrik har ändrats.

Ålands centralsanatorium.

2 Avd. I:8

Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster.

Minskning 300.000 mark. Minskningen förorsakas av den föreslagna nya momentuppställningen.

(2 Avd. I:9)

Tuberkulosbyråns andel i centralsanatoriets gemensamma driftkostnader.

Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås momentet utgå.

2 Avd. I:9

Personalens kosthållsavgifter. Momentet nytt.

Anslag 648.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 2 mom. denna avdelning föreslås att under momentet upptages en inkomst om 648.000 mark motsvarande centralsanatoriets preliminära andel eller 3/10 av den beräknade inkomsten från det gemensamma personalkosthållet 2.160.000 mark.

2 Avd. I:10

Kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftkostnader.

Minskning 9.500.000 mark. Minskningen förorsakas av det ökade landskapsbidraget för centralsanatoriets upprätthållande i stöd av rikets nya tuberkuloslag (FFS 355/60), vilken trätt i kraft från och med den 1 januari 1961.

2 Avd. I:11

Hyra från tuberkulosbyrån för dispensärlokalen jämte inventarier. Momentet nytt.

Anslag 800.000 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen och motiveringen under 4 Ht. IV:3 inflyter i hyresvederlag från tuberkulosbyrån för dispensärlokalen jämte inventarier 800.000 mark.

2 Avd. I:12

Hyra från tuberkulosbyrån för dispensärläkarens tjänstebostad. Momentet nytt.

Anslag 360.000 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås för ernående av tydligare bokföring att centralsanatoriets hyresinkomst från tuberkulosbyrån för dispensärläkarens tjänstebostad, som tidigare upptagits under moment 2 Avd. I:8, skulle antecknas under detta nya moment.

Ålands tuberkulösbyrå.

2 Avd. I:12. Kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftskostnader.

Minskning 800.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 2 Avd. I:9 beräknas kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftskostnader inbringa 1.500.000 mark.

3 Avdelningen.
=====

I. Inkomster av blandad natur.

Ålands yrkesskola.

3 Avd. I:7. Kommunernas andelar i anläggnings- och driftskostnader. Momentet nytt.

Anslag 4.750.000 mark. En ny framställning med förslag till landskapslag om yrkesundervisning kommer att inlämnas till Landstinget under denna höstsession. I detta lagförslag, som tidigare antagits av Landstinget och som nu av allt att döma även kommer att stadfästas av Republikens President med tillämpning från den 1 januari 1962, förutsättes i enlighet med lagstiftningen om yrkesundervisningsanstalter i riket (FFS 184/58 och 3/59) bl.a. att kommunerna kvartaliter äga erlägga förskott på sina kostnadsandelar för centralyrkesskolans inrättande och drift till ett sammanlagt belopp, som motsvarar de på kommunerna ankommande årskostnaderna för skolan (Riksf 45 §). Sålunda torde såsom kommunernas andelar i centralyrkesskolans anläggnings- och driftskostnader, beräknat enligt Ålands yrkesskolas utgiftsstat för drifts- och investeringskostnader i detta budgetförslag, inflyta 4.750.000 mark.

Övriga inkomster av blandad natur.

3 Avd. I:24. Inkomster från lantbruksavdelningens arbetsmaskiner. Momentets rubrik ändrad.

Ökning 1.000.000 mark. För ernående av tydligare bokföring föreslås att inkomsterna från forstavdelningens arbetsmaskiner skulle antecknas under ett nytt 25 mom.ⁱ/denna avdelning. Inkomsterna från lantbruksavdelningens arbetsmaskiner beräknas under år 1962 uppgå till 2.500.000 mark.

3 Avd. I:25. Inkomster från forstavdelningens arbetsmaskiner. Momentet nytt.

Anslag 200.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under

3 Avd. I:24 beräknas inkomsterna från forstavdelningens arbetsmaskiner till 200.000 mark.

3 Avd. I:26. Kommunernas andelar i föregående års kostnader för underhåll av bygdevägar.

Ökning 3.093.000 mark. Under momentet, som upptagits i första tillägget till ordinarie budgeten för år 1961, hava kommunernas andelar i 1961 års kostnader för bygdevägarnas underhåll beräknats uppgå till sammanlagt 3.400.000 mark.

4 Avdelningen.

=====

II. Ersättningar, som för byggande av bygdevägar med stöd av väglagen skola indrivas hos kommunerna.

4 Avd. II:1. Kommunernas andelar i föregående års kostnader för byggande av bygdevägar.

Minskning 590.000 mark. Under momentet, som införts i första tillägget till ordinarie utgiftsstaten för år 1961, har kommunernas sammanlagda andelar i 1961 års kostnader för byggande av bygdevägar beräknats uppgå till 100.000 mark.

U T G I F T E R.1 Ht.1 Huvudtiteln. Landstinget.I. Allmänna landstingskostnader.

- 1 Ht. I:1. Landstingsmännens arvoden, dagtraktamenten och resekostnader (f).
Ökning 2.500.000 mark. Jämlikt Lanstingets beslut av den 28 november 1960 har landstingsmannaarvodet bundits vid 36:e avlöningsklassen att utgå med en trehundrasextiondedel av grundlönen i förenämnda avlöningsklass per sammanträde. På grund därav och med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås anslaget höjt med 2.500.000 mark.
- 1 Ht. I:4. 1 kanslist och renskrivarska.
Ökning 47.940 mark. Föreslås med hänvisning till den allmänna motiveringen.
- 1 Ht. I:5. Stenografer (f).
Ökning 50.000 mark. Då landstingssessionerna på grund av ökad arbetsbörda undan för undan har måst förlängas, innebär detta även ökade kostnader bl.a. för stenograferna. På grund härav föreslås anslaget höjt.
- 1 Ht. I:8. Folkpensions- och barnbidragspremier (f).
Ökning 150.000 mark. Förhöjningen föreslås på grund av de förhöjda landstingsmannaarvodena och avlönerna för landstingets personal.
- 1 Ht. I:9. Hyra för landstingets lokaler jämte lyse och städning (f).
Ökning 200.000 mark. Utgifterna under momentet beräknas under innevarande år uppgå till ca 1.050.000 mark. Hyresbeloppet för landstingets lokaler utgör för år 1961 sammanlagt 821.328 mark, vartill kommer kostnaderna för lyse, landstingets vaktmästare och städning. Landskapsstyrelsen föreslår att anslaget höjes med 200.000 mark.

Landstingets finansutskott har i sitt betänkande över ordinarie budgeten för år 1961 uttalat att landskapsstyrelsen skulle påskynda undersökningen angående möjligheterna att uppföra ett ämbetsverkshus för landskapets myndigheter och Ålands museum. På grund därav har landskapsstyrelsen i januari 1961 tillsatt en kommitté att allsidigt bereda frågan. Kommittén, vars arbete fortfarande pågår, har bestått av landskapskamreraren Erik Rask, ordförande, samt ledamöterna, borgmästaren Axel Kuffschinoff, landskapsarkeologen Matts Dreijer och byggmästaren Birger Lindblom. Kommitténs huvuduppgifter äro att inkomma med förslag om

ämbetsverkshusets placering och om utrymmesbehovet. Beträffande den senare frågan har byggnadskuben approximativt kunnat fastställas till ca 11 - 12.000 kubikmeter, d.v.s. ett hus av Mariehamns stadshus' storlek. Utgående härifrån har tomtmöjligheterna undersökts. Enligt kommitténs åsikt bör huset om möjligt placeras i Mariehamns såväl administrativa som köpcentrum i närheten av stadshuset. Denna uppfattning stödes både av landstingets presidium och stadens myndigheter. Särskilda tomtofferter av privatpersoner har införskaffats och annars erhållits, men hava dessa visat sig vara antingen oskäligt höga eller annars olämpliga och svårrealiserbara. För att snabbast nå resultat har kommittén inriktat sig på stadens tomter, varvid blickarna i främsta rummet fästs vid parkområdet norr om Societetshuset. Sedan landstingets presidium även föreslagit samma område gjorde kommittén i maj innevarande år en framställning till stadsstyrelsen om erhållande av en ca 7.500 m² stor tomt på sagda område. Stadens myndigheter har remitterat ärendet till arkitekt Erik Kråkström, från Helsingfors, som för närvarande är sysselsatt med att uppgöra en ny stadsplan för Mariehamn, för avgivande av utlåtande. Trots flerfaldiga förfrågningar hos stadsmyndigheterna och arkitekt Kråkström, har något svar tillsvidare icke kunnat erhållas. Enligt förkljudande avse stadsmyndigheterna, vilka även konstaterat orimligheten i de erhållna tomterbjudandena, att i samband med stadsplanens förnyande ombilda lämpliga tomter kring torget nedanför stadshuset till platser för offentliga byggnader, närmast med tanke på landskapets behov. Detta skulle innebära, att staden inlöser de ifrågavarande tomterna att ställas bl.a. till landskapets förfogande för gängse inlösningspris. I avvaktan på förenämnda åtgärder koncentreras kommitténs arbete för närvarande på den närmare utformningen av det planerade ämbetsverkshuset.

1 Ht. I:13. Expensmedel.

Ökning 50.000 mark. Det nuvarande anslaget synes vara otillräckligt. Intill den 30 september har under momentet tillsvidare åtgått 526.711 mark. På grund av det ökade landstingsarbetet med därav följande förhöjda kostnader föreslås en förhöjning av anslaget med 50.000 mark.

1 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	14.449.360
Budgetförslag för år 1962	17.447.300
Ökning	2.997.940

2. Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.I Centralförvaltningskostnader.2 Ht. I:1. Avlöningar.

Ökning 4.371.900 mark. Vid behandlingen av förslaget till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland år 1961 uttalade landstingets finansutskott att "utskottet emotser, att landskapsstyrelsen undersöker möjligheterna att bringa avlöningen för landskapsagronomen och landskapsforstmästaren i rätt proportion till motsvarande befattningshavare i riket". Med skrivelser av den 5 maj och 12 december 1960 samt 5 september 1961 har Finlands Forstmästarförbund r.f. erinrat landskapsstyrelsen om nödvändigheten av en omreglering av lönen för landskapsforstmästaren, vid äventyr att organisatoriska åtgärder eljest skulle komma ifråga. Med skrivelse av den 28 februari 1961 har landskapsforstmästaren Bertel Lindroos själv hos landskapsstyrelsen anhållit att vakansen såsom landskapsforstmästare skulle uppflyttas från nuvarande 30;de avlöningsklassen till 36:e klassen. Slutligen har Agronomernas Förening r.f. i skrivelse av den 18 april 1961 rekommenderat att landskapsagronomens befattning på grund av ansvarsställningen skulle jämföras med sekreterartjänsterna i lantbrukssällskapen och förty placeras i löneklass 35.

Landskapsstyrelsen har vid upprepade sammanträden behandlat förenämnda löneärenden och härvid, förutom annat, inhämtat dels att Forststyrelsen med skrivelse av den 19 september 1961 förordat, att landskapsforstmästarens avlöning skulle erläggas enligt 36:te avlöningsklassen och dels att Lantbruksministeriet med skrivelse av den 17 oktober 1961 såsom sin åsikt i ärendet meddelat, att befattningen såsom landskapsagronom med hänsyn till arbetsuppgifternas art och ansvarsställningen närmast borde jämföras med verksamhetsledarbefattningarna i lantbrukssällskapen, för vilka lönerna utgår enligt 33-35 löneklassen. Med skrivelse av den 25 september 1961 har Svenska Lantbrukssällskapens i Finland Förbund meddelat följande uppgifter över sekreterarnas vid de svenska lantbrukssällskapen löner:

2 Ht.

Sekreterare I (Nyland)	35	avlöningsklassen
"- II (Åbo)	30	"- var- till kommer arvode så- som kolonisationsleda- re samt ytterligare tjänstebostad (180 m ²) till reducerad hyra.
"- III (Österbotten)	33	avlöningsklassen var- till kommer naturaför- måner, vilka tillsam- mans motsvara ca 35 lkl.
"- IV (Sv.Lantbruks- sällskapens i Finland förbund)	35	avlöningsklassen.

Sedan landskapsstyrelsen sålunda erfarit, att lönegraderingen för tvenne av landskapets högre tjänstemän hittills synbarligen varit felaktig har landskapsstyrelsen företagit en granskning jämväl av övriga tjänstemäns i ledande ställning avlöningar. Efter att sorgfälligt ha avvägt det arbete och det ansvar, som med respektive tjänst blivit förenat, emot förvaltningsområdets storlek och här rådande särförhållanden ävensom med beaktande jämväl av de kunskaper och den erfarenhet, som vederbörande tjänsteman måste besitta för ett tillfredsställande handhavande av den honom anförtrödda tjänsten, har landskapsstyrelsen utarbetat följande förslag till ny lönegradering för vissa tjänstemän vid landskapsstyrelsens centralförvaltning:

L ö n e g r a d e r i n g s t a b l å.

Vakans	Nuv. lkl.	Nuvarande jämförelse	Föresl. lkl.	Föreslagen jämförelse
Lagberednings- sekreterare	36	Yngre lagstift- ningsråd	37	1 lkl lägre än äldre lagstiftningsråd
Äldre landskaps- sekreterare	35	1 lkl lägre än länsråd	36	länsråd
Landskapskamrer	33	1 lkl lägre än landskamrer	35	1 lkl högre än lands- kamrer
Vägingenjör	33	äldre ingenjör	35	distriktsingenjör
Landskapagronom	31	avdelningsföre- ståndare vid lant- bruksstyrelsen (finnes ej)	35	ledare av lantbruks- sällskap (sekreterare)
Forstmästare	30	inspektör för privatskogar	35	chefsforstmästare i skogsvårdsnämnd (Str. B. 8.12 1960)
Yngre landskaps- sekreterare	30	1 lkl högre än yngre landssek- reterare h.a.	32	äldre landssekreterare h.a.
Kolonisationsins- pektör och bitr. landskapagronom	29	kolonisations- inspektör	31	e.o. föredragande vid kolonisationsstyrelsen.

Lagberedningssekreterarvakansen nyinrättades från den 1 januari 1960, jämfördes med uppdraget såsom yngre ledamot av rikets lagberedning och hänfördes förty till 36:te avlöningsklassen. Utvecklingen har visat, att det varit ändamålsenligt att särskilja lagberedningsarbetet från löpande eller eljest aktuella administrations- och förvaltningsuppgifter. Lagberedningssekreterarens arbete har omfattat beredning av lagförslag och förslag till landskapsförordningar samt sådana allmänna utredningar, vilka kunna utmynna i antingen lagstiftningsåtgärder eller andra åtgärder. På detta sätt har han fått möjlighet att ägna mera tid åt detta arbete än tidigare. Då en grundlig beredning av lagberedningsärendena förutsätta jämförelse med den finskspråkiga författningstexten, genomgående av riksdagshandlingar, kommittébetänkanden och litteratur, jämförande studier i utländsk främst svensk lagstiftning samt omsorgsfull kontroll av språkriktighet och språklig konsekvens torde det ej heller föreligga reella möjligheter att med stöd av 29a §3 mom. landskapslagen angående landskapsförvaltningen (ÅFS 8/60) överföra på honom andra arbetsuppgifter utan att äventyra lagberedningsarbetets kvalitet. Då lagberedningssekreteraren ensam handhaver allt lagberedningsarbete för landskapet, anser landskapsstyrelsen, att hans avlöning åtminstone borde utgå enligt den löneklass, som ligger näst under äldre lagstiftningsråds i riket.

Äldre landskapssekreterarvakansen nyinrättades likaledes från den 1 januari 1961 med samma löneklass, som den tidigare landskapssekreterartjänsten. Sistnämnda tjänst hade placerats "en löneklass under länsråd vid länsstyrelse". Vid uppdelningen av den förutvarande landskapssekreterartjänsten förutsattes givetvis att samtliga förvaltnings- och administrationsärenden, som tidigare fallit inom den odelade tjänstens ram, skulle handläggas av den nya tjänstemannen men dessutom påfördes honom genom en ändring den 27 mars 1961 av landskapslagen angående landskapsförvaltningen i landskapet Åland nya arbetsuppgifter. Av dessa nya uppgifter må här blott nämnas ärendena, som angå åländsk hembygdsrätt och personalärendena. Till förstnämnda grupp av ärenden hänföras ej blott de direkta ansökningarna om hembygdsrätt utan jämväl ärenden och utredningar, som angå rätt till jordförvärv inom landskapet

och rätt att här idka näring och till sistnämnda grupp ej blott sådana ärenden, som omedelbart anknyta till äldre landskapssekreterarens ställning såsom kanslichef utan samtliga personal-, löne- och pensionsärenden, som av landskapsstyrelsen behandlas och avgöras. Under tiden januari - augusti 1961 har från kansliavdelningen I föredragits drygt 300 ärenden. Äldre landskapssekreteraren har utöver de ordinarie arbetsuppgifterna anförtrotts uppdraget att representera landskapsstyrelsen i olika utredningar och kommittéer, såsom t.ex. kommittén för planläggning av sjömansskolan på Åland, byggnadskommittén för Ålands lyceum etc.

Landskapskamrerarvaksamen har hittills varit placerad en löneklass under landskamrer vid länsstyrelse. Utvecklingen inom landskapsförvaltningen har dock med åren lett därhän, att landskapskamrerarens arbetsuppgifter kraftigt ökat. Den offentliga sektorn i vårt samhällsliv har kontinuerligt vuxit. Fler och fler medborgargrupper ha berättigats framträda med anspråk på bidrag och understöd ur allmänna medel. Denna tendens har också för landskapet Ålands del medfört, att kamreraravdelningens och erkännerligen kamrerarens arbete och ansvar stegrats. Ej blott sålunda, att landskapets ordinarie budget numera visar en omslutning på långt över 1 miljard mark med allt vad detta innebär av noggranna förarbeten och grundlig genomgång av och kännedom om riksbudgeten, särskilda och spridda lagstadganden etc. utan också så, att budgetens förverkligande medfört övervakningsuppgifter och kontroller, som blott för några år sedan varit antingen helt okända eller åtminstone befunnit sig i sin linda. I detta sammanhang bör givetvis också observeras att på landskapskamreraren ankommer att taga ställning till flere ärenden, som i riket handläggas på ministernivå och att kamreraren i egenskap av föredragande handhaver ärenden, som i riket föredragas av kvalificerade specialister inom olika förvaltningsgrenar. Med hänsyn till alla dessa omständigheter har landskapsstyrelsen prövat rättvist och faktiska sakförhållandet motsvarande föreslå uppflyttning av landskapskamrerartjänsten till 35:te avlöningsklassen.

Landskapets vägingenjör är f.n. placerad i 33:dje avlöningsklassen, eller i samma löneklass som en "äldre ingenjör" i riket, där distriktsingenjören är placerad i 35:te avlö-

2 Ht.

ningsklassen. Om än väg- och kommunikationsväsendet på Åland under de senaste åren expanderat kraftigt, äro dock naturligtvis årsutgifterna här icke lika stora som i ett rikets vägdistrikt, men uppenbarligen får här icke tagas hänsyn enbart till sådana sifferuppgifter. Beaktas måste också landskapets säregna naturförhållanden, som i många fall skapa speciella och svårlösta problem för en fackman på väg- och vattenbyggnadsverksamhetens område. Också den nästan explosionsartade utvecklingen på bil- och bilfärjetrafikens område har för Ålands del medfört problem på kommunikationsväsendets område av tidigare oanad och oförutsedd omfattning. Men utöver sådana arbetsuppgifter, som i riket ombesörjas av distriktsingenjörerna utför landskapets vägingenjör dessutom speciella arbeten, som normalt borde handhavas av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen såsom t.ex. projekteringar av flertalet utförda byggnadsarbeten, handhavandet och ordnandet av skärgårdstrafiken etc. Om man förty väger områdets storlek emot de speciella arbetsuppgifterna och den mångsidighet, som av vägingenjören fordras, synes utslaget giva vid handen att landskapet Åland kunde jämföras med ett väg- och vattenbyggnadsdistrikt i riket och dess chef förty också hänföras till 35:te avlöningsklassen.

Landskapsagronomtjänsten och landskapsforstmästartjänsten ha ovan redan behandlats. Införskaffad utredning synes giva vid handen, att en uppenbar felgradering av dessa vakanser varit rådande.

Vakansen som yngre landskapssekreterare (ex bitr. landskapssekreterare) som vid tjänstens inrättande var hänförd till högre löneklass än landskapskamreraren, landskapsagronomen och landskapsforstmästaren, har småningom blivit efter vid lönejusteringarna så att tjänsten nu är i samma löneklass som den sistnämnda men en klass efter agronomen och tre klasser efter kamreraren. Till en del utgöras yngre landskapssekreterarens arbetsuppgifter av föredragning av sådana ärenden, som vid länsstyrelsen i allmänhet föredragas av landssekreterarna. En annan del av hans arbete kan hänföras till uppgifter, som i riket handhavas av föredragande i ministeriet och centrala ämbetsverk. I de länsstyrelser där landssekreterare finnas, är dessas antal vanligen så stort, att

2 Ht.

en viss specialisering alltid kan åstadkommas, varigenom en-
var av dem inte behöver behärska alltför stora lagstift-
ningsområden i sin verksamhet. I yngre sekreterarens fall
är förhållandet annorlunda i det han är tvungen att behärs-
ka lagstiftningen på alla de olika områdena ensam. Under
hänvisning till det arbete och det ansvar som förty åvilar
yngre landskapssekreteraren, men också i någon mån för att
undvika, att avståndet mellan denna tjänst och forstmästar-
och kamrerartjänsterna ännu ytterligare skulle vidgas, borde
det vara befogat att hänföra honom till löneklass 32 eller
samma löneklass som en äldre landssekreterare h.a.

Vakansen som kolonisationsinspektör och bitr. landskapsagro-
nom har landskapsstyrelsen prövat rättvist föreslå hänförd
till löneklass 31 eller samma löneklass som en e.o. föredra-
gande vid kolonisationsstyrelsen. Landskapets kolonisations-
inspektör handhaver som känt ej blott kolonisationsärenden
utan därutöver också särskilda ärenden i egenskap av bitr.
landskapsagronom. Enligt landskapsstyrelsens åsikt vore det
därför obilligt att tillerkänna honom blott samma löneklass
som i riket tillkommer en kolonisationsinspektör. En över-
syn och justering av löneklassen för ifrågavarande vakans
synes också påkallad med hänsyn till den inbördes jämförelsen
mellan landskapsagronomen och hans närmaste man. Enligt
stadgad praxis brukar Ålandsdelegationens utlåtande inför-
skaffas i förenämnda avlöningsfrågor. Emedan det synes osä-
kert om landskapsstyrelsen skall hinna meddela Landstinget
Delegationens ståndpunkt före eller under budgetbehandlingen
dristar sig landskapsstyrelsen för Landstinget föreslå upp-
flyttande av berörda tjänstemän till högst förenämnda av-
löningsklasser i avsikt att vederbörande tjänsts slutliga
avlöningsklass sedermera skulle fastställas den av Ålands-
delegationen föreslagna. För ändamålet nödigt anslag har
observerats under punkten "lönejusteringar". På grund av
forstavdelningens intensifierade verksamhet, till följd var-
av bl.a. föreslås särskilda personalomställningar under 6 Ht.
III:1, och ett sedant länge förelegat behov, föreslås inrät-
tande av en extraordinarie kanslibiträdesbefattning för forst-
och lantbruksavdelningarnas gemensamma behov. Omfånget av
de ifrågavarande uppgifterna, vilka hittills ombesörjts
av sagda avdelningars föredraganden och renskrivare har

gjort dessas arbetsbörda alltför betungande, då bl.a. sammanställandet av virkesförsäljnings-, låne- och andra uppgifter och beräkningar fordrar mycket tid. På grund av det ovananförda och med ytterligare hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås anslaget höjt med 4.371.900 mark.

2 Ht. I:2. Ledamöternas i landskapsstyrelsen arvoden, dagtraktamenten och resekostnader (f).

Ökning 150.000 mark. Anslaget föreslås höjt med hänvisning till motiveringen under 1 Ht. I:1.

2 Ht. I:4. Trycknings- och inbindningskostnader (f).

Minskning 800.000 mark. Under förutsättning av att anskaffandet av den under 10 Ht. I:2 föreslagna offset dupliceringsmaskinen bifalles, föreslås med hänsyn till de därigenom nedbringade tryckningskostnaderna en minskning av anslaget för tryckning med 800.000 mark.

2 Ht. I:5. Hyra för landskapsstyrelsens lokal jämte lyse och städning (f)

Ökning 200.000 mark. Anslaget föreslås höjt till följd av stegrade hyreskostnader. Bl.a. har landskapsstyrelsen varit tvungen att upphyra särskilda utrymmen för Ålands yrkesvägledningsbyrå och kamreraravdelningens arkiv. Intill den 30 september har under anslaget tillslvidare åtgått 1.578.640 mark.

2 Ht. I:6. Expensmedel.

Ökning 600.000 mark. Det tidigare anslaget har visat sig vara otillräckligt. Under innevarande år har under momentet t.o.m. den 30 september åtgått 1.978.181 mark. Ökningen hänför sig till sedvanliga kostnader för kontorsförnödenheter, tjänstetelefoner och annonseringskostnader, av vilka särskilt de sistnämnda kostnaderna visat en kraftig stegring under innevarande år. På ovannämnd grund föreslås anslaget höjt med 600.000 mark.

2 Ht. I:10. Landskapsstyrelsens dispositionsmedel.

Ökning 150.000 mark. Anslaget föreslås höjt med hänvisning till det intensifierade samarbetet med olika riksmyndigheter i aktuella frågor och därav föranledda kostnader. Bl.a. kan ett fortsatt intimt samarbete med rikets kommunikationsmyndigheter i färjfrågorna förutsättas under nästa år. Under momentet har under innevarande år intill den 30 september åtgått 426.199 mark.

2 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	34.272.500
Budgetförslag för år 1962	38.944.400
Ökning	4.671.900

3 Huvudtiteln. Polisvården.I Polisinrättningen i Mariehamn.3 Ht. I:1. Avlöningar.

Ökning 1.885.100 mark. Under de två senaste åren har en tillfällig kanslist-maskinskriverska anlitats, sommaren 1960 under 3 månader och innevarande år tillsvdare under 4 månader. Emedan kansliarbetet genom den skedda inkorporeringen och den fortsättningsvis stegrade turisttrafiken ökats i den grad, att det icke kan utföras i tid, anser landskapsstyrelsen det vara befogat föreslå att medel skulle beviljas för anställande av en extra maskinskriverska med årsarvode enligt 11:e avlöningsklassen under år 1962. Sedan vidare erfarenheter erhållits, kunde inrättande av en extraordinarie skrivarebefattning övervägas. Under förutsättning av att den under 10 Ht. VI:1 föreslagna anskaffningen av dräkter för grodmän godkännes föreslås 20.000 mark reserverade till arvoden åt grodmännen för utförda uppdrag. På grund av det ovansagda och med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås anslaget höjt med 1.885.100 mark.

3 Ht. I:2. Beklädnadsbidrag.

Ökning 72.100 mark. Uniformsbidrag à 10.300 mark erfordras åt 20 polismän eller sammanlagt 206.000 mark. Då under momentet är upptaget 133.900 mark, föreslås anslaget höjt med 72.100 mark.

3 Ht. I:4. Telefonkostnader (f).

Ökning 100.000 mark. Tillägget föreslås närmast på grund av att flertalet av de senaste år inom polisväsendet inrättade tjänsternas och befattningarnas innehavare äro berättigade till tjänstetelefon. I riket bekostas anskaffningskostnaderna helt av staten. Likaså erlägger statsverket hela grundavgiften samt 75 procent av de lokala samtalsavgifterna medan de interurbana samtalsavgifterna gottskrivas mot föredda kvittenser. Ett motsvarande system är under utarbetande för polisinrättningen i Mariehamn.

3 Ht. I:8. Drifts- och underhållskostnader för motorfordon (f).

3 Ht.

Ökning 50.000 mark. På grund av det ökade arbetet, särskilt under turistsäsongen, och den tilltagande bilradioverksamheten föreslås anslaget höjt med 50.000 mark. Med beaktande av den korta tid radiobilen stått till polisinrättningens förfogande, låter sig ett mera exakt angivande av anslagsbehovet svårligen göras, varför momentet föreslås ombildat till förslagsanslag.

3 Ht. I:9. Drifts- och underhållskostnader för telefoniutrustning.
Momentet nytt.

Anslag 100.000 mark. Anslaget föreslås reserverat för drifts- och underhållskostnaderna för polisinrättningens radioanläggning och övrig telefoniutrustning med avseende å bilradioverksamheten.

Ordningsnumret för följande moment har ändrats.

3 Ht. I:10. Till landskapsstyrelsens disposition för polisinrättningen.
Ökning 50.000 mark. Tillägget 50.000 mark föreslås för upphyrande av gymnastiksalen i Strandsnäs folkskola för förkovring av polismännens fysiska fostran jämte därmed sammanhörande kostnader. Avsikten är att dessa fysiska övningar skulle motsvara de motsvarande kurser och tävlingar, som på inrikesministeriets försorg anordnas för polismännen i riket. På grund av landskapets geografiska läge, vilket i stort sett utesluter möjligheterna för de åländska polismännens deltagande i de fastländska övningstillfällena, torde tilläggsanslaget kunna anses motiverat.

II Polisväsendet på landet.

3 Ht. II:1. Avlöningar.

Ökning 2.094.650 mark. Från länsstyrelsens sida har i avgivet utlåtande särskilt framhållits, att inrättande av en extraordinarie poliskonstapelsbefattning i Jomala distrikt med stationsort i Eckerö kommun blivit nödvändig på grund av tillkomna nya trafiklinjer i synnerhet mellan Sverige och Eckerö samt även med beaktande av omorganiseringen av indrivningen och utmätningen av skatter och avgifter. I enlighet härmed föreslås inrättandet av en extraordinarie yngre poliskonstapelsbefattning, årsarvode enligt 14:e avlöningsklassen, i Jomala distrikt med stationsort i Eckerö kommun räknat från och med den 1 januari 1962 samtidigt som en extraordinarie yngre poliskonstapelsbefattning, årsarvode likaså enligt 14:e avlöningsklassen med tjänstgörings-

skyldighet för innehavaren på länsmanskontoret i Jomala distrikt från samma datum skulle indragas. I stället för sistnämnda befattningsföreslås i enlighet med länsstyrelsens i ärendet avgivna utlåtande, att en extra byråbiträdesbefattning med årsarvode enligt 11:e avlöningsklassen inrättas vid Jomala länsmanskontor räknat från och med den 1 januari 1962. Den föreslagna omställningen innebär således, att manskapsstyrkan i Jomala distrikt utökas med det förenämnda extra kanslibiträdet.

Den starkt ökade turisttrafiken och därmed sammanhörande dejoureringsuppgifter ävensom ordnandet av det ordinarie polismanskapets årssemestrar kräver extra personal under vissa tider av året. På denna grund föreslås att 3 extra poliskonstaplar till Jomala distrikt för en sammanlagd tid av 13 månader - mot tidigare 2 extra poliskonstaplar för sammanlagt 8 månader - och 1 extra poliskonstapel till Sunds distrikt för en tid av 5 månader finge anställas. En kontrollräkning av anslaget för ålderstillägg har givit vid handen, att ett tillägg om 600.000 mark erfordras. I förslaget har dyrortstillägg observerats för överkonstapeln i Jomala distrikt Georg Wideman, som i stöd av 12 § förordningen angående avlöning i statens tjänster och befattningar (FFS 701/56) beviljats rätt att erhålla dyrortstillägg enligt II dyrhetsgruppen räknat från och med den 1 januari 1961. Med hänvisning till det ovan sagda och till den allmänna motiveringen föreslås en förhöjning av anslaget med sammanlagt 2.094.650 mark.

3 Ht. II:2. Beklädnadsbidrag.

Ökning 7.700 mark. Anslag för beklädnadsbidrag à 7.700 mark åt 20 polismän eller sammanlagt 154.000 mark erfordras. Då under momentet finnes upptaget 146.300 mark erfordras ytterligare ett tillägg om 7.700 mark.

3 Ht. II:3. Ersättningar åt landspolisen för resor (f).

Ökning 100.000 mark. Tillägget föreslås på grund av ökat antal tjänsteresor i samband med polismanskapets omplaceringar.

3 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	30.507.800
Budgetförslag för år 1962	34.967.350
Ökning	4.459.550

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.I. Särskilda avlöningar.4 Ht. I:1. Avlöningar.

Ökning 134.600 mark. Tillägget föreslås med hänvisning till den allmänna motiveringen.

4 Ht. I:4. Kumlinge läkarbåt (f).

Ökning 100.000 mark. Det tidigare anslaget synes vara otillräckligt. Enligt förhandsberäkningar torde under år 1962 erfordras ca 400.000 mark för ändamålet.

4 Ht. I:5. Landskapshälsosyster-barnmorskans avlöning.

Ökning 50.560 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås ett tillägg om 50.560 mark.

II Ålands centralsjukhus.4 Ht. II:1. Avlöningar.

Ökning 9.026.460 mark. I enlighet med grunderna för totalavlöningssystemets införande för läkarna har överläkarens avlöning fastställts att utgå enligt 35:te avlöningsklassen och avdelningsläkarnas, tidigare underläkare benämnda, enligt 31:a avlöningsklassen.

Vid centralsjukhusets barnavdelning finnes nu 3 sjukskötersketjänster. Ett länge förelegat behov av utökning av sjuksköterskepersonalen på denna avdelning har ytterligare påverkats av den förkortade arbetstiden för sjukhuspersonalen. För betryggande av avdelningens ändamålsenliga verksamhet och i synnerhet personalbehovet vid inträffade avbrott i tjänsteutövningen, föreslås inrättande av en sjukskötersketjänst med grundlön enligt 14:e avlöningsklassen vid centralsjukhusets barnavdelning.

För närvarande tjänstgöra 3 sjuksköterskor och 5 hjälpsköterskor på sjukhusets medicinska avdelning. Denna sammansättning av personalen har dock visat sig vara otillfredsställande. Den ökade arbetsbördan och de utvidgade vårdformerna ställa högre krav på arbetskraften. För arbetsuppgifternas ändamålsenliga handhavande och för säkerställandet av arbetets fortlöpande vid inträffat tjänsteförhinder för sköterskepersonalen föreslås ombildande av en extraordinarie hjälpsköterskebefattning med årsarvode enligt 11:e avlöningsklassen till en sjukskötersketjänst med grundlön enligt 14:e avlöningsklassen.

Genom anställandet av en röntgenläkare från och med den

15 maj 1961 och det därigenom effektiviserade arbetet på röntgenavdelningen har röntgenpersonalens arbetsbörda blivit alltför betungande. Under år 1960 togs sålunda ca 4.900 röntgen-bilder vid avdelningen mot ca 3.500 bilder vid Västra Nylands Centralsjukhus, vilket sistnämnda sjukhus även förfogar över egen röntgenolog. För undvikande av störningar i arbetet föreslås därför inrättandet av en extraordinarie tekniskt biträdesbefattning med årsarvode enligt 11:e avlöningsklassen.

Sjukvårdspraktikanternas årsarvode, som sedan år 1957 varit 120.000 mark föreslås med beaktande av därefter skedda lönejusteringar höjt till 144.000 mark eller sålunda med 2.000 mark per månad.

På grund av den i allmänna motiveringen föreslagna uppdelningen av kostnaderna för centralsjukhusets - sanatoriets och tuberkulosbyråns gemensamma personal på respektive inrättning har i enlighet med gällande fördelningsgrunder följande kostnadsfördelning gjorts.

Personal	Centr.sjukh.	Centr.sanat.	Tub.byr.
1 syssloman	6/10	3/10	1/10
1 bitr.syssloman	6/10	3/10	1/10
1 kassör	6/10	3/10	1/10
1 kontorsbiträde	6/10	3/10	1/10
1 kosthållerska	7/10	3/10	-
1 bitr.kosthållerska	7/10	3/10	-
1 tvätt- o.linne- föreståndarinna	7/10	3/10	-
3 telefonister	7/10	3/10	-
3 kokerskor	7/10	3/10	-
1 bagerska	7/10	3/10	-
2 maskintvätterskor	7/10	3/10	-
4 tvätterskor	7/10	3/10	-
2 sömmerskor	7/10	3/10	-
7 köksbiträden	7/10	3/10	-
1 maskinmästare	6/10	3/10	1/10
2 maskinsköterare	7/10	3/10	-
1 chaufför-vaktmästare	7/10	3/10	-
1 snickare-gårdskarl	7/10	3/10	-
1 gårdskarl-trädgårds- mästare	7/10	3/10	-
3 eldare	7/10	3/10	-

			4 Ht.
1 eldare	6/10	3/10	1/10
1 hjälpkarl	7/10	3/10	-
1 laboratorie- o. röntgensköterska	-	5/10	5/10
1 ambulerande av- delningssköterska	-	5/10	5/10

Läkarnas sjukhustillägg beräknas enligt fastställda grunder uppgå till 4.846.800 mark. Förutom semestervikariatsarvoden har ett nytt undermoment, benämnt "sjukvikariat-arvoden", motsvarande sjukhusets andel av sagda utgifter, vilka tidigare påförts 9 Ht. I:2, Oförutsedda utgifter, upptagits till ett belopp av 2.000.000 mark. Läkarna liksom tillkommande jourersättningar har beaktats under momentet "dejoureringsarvoden". Tillägget härunder utgör 750.000 mark.

På grund av det ovan framhållna och med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås anslaget höjt med tillsammans 9.051.460 mark.

4 Ht. II:2. Kosthållningen (f).

Anslaget oförändrat. Av anslagsbeloppet har ca 7/10 eller 8.000.000 preliminärt beräknats påfalla centralsjukhuset, medan centralsanatoriets andel utgöres av 3.500.000 mark eller i det närmaste 3/10 därav. En kostnadstabla över den för sjukhuset och sanatoriet gemensamma kosthållningen erhåller följande utseende:

År	Anslag	Åtgått	Belastnings- procent sam- manlagt	Antal vård- dagar	Antal utspisn. dagar	Kostn./ utspis- ningsd.	Kostn./ vård- dag
1954	12.000.000	13.064.015	83,7	45.850	65.181	200	285
1955	11.000.000	10.363.256	76,6	41.987	76.965	135	247
1956	11.000.000	11.999.422	79,1	43.344	69.300	173	277
1957	12.000.000	10.201.566	71,3	39.054	54.359	188	261
1958	12.000.000	10.893.830	73,0	39.992	56.566	193	272
1959	11.500.000	11.528.597	64,9	35.562	51.292	225	324
1960	11.500.000	11.448.288	67,0	36.702	52.041	220	312
1961 (febr.-sept.)	11.500.000	5.978.217	63,1	22.921	32.248	185	261

Såväl Ålandsdelegationen som Landstinget har framhållit nödvändigheten av kosthållsutgifternas nedbringande och i enlighet därmed förutsatt vederbörliga åtgärder från landskapsstyrelsens sida. I avsett syfte har centralsjukhuset

ålagts att från och med januari 1961 till sina månadsrapporter bifoga en särskild bilaga upptagande nödiga uppgifter över kosthållningsutgifterna. Till senare månadsrapport har därtill fogats ett sammandrag över utgifterna under de föregående månaderna. För att erhålla ett tillförlitligare medeltal har januari månad såsom varande den kostnadsmässigt billigaste tillsvidare utelämnats för att sedan sammanslås med december månad, vilken enligt erfarenhet alltid varit dyr. Genom denna åtgärd har jämväl sjukhusledningen kunnat följa med kostnadsutvecklingen och därigenom sporrats att nedbringa kostnaderna. Därtill har vederbörande förstärkt att noggrant medfölja prisutvecklingen och genom införskaffande av nödiga offerter utröna den förmånligaste anskaffningen vid varje tillfälle. Resultatet av de gjorda ansträngningarna kan tydligast skönjas ur uppgifterna för år 1961. I jämförelse med motsvarande kostnader för centralsjukhusen i riket, för vilka uppgifterna gälla år 1960, d.v.s. ett år tidigare än de nu ifrågavarande, kan utläsas att kostnadsmedeltalet per utspisningsdag varit 192 mark och per vård dag 273 mark med full belastning, d.v.s. 100 procent. För kretssjukhusens del är motsvarande medelvärde 178 respektive 227 mark vid 90 procents belastning. Med hänsyn till att uppgifterna för riket gälla år 1960 och med särskilt beaktande av den synnerligen låga belastningsprocenten vid Ålands centralsjukhus i förhållande till den höga prisenivån härstädes, torde kunna utsägas, att kostnaderna ifråga numera nedbringats till nivån i riket.

För att erhålla en rättvis bild av situationen bör särskild hänsyn tagas till belastningsprocenten. Medan belastningsprocentens inverkan på medelkostnaden per utspisningsdag, under förutsättning att patienternas och personalens utspisningsdagar antagas draga ungefär lika stora kostnader, är av mindre betydelse, påverkar densamma kostnaden per vård dag på ett kännbart sätt. Skulle sålunda belastningen t.ex. år 1959 hava varit 97 procent, d.v.s. med 53.108 vård dagar och det verkliga antalet personalutspisningsdagar eller 15.730 hade kosthållet sagda år sannolikt medfört kostnaden $(53.108 + 15.730) \cdot \frac{225}{100} = 15.490.000$ mark eller $15.490.000 : 53.108 = 292$ mark per vård dag, i stället för 324 mark. Det förefaller dock helt meningslöst att anställa jämförelser mellan

kosthållsutgifterna per vård dag för olika sjukhus. Ty även om standarden på maten vore absolut densamma och priset per utspisningsdag sammanfallande, kunde kostnaden per vård dag dock bliva helt olika enbart på den grund, att personalen vid ett sjukhus tillfullo utnyttjar kosthållet och vid ett annat endast i ringa mån. Och då personalen faktiskt själv erlägger kostnaden för sina utspisningsdagar, är jämförelsen icke endast missvisande, utan direkt orättvis, så länge man som nu är fallet, vid statistiska jämförelser beaktar endast kosthållets bruttoutgifter.

Beträffande den allmänna kostnadsnivån vid Ålands central-sjukhus bör särskilt framhållas, att kosthållet belastas av betydligt högre priser på väsentliga livsförnödenheter i förhållande till många orter på fastlandet. En jämförelse med t.ex. Åbo giver vid handen följande prisdifferenser: mjölk ca 2 mark, smör 5:50 och potatis 5 mark. Därtill kommer, att priset på mjöl, socker m.m. till följd av fraktkostnaderna ställer sig ca 4 procent högre på Åland. Denna kostnadsskillnad förhöjer kostnaden per utspisnings- och vård dag med minst 10 mark.

4 Ht. II:3. Medicinalier och förbandsmateriel (f).

Ökning 800.000 mark. Det tidigare anslaget synes vara otillräckligt. Enligt bokslutet för år 1960 stego sagda kostnader till 7.192.445 mark. Under innevarande år har intill den 31 augusti åtgått 5.238.325 mark.

4 Ht. II:4. Värme och lyse (f).

Anslaget oförändrat. Av det tidigare för centralsjukhuset - sanatoriet och tuberkulosbyrån gemensamma anslaget om 11.500.000 mark utgör centralsjukhusets andel 7/10 eller avrundat 8.000.000 mark, sanatoriets andel 3/10, eller 3.500.000 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås att under momentet skulle reserveras 8.000.000 mark.

4 Ht. II:5. Tvätt- och rengöringsmedel inkl. vattenavgift (f).

Ökning 180.000 mark. Det tidigare gemensamma anslaget 3.200.000 mark för centralsjukhusets och -sanatoriets behov synes vara otillräckligt. Enligt bokslutet för år 1960 åtgick under det gemensamma momentet 3.168.899 mark. Tillägget erfordras närmast av den ökade vattenförbrukningen. Sålunda tvättades år 1960 64.275 kg tvätt mot 59.348 kg år 1959, vilket även medfört ökade kostnader för tvätt- och rengörings-

medel. På grund härav föreslås med hänvisning till motive-
ringen under 4 Ht. II:4, att under momentet skulle reserve-
ras 2.380.000 mark, motsvarande sjukhusets andel 7/10 av
ifrågavarande gemensamma kostnad 3.380.000 mark.

4 Ht. II:6. Utgifter för röntgen-, laboratorie- och poliklinikverksamhet (f).

För erhållande av tydligare bokföring hava de tidigare del-
vis varandra täckande momenten 6, utgifter för öppen polikli-
nikverksamhet (förslagsanslag) och 7, röntgen- o. annan be-
handling i polikliniken (förslagsanslag) sammanslagits och
momentets rubrik i enlighet därmed ändrats.

Minskning 2.600.000 mark sammanlagt.

Övergången till det nya polikliniksystemet i samband med
omregleringen av läkarnas avlöning från och med den 1 april
1961 beräknas medföra en kostnadsinbesparing under momentet
med drygt 2.400.000 mark.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

4 Ht. II:8. Underhåll av fastigheten.

Minskning 400.000 mark. Anslaget föreslås för normala under-
hållsarbeten för bl.a. värmecentralen, köket och växthuset.

4 Ht. II:9. Underhåll av inventarier.

Ökning 200.000 mark. Det tidigare anslaget har blivit otill-
räckligt. Enligt bokslutet för år 1960 åtgick under momentet
1.344.145 mark. Under innevarande år har intill den 31 augus-
ti förbrukats 658.706 mark. Tillägget motiveras av utökningen
av sjukhusets specialapparat, vilken till stor del är av
utländskt fabrikat, varför anskaffningen av nya tillbehör
och reservdelar kännbart fördyras.

4 Ht. II:10. Underhåll av sjukhusområdet.

Momentets rubrik har ändrats för att bättre motsvara det
sakliga innehållet.

4 Ht. II:11. Diverse utgifter.

Ökning 1.550.000 mark. Utgiftsökningen, som är endast sken-
bar, föranleds av det i den allmänna motiveringen föreslagna
nya budgeteringssystemet för sjukhusets del. Enligt detta
skulle bl.a. alla inkomster och utgifter budgeteras och bok-
föras till bruttobelopp, vilket innebär att t.ex. samtliga
telefonkostnader, såväl sjukhusets som patienternas och de
anställdas påföras detta moment, medan de debiterade telefon-
avgifterna gottskrivas motsvarande inkomstmoment. Till sitt

sakliga innehåll motsvaras utgifterna under momentet av det tidigare anslaget.

4 Ht. II:13. Arvoden åt läkare för läkarintyg och -utlåtanden, för vilka uppbäres avgift eller ersättning (f). Momentet nytt.

Anslag 300.000 mark. Rubriken har samma stilisering som i statsförslaget. Momentet motiveras av övergången till total-avlöningsystemet för sjukhusläkarna. Samtliga avgifter och ersättningar för läkarintyg och -utlåtanden uppbäras numera av sjukhuset och påföras ett härför upptaget nytt inkomstmoment i inkomststaten. Men då å andra sidan läkarna skola erhålla motsvarande arvoden för av den utfärdade intyg och utlåtanden, innebär detta, att momentet är av bokförings-teknisk natur. Beträffande anslagets storlek, kan detsamma på grund av den korta tid det nya systemet hittills varit gällande svårligen exakt bestämmas.

4 Ht. II:14. Hyra för läkarbostad (f).

Ökning 75.000 mark. Utgiften under momentet är baserad på den hyra, som bör erläggas för den i Ab Nordiska Föreningensbankens nybygge upphyrda tjänstebostaden åt sjukhusets röntgenläkare. Vederlaget för tjänstebostaden påföres på vanligt sätt ifrågavarande inkomstmoment.

4 Ht. II:15. Folkpensions- och barnbidragsavgifter (f). Momentet nytt.

Anslag 3.750.000 mark. Momentets införande föreslås i enlighet med den i den allmänna motiveringen förklarade omläggningen av budgeteringssystemet för centralsjukhuset, -sanatoriet och tuberkulosbyrån. Ifrågavarande utgifter hava tidigare påförts 9 Ht. I:7, Barnbidrags- och folkpensionspremier, som landskapet i egenskap av arbetsgivare äger erlægga. För ändamålet erfordras ett anslag om 3.750.000 mark.

4 Ht. II:16. Brandstodspremier (f). Momentet nytt.

Anslag 130.000 mark. Anslaget föreslås med hänvisning till motiveringen under föregående moment. Utgifterna för brandstodspremier hava tidigare påförts moment 9 Ht. I:20, Brandstodspremier. Det erforderliga anslagsbeloppet beräknas för sjukhusets del till 130.000 mark.

III Ålands centralsanatorium.

4 Ht. III:1. Avlöningar.

Ökning 7.043.110 mark. Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht. II:1 föreslås anslaget höjt med 7.043.110 mark. För-

höjningen förklaras till återstående del av de avlöningskostnader för gemensam personal, som tidigare påförts moment 4 Ht. III:8, Sanatoriets andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader.

4 Ht. III:3. Tävtt- o. rengöringsmedel inkl. vattenavgift (f).

Momentets rubrik har ändrats i överensstämmelse med motsvarande moment för centralsjukhuset.

Anslag 1.000.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht. II:5 föreslås ett anslag om 1.000.000 mark, motsvarande centralsanatoriets andel $\frac{3}{10}$ av ifrågavarande gemensamma kostnad 3.380.000 mark.

4 Ht. III:4. Operationskostnader samt arvode och resekostnader för lungkirurgen. (f).

Minskning 250.000 mark. På grund av de operativa tuberkulosefallens nedgång, föreslås en nedsättning av anslaget med 250.000 mark.

4 Ht. III:7. Diverse utgifter.

Ökning 50.000 mark. Föreslås ett tillägg om 50.000 mark på grund av de ökade kostnaderna under momentet.

(4 Ht. III:8). Sanatoriets andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader (f).

I enlighet med det i den allmänna motiveringen framställda förslaget skulle de under momentet upptagna utgifterna uppdelas på egna specificerade utgiftsmoment. Under förutsättning av att förslaget godkännes föreslås momentet utgå. Det härunder upptagna anslaget skulle sålunda uppdelas på det tidigare momentet IV:1 samt de nya momenten 8-13 i samma kapitel.

4 Ht. III:8. Kosthållningen (f). Momentet nytt.

Anslaget 3.500.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht. II:2 och (III:8) föreslås att under momentet skulle observeras 3.500.000 mark.

4 Ht. III:9. Värme o. lyse (f). Momentet nytt.

Anslag 3.500.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht. II:4 och (III:8) föreslås momentets införande, även om att under detsamma skulle reserveras 3.500.000 mark.

4 Ht. III:10. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (f). Momentet nytt.

Anslag 1.000.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht. II:15 föreslås momentets införande samt att under detsamma skulle observeras ett anslag om 1.000.000 mark.

4 Ht. III:11. Brandstodspremier (f). Momentet nytt.

Anslag 70.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht. II:16 och (III:8) föreslås momentet infört ävensom att därunder för sanatoriets andel i den tidigare gemensamma kostnaden skulle observeras 70.000 mark.

Ordningsnumret för det följande momentet har ändrats.

IV. Ålands Tuberkulosbyrå.

4 Ht. IV:1. Avlöningar.

Ökning 1.045.960 mark. Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht. II:1 föreslås anslaget höjt med 1.045.960 mark. I sagda tillägg ingå de avlöningsutgifter, som tidigare upptagits under momenten IV:3 och 4 i detta kapitel.

För ernående av enhetligare budgetering har en omgruppering av de efterföljande momenten genomförts.

4 Ht. IV:2. Medicinalier (f).

Minskning 200.000 mark. I första tillägg till ordinarie utgiftsstaten för år 1961 har under motsvarande moment observerats 1.000.000 mark för bestridande av de av den nya rikstuberkuloslagen (FFS 355/60) förutsatta kostnader för medicinalier. Med beaktande av deerfarenheter, som numera inhämtats beträffande den kostnadsfria tuberkulosvården, synes en minskning av anslaget med 200.000 mark kunna föreslås.

(4 Ht. IV:3). Tuberkulosbyråns andel i centralsanatoriets gemensamma driftskostnader (f).

I enlighet med den allmänna motiveringen föreslås momentet utgå för att ersättas med nödiga specificerade utgiftsmoment. Dessa skulle med bortseende från det tidigare momentet IV:1 därtill vara de nyinförda momenten 3 och 4 i samma kapitel.

4 Ht. IV:3. Hyra till centralsanatoriet för dispensärlokalen jämte inventarier. Momentet nytt.

Anslag 800.000 mark. Under förutsättning av att den omställning av tuberkulosbyråns utgiftsstat, som i den allmänna motiveringen och under (IV:3) föreslagits, bifalles, skulle det tidigare i anslaget under 4 Ht. IV:3, Tuberkulosbyråns andel i centralsanatoriets gemensamma driftskostnader, ingående anslaget för samma ändamål införas som särskilt moment 3. Inkomsten för centralsanatoriet åter skulle upptagas under ett motsvarande nytt inkomstmoment till samma belopp. Anslagets storlek har beräknats sålunda, att hyran för

4 Ht.

dispensärlokalen skulle utgöra 310.000 mark för år 1962 och hyran för inventarierna, närmast då nya skärmbildsapparaten, skulle utgöra 490.000 mark.

(4 Ht. IV:4). Tuberkulosbyråns andel i centralsjukhusets gemensamma driftskostnader (f).

Momentet föreslås utgå med samma motivering som under (4 Ht. IV:3).

4 Ht. IV:4. Värme och lyse (f). Momentet nytt.

Anslag 300.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under (4Ht. IV:3) föreslås ett anslag om 300.000 mark för ändamålet

4 Ht. IV:7. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (f). Momentet nytt.

Anslag 90.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht. II:15 föreslås momentet infört ävensom att under det samma skulle observeras ett anslag om 90.000 mark för de förenämnda bidrags- och pensionsavgifter tuberkulosbyrån i egenskap av arbetsgivare äger erlägga.

4 Ht. IV:8. Skärmbildsfotografering (f). Momentet nytt.

Anslag 1.350.000 mark. Då en hela landskapets befolkning omfattande planenlig skärmbildsfotografering ånyo kommer att föranstaltas under år 1962 föreslås att för ändamålet skulle observeras 1.350.000 mark.

V. Kumlinge sjukstuga.

4 Ht. V:1. Anlöningar.

Ökning 170.000 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås ett tillägg om 170.000 mark.

4 Ht. V:2. Vikariatsarvoden (f).

Ökning 65.000 mark. Ökningen föreslås med beaktande av den år 1961 skedda och från och med ingången av år 1962 skeende lönejustering ävensom därav att sjukstugans ekonom och gårdskarl numera är i tillfälle att uttaga sin lagstadgade semester vilken på grund av svårigheten att erhålla semestervikarie under en följd av år av ekonomen-gårdskarlen icke kunnat uttagas, varför medel härför icke heller då budgeterats.

4 Ht. V:3. Kosthållningen (f).

Ökning 30.000 mark. På grund av inträffade prisförhöjningar av särskilda konsumtionsförmödenheter föreslås anslaget höjt med 30.000 mark.

4 Ht. V:4. Medicinalier och förbandsmateriel (f).

Ökning 40.000 mark. På grund av det ökade antalet sjukvårdsfall har det tidigare anslaget blivit otillräckligt. Sålunda

har under innevarande år intill den 31 augusti under momentet åtgått 86.437 mark.

4 Ht. V:6. Inventariernas underhåll.

Ökning 40.000 mark. Tillägget föreslås på grund av att en del äldre inventarier äro i behov av en grundligare översyn.

4 Ht. V:7. Diverse utgifter.

Ökning 5.000 mark. Anslaget föreslås höjt, emedan åtgången av rengöringsmedel årligen ökat till följd av den strukturförändring patientfrekvensen under de senaste åren undergått.

VI. Särskilda anslag.

4 Ht. VI:1. Bidrag till avlönande av stads- och kommunalläkare (f).

Ökning 300.000 mark. Ökningen motiveras av förhöjda landskapsbidrag åt kommunerna för de kommunala läkarnas avlönande till följd av inträffade och för år 1962 förestående lönejusteringar.

4 Ht. VI:5. Bidrag för avlönande av kommunala hälsosyster-barnmorskor (f)

Ökning 500.000 mark. Det tidigare anslaget synes vara otillräckligt. På grund av att några kommuner ersatt sina skilda hälsosysstrar och barnmorskor med en kombinerad hälsosyster-barnmorska och de senares antal förty stigit, föreslås med ytterligare beaktande av förestående lönejustering från ingången av år 1962 en höjning av anslaget med 500.000 mark.

4 Ht. VI:6. Bidrag till upprätthållande av Grelsby sjukhus (f).

Ökning 200.000 mark. Ökningen är grundad på Grelsby sjukhus tillkommande landskapsbidrag i stöd av rikets sinnessjukhuslag av den 2 maj 1952 (187/52) för sjukhusets underhålls- och driftskostnader under år 1961 enligt fastställt budgetförslag. Det fastställda landskapsbidraget för sagda kostnader under år 1960 har uppgått till sammanlagt 16.647.530 mark.

4 Ht. VI:7. Kostnader för landskapets platser i Grelsby sjukhus (f).

Ökning 200.000 mark. Enligt det fastställda budgetförslaget för Grelsby sjukhus under år 1962 utgör den egentliga vård-dagsavgiften 250 mark och tilläggsavgiften 600 mark per vård-dag. Den beräknade kostnaden för landskapets 7 platser blir förty $7 \times 365 \times 850 = 2.171.750$ mark, varvid nödig marginal för eventuell justering av vård-dagskostnaden under år 1962 beaktats.

4 Ht. VI:10. Bidrag till avlönande av kommunernas skolläkare och skoltandläkare (f).

Ökning 750.000 mark. Utgifterna under momentet avse land-

4 Ht.

skapsbidrag åt kommunerna för folkskolläkarnas avlönande enligt fastställda åtgärdsarvoden och -taxor. Emedan det tidigare anslaget delvis beroende på försenade bidragsrekvisitioner, vilka även i riket i regel godkännas till utbetalning ehuru sentida anhängiggjorda, visat sig vara otillräckligt, föreslås en höjning av anslaget med 750.000 mark. I tillägget har de av yrkesvägledningslagstiftningen förutsatta kostnaderna för läkarutlåtandena och utredningarna över folkskolelever inberäknats till ett belopp av 36.000 mark.

4 Ht. VI:14. Bidrag till Ab Skärgårdsflyg för ambulansflygningar.

Anslaget oförändrat. Ab Skärgårdsflyg hade planenligt charterat ett mindre passagerarflygplan för att återupptaga sin verksamhet under vintern 1961. På grund av den osedvanligt milda vintern och frånvaron av bärkraftiga isar kunde några flygningar dock icke företagas. Det oaktat var bolaget förpliktat att uppfylla charteravtalets bestämmelser om hyra. Emedan Ab Skärgårdsflyg denna ytterligare motgång till trots är fortsätta sin verksamhet instundande vintersäsong, föreslås med beaktande av det föreliggande allmänna intresset att anslaget bibehålles oförändrat.

4 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	200.434.510
Budgetförslag för år 1962	212.130.200
Ökning	11.695.690

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.

I. Ålands lyceum.

5 Ht. I:1. Avlöningar.

Ökning 5.752.035 mark. I den allmänna motiveringen har redan framhållits, att statslärarna utöver föreslagen allmän lönejustering om 3,5 procent sannolikt komma att bliva delaktiga i den nivåförhöjning, som finansministeriet kommer att föreslå för Riksdagen i en särskild löneproposition senast den 1 november 1961. Den löneöverenskommelse, som tjänsteblockaden vid statskolorna resulterade i senaste sommar, förutsätter, att samtliga såväl äldre som yngre lektorer, vilka avlagt akademisk slutexamen, uppflyttas en avlöningsklass. Härutöver skulle de övningslärartjänster, vars undervisningsskyldighet motsvarar undervisningsskyldigheten för yngre lektorer, ombildas till yngre lektorat vilket även innebär att avlöningen stiger med en löneklass. Till yngre lektorat skulle likaså ett större antal gymnastiklärartjänster,

som nu är placerade i 21 avlöningsklassen, ombildas. Denna löneförhöjning skulle innebära en uppflyttning med hela fyra löneklasser, då en gymnastiklärare har akademisk slut-examen. Samtidigt skulle dock undervisningsskyldigheten stiga från 21 till 26 veckotimmar. Ytterligare skulle bl.a. ett nytt system för beräkning av övertimarvoden föreslås. Emedan det ovan sagda äger full tillämplighet på lärarna vid Ålands lyceum och då regeringspropositionens öde tillsvidare är ovisst har landskapsstyrelsen i möjligaste mån reserverat härför nödiga medel under momentet "lönejusteringar".

Med hänvisning till den allmänna motiveringen har i enlighet med statsverkspropositionen under momenten "kompetenstillägg åt yngre lektorer" och "förhöjningar efter vissa år" upptagits under momentet. I gengäld har samtliga lektorstjänster och -befattningar upptagits i den avlöningsklass, i vilken tjänsten eller befattningen ifråga inrättats. Anslagen under de föreslagna nya momenten äro beräknade enligt gällande avlöningsslag.

På grund av att lycéet innevarande läsår arbetar med dubbel mellanskola föreslås i enlighet med i riket tillämpade avlöningsgrunder, att teckningslärartjänsten från och med den 1 januari 1962 uppflyttas från 21:a till 23:e avlöningsklassen. Med enahanda motivering föreslås även sånglärarens årsarvode förhöjt från 167.100 till 198.000 mark.

Enligt gällande normer skall en heltidsanställd städerska ombesörja städningen av en städyta om högst 1.200 m². Vid städningens fastställande skall förutom golvytan jämväl övriga städning underkastade ytor såsom pulpeter och klass-tavlor m.m. beaktas. Sålunda beräknad uppgår skolans städningssyta efter om- och tillbyggnadens färdigställande till ca 5.400 m². Då gängse kutym såväl beträffande motsvarande statsskolor som folkskolorna på Åland förutsätter att en städerska anförtros städningen av en ca 900 - 1.000 m² stor yta, har följden varit att lycéet varit tvunget att anlita tvenne heltidsanställda timstäderskor utöver de 3 i löneklass upptagna städerskorna. Då det med beaktande av den totala städningssytan sålunda måste anses fullt motiverat, att lycéet skulle förfoga över 5 på stat varande städerskor, föreslås inrättande av ytterligare 2 extraordinarie städerske-befattningar med årsarvode enligt 6:e avlöningsklassen. Med

5 Ht.

hänvisning till det ovensagda föreslås momentet höjt med sammanlagt 5.752.035 mark.

5 Ht. I:2. Upprätthållande av parallellklasser. (f).

Ökning 2.380 mark. Medan anslaget för övertim- och timarvoden ytterligare har kunnat nedskäras med 115.000 mark till 4.000.000 mark, har rektorns arvode höjts från 109.920 mark till 228.960 mark. Denna ökning är likväl endast skenbar, emedan det förhöjda arvodet enbart är avsett att kompensera rektorns ökade undervisningsskyldighet. Det tidigare arvodet åter var grundat på nedsatt undervisningsskyldighet, vilken medförde ökat behov av timlärare. Med hänvisning ytterligare till den allmänna motiveringen föreslås anslaget höjt med 2.380 mark.

5 Ht. I:3. Undervisningsmateriel och bibliotek.

Ökning 115.000 mark. På grund av de tidigare otidsenliga lokaliteterna har anskaffningen av nödig undervisningsmateriel för läroämnena fysik och kemi blivit eftersatt. Sedan missförhållandet numera avlägsnats föreslås anslaget höjt med 115.000 mark för erforderlig komplettering av materielen för fysik- och kemiundervisningen.

5 Ht. I:4. Städning (f).

Minskning 10.000 mark. Trots de föreslagna nya städerskebefattningarna har anslaget icke kunnat minskas med mera än 10.000 mark. Detta äger förklaring däri, att behovet av tvättmedel genom de nyttillkomna städningssytorna starkt ökat. Därutöver erfordras fortsättningsvis även timavlönade städerskor, för bl.a. storstädningar.

5 Ht. I:6. Materiel för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (f).

Ökning 20.000 mark. Tillägget motiveras närmast av nödvändigheten att komplettera materielen för undervisning i huslig ekonomi. Kostnaden härför beräknas uppgå till 130.000 mark. Därtill erfordras ytterligare verktyg till den nya slöjdsalen till en beräknad kostnad av 110.000 mark.

5 Ht. I:7. Tryckningskostnader (f).

Ökning 5.000 mark. Ökningen föreslås för täckande av årsberättelsens tryckningskostnader vilka kan förväntas stiga i någon mån till följd av att särskild redogörelse över skolans om- och tillbyggnad äger ingå däri.

5 Ht. I:8. Diverse utgifter.

Ökning 25.000 mark. Det tidigare anslaget har blivit otill-

räckligt till följd av läroverkets utvidgade administration varför en förhöjning av anslaget med 25.000 mark föreslås.

5 Ht. I:10. Underhåll av byggnader.

Ökning 100.000 mark. Förhöjningen föreslås för anskaffande av takskydd i den nya gymnastiksalen.

5 Ht. I:11. Undersökning av elevernas hälsotillstånd.

Ökning 20.000 mark. Tillägget föreslås närmast för de läkarintyg och -utredningar, som förutses av yrkesvägledningslagstiftningen.

5 Ht. I:12. Till landskapsstyrelsens disposition för lycéet. Momentet nytt.

Anslag 10.000 mark. Anslaget skulle anslås för föredragshållare, som stundom anmäla sig med för skolor lämpade föredrag.

II. Folkskolväsendet.

Folkskolinspektören.

5 Ht. II:1. Avlöningar.

Ökning 62.020 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås anslaget höjt med 62.020 mark.

Landskapsbidrag för folkskolväsendet.

5 Ht. II:5. Mariehamns stad (f).

Ökning 2.300.000 mark. Förhöjningen föreslås dels på grund av regleringen av tjänstemannaavlöningarna, dels på grund av de genom landskapslagen den 24 april 1961 angående ändring av landskapslagen om folkskolväsendet höjda landskapsbidragen. Då lagändringen trädde i kraft den 1 juli 1961, utan att påverka de under innevarande år utgående förskotten, har i anslaget medel observerats även för förhöjt landskapsbidrag för senare hälften av år 1961.

5 Ht. II:6. Tjänsteinnehavarnas vid folkskolorna på landet^{avlöning}7(f). Momentets rubrik ändrad.

Anslag 87.500.000 mark. Under detta moment har bestritts det i 75 § (33/61) landskapslagen om folkskolväsendet (23/58) för landskommun avsedda landskapsbidraget till lärarnas och elevhemsföreståndarnas grundlön och vissa tilläggsarvoden, under detta kapitel 7 mom. till arvodestillägg för lärare i glest befolkade och avsides belägna kommuner; under 8 mom. till ålderstillägg och under 9 mom. till övertimarvoden samt till timlärarnas arvoden. Då det för närvarande icke är nödigt att bevilja till avlöningarna hörande lagstadgat

landskapsbidrag under olika moment, föreslås i enlighet med statsförslaget för förenklande av bokföringen, att till detta moment överföras från detta kapitel 7 - 9 mom. de därunder upptagna anslagen. Det sammanslagna anslagsbeloppet för 6-9 mom. detta kapitel utgör i ordinarie utgiftsstaten för år 1961 76.900.000 mark mot 87.500.000 mark i föreliggande budgetförslag, varför ökningen således utgör 10.600.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under detta kapitel 5 mom. föreslås ett tillägg om 10.600.000 mark under det nu sammanslagna momentet.

(5 Ht. II:7.) Tilläggsanslag för lärare i glest befolkade och avsidens belägna kommuner (f).

Med hänvisning till motiveringen under detta kapitel 6 mom. föreslås momentet utgå.

(5 Ht. II:8.) Ålderstillägg (f).

Med hänvisning till motiveringen under detta kapitel 6 mom. föreslås momentet utgå.

Ordningsnumren och -följden för följande moment har ändrats i överensstämmelse med statsverkspropositionen.

5 Ht. II:8. Extra understöd för upprätthållande av folkskolväsendet.

Ökning 900.000 mark. I proportion till statsförslaget föreslås en förhöjning av anslaget med 900.000 mark, då det blivande riksmedelstalets inverkan på de extra understöden för folkskolväsendets upprätthållande tillsvidare är oklart.

III. Ålands sjöfartsläroverk.

5 Ht. III:1. Avlöningar.

Ökning 741.160 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås lärartjänsterna upptagna i den avlöningsklass, i vilka respektive tjänst inrättats och att ett nytt undermoment "förhöjning efter vissa år (förslagsanslag)" införes, varunder 67.700 mark skulle reserveras för lärarna tillkommande personliga lönetillägg efter 10 års tjänstgöring.

Städerskorna vid sjöfartsläroverket hava hittills varit endast timavlönade. Då städningsytan i läroverket för närvarande uppgår till ca 1.600 m², har landskapsstyrelsen funnit det motiverat föreslå, att medel skulle beviljas för inrättande av 2 extraordinarie städerskebefattningar med årsarvode enligt 6:e avlöningsklassen från och med ingången av år 1962. Med beaktande av den sammanlagda städningsytans storlek förutsätter landskapsstyrelsen likväl att städerskor-

na utan skild ersättning skulle ombesörja även storstädningar, väggtvätt och städning vid specialkurser. Med hänvisning till det ovananförda och med beaktande av regleringen av tjänstemannaavlöningarna föreslås anslaget höjt med 741.160 mark.

5 Ht. III:2. Tjänstgörings- och timarvoden (f).

Minskning 586.500 mark. Timarvodena hava beräknats enligt nu gällande tariffer. Parallellavdelning för navigationsskoleavdelningen har medräknats endast för höstterminen 1962 då vårterminen samma år blir utan parallellklass på grund av elevantalet under innevarande läsår.

5 Ht. III:3. Skepparskolan.

Ökning 39.920 mark. För den händelse en skepparskolkurs kan anordnas under vårterminen 1962 har 637.570 mark observerats härför. För arvodesjusteringar till följd av regleringen av tjänstemannaavlöningarna har ett särskilt undermoment "arvodesjustering (förslagsanslag) införts och under detsamma reserverats 22.500 mark.

5 Ht. III:4. Undermaskinmästarkurs. Engångsanslag.

Anslag 600.000 mark. Den senaste undermaskinmästarkursen vid den maskintekniska avdelningen anordnades hösten 1959. Då på grund av talrika förfrågningar anordnandet av en ny kurs redan under vårterminen 1962 aktualiserats, föreslås att för ändamålet skulle beviljas 600.000 mark. Utgiften avser i huvudsak arvode åt en lärare under en termin.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

5 Ht III:5. Undervisningsmateriel och bibliotek.

Ökning 160.000 mark. För navigationsavdelningens behov föreslås anslaget höjt med 110.000 mark för anskaffning av 1962 års nautikala almanackor och tidvattenstabeller, som samtliga navigationsskolor i riket erhållit i uppdrag att anskaffa för 4-års perioden 1962 - 1966. Antalet nämnda böcker bör vara så stort att det räcker för ett maximalt antal elever. Likaså skulle en länge saknad sats för undervisning i mekanik anskaffas till navigationsavdelningen. Enligt införskaffade prisuppgifter skulle totalkostnaden härför uppgå till 75.000 mark, varav 25.000 mark skulle erläggas ur 1961 års anslag och 50.000 mark ur anslaget för år 1962. Satsen utgör en del av en serie satser för fysikundervisningen. Ytterligare satser skulle anskaffas med något års

mellanrum. Då de ifrågavarande undervisningssatserna kunna betjäna undervisningen vid sjöfartsläroverkets båda avdelningar och på så sätt vara ett välbehövligt tillskott till undervisningen i fysik vid läroanstalten som helhet föreslås att för ändamålet skulle beviljas 50.000 mark under momentet för 1962 års behov.

5 Ht. III:6. Värme, lyse och vatten (f).

Ökning 133.800 mark. Tillägget föreslås på grund av att kostnaderna för erläggande av övertidsersättning för eldningsarbete i enlighet med i riket tillämpat förfarande numera påföras detta moment.

5 Ht. III:11. Maskinlaboratoriets driftskostnader.

Ökning 40.000 mark. Sedan ånganläggningen tagits i bruk och kylanläggningen därtill tillkommit, är det tidigare anslaget otillräckligt. Momentet belastas bl.a. med kostnaderna för den årliga besiktningen av ångpannan, utbyte av tuber och annat underhåll, bränn- och smörjoljor samt tvättmedel.

5 Ht. III:12. Svetsningskurs för maskintekniska avdelningen.

Ökning 15.000 mark. Anslaget avser kostnaderna för gas, elström, elektroder och annan material, som förbrukas under den svetsningskurs, vilken som en del av maskinlaborationerna anordnas i yrkesskolans lokaler. Innevarande år stego kostnaderna härför till ca 22.000 mark. På grund av större elevantal kommer materialåtgången under år 1962 ytterligare att öka.

5 Ht. III:14. Stipendiemedel.

Ökning 10.000 mark. På grund av att Åbo Navigationsskola senaste år beviljats 30.000 mark för stipendier föreslås anslaget höjt med 10.000 mark. För Ålands sjöfartsläroverks vidkommande uppdelas stipendiemedlen dessutom på två avdelningar (navigations- och maskintekniska avdelningen).

(5 Ht. III:16.) Kurser i kylteknik (f).

Momentet såsom varande av tillfällig natur föreslås utgå.

5 Ht. III:16. Radiotelegrafistkurs (f).

Anslaget oförändrat. Oaktat det anslag som för anordnande av radiotelegrafistkurs upptagits i 1961 års budget icke utnyttjats på grund av ringa förfrågningar till en sådan kurs och större behov av en undermaskinmästarkurs under vårterminen 1962, har anslaget bibehållits oförändrat i budgetförslaget för en eventuell kurs under läsåret

1962-1963.

5 Ht. III:17. Sjömansskolan.

Den planerade interimistiska sjömansskolan varom utförligt redogjorts i detta moments detaljmotivering för år 1961 har från och med höstterminen 1961 kunnat begynna sin verksamhet med en ekonomiavdelning i för ändamålet upphyrda lokaliteter i Rederi Ab Sally tillhörigt hus vid Trobergsgränd 9 och i det Sjömanshemsföreningen tillhöriga Sjömanshemmet. Till verksamhetsformen hör ytterligare avdelningarna för däck- och maskinmanskap, vilkas verksamhet dock tills vidare icke har hunnit vidtaga. De upphyrda elevbostäderna åter äro belägna i Ålands Turistförenings vandrarhem. Förslaget har gjorts i noggrann överensstämmelse med de uppgifter, som varit tillgängliga rörande utgiftsstaten för statens sjömansskola på Suomen Joutsen i Åbo stad. På grund av de ringa erfarenheter, som hittills kunnat erhållas av denna skolform, kan anslagsbehovet svårigen exakt bedömas. En uppdelning av utgifterna på nödiga undermoment har dock genomförts. Då momentets utformning och de där under upptagna anslagen i 1961 års budget varit ytterst summariska, har landskapsstyrelsen avstått från en jämförelse av dessa med de nu föreslagna undermomenten och anslagsbeloppen.

a) avlöningar. De härunder upptagna lärarbefattningarnas antal och benämningar överensstämma med motsvarande tjänster och befattningar vid statens sjömansskola med ytterligare beaktande av det nödiga antalet lärare vid landskapets skola. Lärarnas benämningar stå även i konformitet med den inför förnyelse stående landskapslagstiftningen om yrkesundervisning. Av de 5 lärarbefattningarna har yrkes- och arbetslärarbefattningarna besatts i samband med ekonomiavdelningens påbörjade verksamhet. Då avsikten är att så fort det sig göra låter upptaga skolarbetet i full utsträckning, föreslås att anslag skulle beviljas för inrättande av 2 extraordinarie lärare i yrkesämnen med årsarvode enligt 24:e avlöningsklassen och 1 extraordinarie lärare i allmänna ämnen med årsarvode likaså enligt 24:e avlöningsklassen. Under momentet har ytterligare anslag observerats för ålders tillägg, dyrortstillägg, lönejusteringar och rektorsarvode i enlighet med gällande bestämmelser.

5 Ht.

b) tjänstgörings- och timarvoden (f). Under detta moment har följande anslag observerats: lärarnas timarvoden och hemarbetsersättning 2.000.000 mark; extra anställd personal 450.000 mark; Direktionens sammanträden 120.000 mark; städning 150.000 mark samt resekostnader och dagtraktamenten 80.000 mark eller sammanlagt 2.800.000 mark.

c) hyror (f). Enligt avslutade hyreskontrakt äger sjömansskolan erlägga åt Rederi A/B Sally 50.000, åt Sjömanshemsföreningen 40.000 och åt Ålands Turistförening likaså 40.000 mark per månad eller sammanlagt 1.560.000 mark per år.

d) bränsle, lyse och vatten (f). Bränsle för undervisnings- och utspisningsköket omfattar utgifter för kol, ved, gas och elström, Lyse och vatten förekomma i undervisningslokaliteterna vid Trobergsgränd 9 och Sjömanshemmet. För ändamålet föreslås reserverat 550.000 mark.

e) undervisningen (f). Under momentet har nödigt anslag observerats för råmateriel, verktyg, bibliotek och demonstrationsmedel till ett belopp av sammanlagt 2.500.000 mark, varav 1.500.000 mark föreslås för råmaterial och verktyg och 1.000.000 mark för bibliotek och undervisningsmaterial.

f) expensmedel. För telefonkostnader, kontorsmaterial m.m. föreslås beviljat 150.000 mark.

g) tryckningskostnader. Momentet avser kostnader för annonser, ansökningsblanketter, betyg, årsberättelse, m.m. För ändamålet torde erfordras 200.000 mark.

h) elevernas kost och logi (f). Anslaget för kost 3.500.000 mark är beräknat för 45 elever och 5 lärare för ca 10 månaders tid av högst 230 mark per man och dag. För sagda kost erlägga lärarna och eleverna 130 och landskapet 100 mark per dag. Utgifterna för kost hava således införts till bruttobelopp, medan elevernas kostavgifter upptagits såsom inkomst i inkomststaten. Likaså avser anslaget 300.000 mark bruttoutgiften för logi för 30 elever, medan elevernas logiavgifter observerats såsom inkomst.

IV. Ålands yrkesskola.

5 Ht. IV:1. Avlöningar.

Ökning 635.200 mark. Lärarbefattningarnas benämningar har ändrats i överensstämmelse med de i riksförordningen om yrkesundervisningsanstalter (FFS 3/59) förutsatta benämning-

arna. Då dessa benämningar även förutsattes av det nu till Landstinget inlämnade nya lagförslaget om yrkesundervisning, om vars antagande och stadfästande med giltighet från ingången av år 1962 några tvivel icke längre torde föreligga, torde denna åtgärd kunna anses motiverad.

Beträffande anslagets ökning motiveras densamma av regleringen av tjänstemannavlöningarna. En sänkning av lärarnas timarvoden med 306.500 mark har kunnat göras, emedan det tidigare anslaget på grund av felberäkning upptagits för högt. Anslaget för direktionsarvoden har nedbringats med 24.000 mark.

Ålands yrkesskola arbetar för närvarande med

- 1) en fast bil- och motoravdelning med en 3-årig kurs för bilmekaniker och en klass per år samt 2 tillfälliga aftonkurser i biltestning under år 1962, omfattande 60 timmar vardera.
- 2) en fast elektrikeravdelning med för närvarande en 1-årig kurs för fartygselektriker.

Direktionen har på landskapsstyrelsens uppmaning undersökt möjligheterna att under något år byta ut fartygselektrikerkursen mot en landelektrikerkurs (installatör), men utredningen visar att detta för närvarande ej är motiverat.

- 3) en fast handelsavdelning med en 1-årig kurs för försäljare-kontorister (affärsbiträden) samt till denna avdelning hörande 3 tillfälliga aftonkurser i maskinskrivning för nybörjare om 75 timmar våren 1962 och samma på hösten 1962, samt en kurs i reklam och skyltning för affärsanställda om 40 timmar, samt 1 tillfällig påbyggnadskurs i maskinskrivning om 50 timmar under året 1962 på tid som bestämes av rektor och handelsavdelningens föreståndare.

- 4) en fast metallarbetaravdelning med en 2-årig dagkurs för metallarbetare och två klasser samtidigt samt till denna avdelning hörande tillfällig kvällskurs i gassvetsning om 120 timmar våren 1962, samt en tillfällig aftonkurs i elsvetsning om 80 timmar hösten 1962,

- 5) en fast sömnadsavdelning med en 2-årig dagkurs för yrkessömmerskor och en klass per år samt en till denna avdelning hörande kvällskurs i husbehovssömnad om 180 timmar.

5 Ht. IV:2. Elevernas flitpengar (f).

Minskning 50.000 mark. Med beaktande av åtgången under

5 Ht.

momentet innevarande år synes en nedsättning av anslaget med 50.000 mark kunna föreslås.

5 Ht. IV:3. Städning och eldning (f).

Ökning 69.000 mark. Tillägget föreslås på grund av en mindre förhöjning av städerskornas löner i enlighet med inträffad lönejustering för arbetare i arbetsavtalsförhållande. Även eldningskostnaderna hava i någon mån fördyrats.

5 Ht. IV:4. Råvaror och arbetsredskap (f).

Minskning 400.000 mark. Såsom tidigare hava råvaror och arbetsredskap upptagits under momentet i enlighet med skolans specificerade kostnadsberäkningar till den del de befunnits erforderliga för skolarbetets ändamålsenliga handhavande. Sålunda avser anslaget endast normala anskaffningar och kompletteringar av förenämnda förnödenheter.

5 Ht. IV:5. Tryckningskostnader (f).

Minskning 29.000 mark. Minskningen synes kunna föreslås, på grund av tryckningsarbetets nedbringande.

5 Ht. IV:7. Undervisningsmateriel och bibliotek.

Ökning 50.000 mark. Under momentet hava utgifterna för undervisningsmaterielen upptagits till sammanlagt 610.700 mark med reservation för obetydligare prisstegringar. Sagda utgifter, vilka i enlighet med skolans av landskapsstyrelsen granskade specifikationer avse det normala skolarbetet, fördelas på de olika avdelningarna sålunda, att för bilmekanikeravdelningens behov anslås 155.000 mark, för fartygselektrikeravdelningen 65.000 mark, för handelsavdelningen 170.500 mark, för metallarbetaravdelningen 132.000 mark och för sömnadsavdelningen 88.200 mark. Anslaget för skolans bibliotek 239.300 mark, åter avser kostnader för anskaffning av läroböcker och facklitteratur samt inbindning.

5 Ht. IV:8. Inmontering och reparation av maskiner och inventarier.

Minskning 73.900 mark. En minskning av anslaget synes kunna föreslås på grund av maskinparkens nuvarande skick.

5 Ht. IV:11. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkesskolan.

Ökning 25.000 mark. Tillägget föreslås med beaktande av prövat behov under nästa år. Innevarande år har under momentet intill den 31 augusti åtgått 314.643 mark.

V. Ålands Folkhögskola.5 Ht. V:1. Bidrag till Ålands folkhögskola (f).

Ökning 3.800.000 mark. Ökningen grundar sig på Ålands folkhögskola tillkommande landskapsbidrag enligt landskapslagen om understöd åt folkhögskola (2/31). Det normerade bidraget för år 1960 års kostnader uppgick till 9.690.246 mark. Det ökade landskapsbidraget förorsakas närmast av det nya elevinternatet, vilket färdigställdes under år 1960.

VI. Ålands lantmannaskola.

Genom landskapslagen den 12 juli 1961 om lantbruksundervisning (23/61) har lagstiftningen i ämnet bringats att svara mot nutida krav. Då den tidigare organisationsformen och de allmänna principerna för skolans verksamhet likväl i den nya lagen bibehållits i överensstämmelse med rikslagstiftningen från åren 1927 och 1937, har budgeten för lantmannaskolan icke härav påverkats.

5 Ht. VI:1. Avlöningar.

Ökning 206.361 mark. Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås undermomentet "förhöjning efter vissa år (förslagsanslag)" infört och att under detsamma skulle upptagas 37.200 mark, utgörande personligt lönetillägg åt andra läraren på grund av 10 års tjänstgöring. Enligt vad landskapsstyrelsen erfarit torde regeringen ännu under nu pågående Riksdag inlämna proposition med förslag till groputjämning av lärarnas vid lantmannaskolor avlöningar. Enligt detta förslag skulle lärarnas grundlön höjas med 1 avlöningsklass varjämte det nuvarande föreståndararvodet skulle komma att motsvara ytterligare 2 löneklassers förhöjning av grundlönen. På grund härav och med beaktande av regleringen av tjänstemannaavlöningarna föreslås att under momentet "lönejustering" skulle beviljas 135.000 mark. Det mot den förenämnda groputjämningen svarande anslagsbeloppet skulle givetvis utnyttjas endast om den förutsatta propositionen vinner Riksdagens godkännande. De i privaträttsligt arbetsavtalsförhållande stående kosthållerskans och eldarens löner föreslås höjda med sammanlagt 7,8 procent, motsvarande regleringarna 4,3 och 3,5 procent av tjänstemannaavlöningarna under åren 1961 - 1962 enligt gällande s.k. basavtal berörande arbetslönerna på den allmänna arbetsmarknaden. Anslaget för timlärare föreslås höjt med 5.000 mark motsvarande beräknade stegrade resekostnader för ifrågavarande lärare.

5 Ht. VI:2. Värme och lyse (f).

5 Ht.

Ökning 65.000 mark. Föreslås på grund av stegrade kostnader för brännved och särskild tillskottsavgift till Ålands El- andelslag, som i sig upptagit Jomala by elandelslag, för elnätets bringande i skick.

5 Ht. VI:3. Städning.

Ökning 2.000 mark. Förhöjningen föreslås på grund av ökade städningsekostnader.

5 Ht. VI:4. Undervisningsmateriel.

Ökning 60.000 mark. Tillägget föreslås för anskaffande av apparatur, småbildsprojektor samt genomskinlig duk, för förevisning av ljusbilder i icke-mörklagt rum. En dylik apparatur har innevarande år anskaffats till bl.a. Västankvarns lantmannaskola i Ingå med anmärkningsvärt gott resultat. Fördelarna av denna apparatur äro framförallt tidsbesparing, möjligheter för eleverna att göra anteckningar under pågående bildförevisning samt eliminering av risken för bristande uppmärksamhet i mörklagt rum. Kostnaden för ifrågavarande apparatur beräknas uppgå till ca 58.500 mark.

5 Ht. VI:5. Expensmedel.

Ökning 10.000 mark. Tillägget föreslås på grund av föreliggande behov av ökad annonsering för skolverksamhetens trygghet med avseende å nya elever.

5 Ht. VI:6. Slöjdverktyg och verktyg för maskinhallen.

Minskning 30.000 mark. Sedan verktygsuppsättningarna numera till största delen blivit kompletta, föreslås en sänkning av anslaget med 30.000 mark.

5 Ht. VI:10. Underhåll av inventarier.

Ökning 10.000 mark. Emedan hushållsutensiliernas underhåll blivit eftersatt, föreslås anslaget höjt med 10.000 mark.

5 Ht. VI:11. Anslag för kurser.

Ökning 10.000 mark. Tillägget föreslås för anordnande av en elsvetskurs under år 1962.

Skollägenheten på Jomala gård.

5 Ht. VI:12. Skollägenhetens utgifter (f).

Ökning 675.000 mark. Enligt allmänna företagsmässiga grunder plägar Jomala gårds egentliga inkomster och utgifter städse svara mot varandra. Detta kan även uttryckas så, att gården har rätt att själv förfoga över sina inkomster för sin driftsekonomiska verksamhet. Beaktas således icke investe-

5 Ht.

ringsutgifterna, finner man att den föreslagna utgifts-
ökningen 675.000 mark uppväges av en motsvarande ökning
av inkomsterna. De stegrade siffrorna åter kan ses mot
bakgrunden av rådande högkonjunktur och den ökade produk-
tionsnivån. Beträffande utgifterna komma lönerna i över-
ensstämmelse med det s.k. basavtalet rörande arbetslönerna
på den allmänna arbetsmarknaden att stiga med 3,5 procent.
Därtill har förvaltararvodet i överensstämmelse med grunder-
na för dess bestämmande i riket fastställts att från och med
den 1 maj 1961 utgå enbart i form av penningavlöning, utgö-
rande för närvarande 21.000 mark per månad. Då förvaltar-
arvodet är bundet vid tjänstemännens avlöningsnivå, inne-
bär detta att även förvaltararvodet till följd av regle-
ringen av tjänstemannalönerna kommer att höjas med procent-
talet 3,5. Den återstående utgiftsökningen omfattar under-
håll av byggnader, skogsbestånd och skogsdikningar, Ansla-
get 3.595.000 mark har, specificerat, följande utseende:

Löner	Förvaltararvode	288.000:-	
	Arbetsledare	454.000:-	
	Kreaturskötare	443.000:-	
	Jordbruksarbetare	390.000:-	
	Tillfälliga arbetare	230.000:-	
	Arb.giv.andel av folk- pens.o.barnbidr.premier	79.875:-	
	Olycksfalls förs.premier	65.000:-	1.949.875:-
Övriga löpande utgifter:			
Växtodling:	Handelsgödsel	300.000:-	
	Utsäde	40.000:-	
	Insekt-o ogräsbekämpning	40.000:-	
	Övriga utgifter	20.000:-	400.000:-
Husdjursskötsel: Veterinär och medi- cin			
	Seminering	30.000:-	
	Grisar o deras vit.prep.	50.000:-	
	Kraft o. mineralfoder	250.000:-	
	Tvätt-o des.infekt.medel	20.000:-	
	Övriga utgifter	10.000:-	380.000:-
Skogsbruket:			70.000:-

Allmänna kostnader: Underhåll av byggnader	250.000:-	
Underhåll av maskiner	150.000:-	
Elström o. flytande bränsle	220.000:-	
Skatter o. försäkringar	100.000:-	
Diverse utgifter	75.125:-	795.125:-
		3.595.000:-

VII. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

5 Ht. VII:1. Avlöningar.

Ökning 477.400 mark. Tillägget föreslås dels på grund av regleringen av tjänstemannaavlöningarna. För de övertimarvoden som jämlikt förordningen om lärarnas vid läroanstalterna för hemslöjd undervisnings- och arbetsskyldighet (FFS 132/58) och statsrådets beslut angående tillämpning av sagda förordning (FFS 287/58) tillkommer lärarna föreslås undermomentet "övertimarvoden (förslagsanslag)" infört under momentet ävensom att under detsamma skulle beviljas ett anslag om 420.000 mark.

5 Ht. VII:2. Värme och lyse (f).

Ökning 50.000 mark. Sedan vävsalen numera inkopplats i centralvärmesystemet och större värmepanna installerats beräknas värmekostnaderna komma att stegras, varför anslaget föreslås höjt med 50.000 mark.

5 Ht. VII:6. Resekostnader och dagtraktamenten för föreståndarinnan.

Minskning 2.000 mark. På grund av de ringa kostnaderna under momentet föreslås anslaget nedsatt med 2.000 mark.

5 Ht. VII:7. Underhåll av trädgården.

Minskning 25.000 mark. På grund av trädgårdens numera upparbetade skick och därav följande minskade underhållskostnader föreslås anslaget nedsatt med 25.000 mark.

5 Ht. VII:8. Underhåll av byggnader.

Anslaget oförändrat. Anslagets bibehållande till nuvarande belopp synes nödvändigt då bl.a. vävstugan behöver utvändigt målas.

VIII. Ålands ambulerande lantushållsskola.

5 Ht. VIII:1. Avlöningar.

Ökning 67.400 mark. På grund av regleringen av tjänstemanna-

5 Ht.

avlöningarna föreslås anslaget höjt med 67.400 mark.

5 Ht. VIII:2. Hyra, värme och lyse (f).

Ökning 70.000 mark. Anslaget är beräknat på för handen varande behov för upphyrande av skollokaler enligt fastställd kursplan i Finströms och Lumparland kommuner jämte därav föranledda kostnader för värme och lyse.

5 Ht. VIII:5. Direktionsarvoden och resekostnader (f).

Ökning 10.000 mark. Tillägget föreslås på grund av ökat antal direktionssammanträden för utredande av frågan om skolans omorganisation.

IX. Fornminnesvården.

5 Ht. IX:1. Till landskapsstyrelsens disposition för Ålands Museum.

Ökning 100.000 mark. För upphyrande av eventuella tilläggsutrymmen, komplettering och renovering av museiföremål samt komplettering av biblioteket föreslås en höjning av anslaget med 50.000 mark. Liksaå föreslås 50.000 mark beviljade för anskaffande av eldfast skåp för mikrofilmernas uppbevaring.

5 Ht. IX:2. För arkeologiskt fältarbete.

Ökning 100.000 mark. Det tidigare anslaget har blivit otillräckligt. Såsom tidigare påföres detta moment kostnader för arkeologiska utgrävningar, restaureringar av fornlämningar, kartläggningsarbeten, etnologiska forskningar m.m. Under år 1962 kan utgrävningar eventuellt komma att utföras i Föglö och Geta kyrkor.

5 Ht. IX:3. Bomarsunds fornminnesområde.

Ökning 225.000 mark. Av anslaget 725.000 mark skulle 500.000 mark såsom tidigare disponeras för restaurering och röjning. För förbättrande av de hygieniska förhållandena vid campingplatsen på Bomarsunds fornminnesområde föreslås beviljat 225.000 mark.

5 Ht. IX:4. För publiceringsverksamhet.

Ökning 50.000 mark. Tillägget föreslås på grund av ökade tryckningskostnader.

(5Ht.IX:7.) För planeringsarbeten i Bomarsund.

Momentet upptagande engångsanslag föreslås utgå.

Ordningsnumret för följande moment har ändrats.

X. Socialt bildningsarbete.

Biblioteksverksamheten.

Den 3 maj 1961 utgavs i riket en ny bibliotekslag (FFS 235/61), vilken medför ökade bidrag för biblioteksväsendet

varjämte begreppet landskapsbibliotek införes. Ett motsvarande lagförslag kommer att föreläggas Landstinget under nu pågående landstingssession. Liksom rikslagen är avsikten att bringa den nya landskapslagen i kraft från och med den 1 april 1962. Enligt uppgift från statens biblioteksnämnd komma bidragen åt kommunerna för deras folkbiblioteksutgifter, ehuru höjda, ävensom de nytillkomna bidragen åt vissa privata bibliotek och kommunala sjukhusbibliotek etc. även i fortsättningen att i sin helhet fastställas och utanordnas under det år som närmast följer på det, till vilket utgifterna hänföra sig, följer härav, att den nya lagens verkningar på nu ifrågavarande bidrag icke beröra budgetåret 1962, under vilket bidragen för år 1961 i sedvanlig ordning utgivas i stöd av den nu gällande landskapslagen om folkbibliotek (4/35). Då däremot i riket förskott på bidrag åt kommunerna för anskaffning av och grundförbättringar å biblioteksbyggnader ävensom för landskapsbiblioteks upprätthållande torde komma att beviljas under år 1962, har på enahanda sätt som i statsverkspropositionen härför nödigt anslag upptagits under 3 mom. i detta kapitel. I rikslagen förutsättes även möjligheten av beviljande av lån åt kommunerna för folkbiblioteksbyggnader, men då anslag härför icke upptagits i statsverkspropositionen, har landskapsstyrelsen ansett sig vara tvungen att avstå från dylikt anslags upptagande.

5 Ht. X:1. Biblioteksinspektörens arvode.

Ökning 6.000 mark. Med hänsyn till regleringen av tjänstemannaavlönningarna föreslås biblioteksinspektörens arvode höjt med 500 mark per månad till 14.000 mark eller årsarvodet från 162.000 till 168.000 mark.

5 Ht. X:3. Bidrag till biblioteken (f).

Ökning 3.850.000 mark. Det tidigare anslaget avseende bidrag åt kommunerna för folkbibliotekens upprätthållande är otillräckligt. På grund av den intensifierade folkbiblioteksverksamheten samt i någon mån till följd av försenade bidragsrekvisitioner, vilka enligt utlåtande av inspektören för de svenskspråkiga biblioteken i riket därstädes undantagslöst godkännas till utanordnande föreslås anslaget till denna del höjt till 1.850.000 mark. För anskaffning av och grundförbättringar av kommunala biblioteksbyggnader och -lokaler (rikslagens och lagförslagets 7 §) föreslås be-

viljat 500.000 mark. Enligt 9 § i rikslagen och lagförslaget erhåller landskapsbibliotek årligen 3.000.000 mark i bidrag på villkor, om vilka närmare bestämmes genom förordning. Härutöver utgives årligen 10 mark för varje invånare på det för landskapsbiblioteket fastställda verksamhetsområdet, varvid invånarantalet i den kommun, där biblioteket är beläget, dock icke beaktas. Till följd härav föreslås beviljat 3.000.000 mark i grundbidrag och 150.000 mark i befolkningsbidrag eller sammanlagt 3.150.000 mark för ett hela landskapet omfattande landskapsbibliotek.

5 Ht. X:4. För inköp och inbindning av facktidskrifter i biblioteksinspektörens arkiv.

Ökning 3.000 mark. Tillägget föreslås med hänsyn till den förnyade bibliotekslagstiftningens verkställande.

Annat socialt bildningsarbete.

5 Ht. X:7. Understödande av studiecirkelverksamheten.

Ökning 10.000 mark. På grund av den intensifierade verksamheten och det ökade antalet studiecirklar föreslås anslaget höjt med 10.000 mark. I statsförslaget för år 1962 har motsvarande anslag höjts med 1.000.000 mark (10 Ht. XIV:5).

5 Ht. X:8. Understöd åt Arbetarinstitutet i Mariehamn (f).

Ökning 300.000 mark. Enligt 1 § landskapslagen om understöd åt arbetarinstitutet i Mariehamn (5/47), sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 26 maj 1950 (20/50) tillkommer arbetarinstitut ett årligt landskapsunderstöd om 60 procent av dess verkliga utgifter. Sålunda beräknat uppgick bidraget åt Arbetarinstitutet i Mariehamn för 1960 års utgifter till sammanlagt 1.702.425 mark. På grund härav och med beaktande av förutsedda utgiftsökningar under år 1962, föreslås anslaget höjt med 300.000 mark.

XI. Ålands yrkesvägledningsbyrå.

Ålands yrkesvägledningsbyrå vidtog med sin verksamhet i augusti 1961, då filosofiemagistern Bo Berg såsom tjänstförrättande tillträdde tjänsten såsom distriktsinspektör, i utgiftsstaten för år 1961 benämnd "yrkesvägledare". Tjänstens nya benämning motsvaras av tjänsteställningen inom statsförvaltningen. På grund av byråns nyligen påbörjade arbete kan det exakta anslagsbehovet svårligen bedömas. Momenten och anslagen i detta kapitel hava upptagits dels i jämförelse med yrkesvägledningsbyråerna på andra orter i riket, dels

med beaktande av det uppskattade behovet för byråns planerade verksamhet under år 1962. På grund av den summariska budgeteringen i 1961 års utgiftsstat har landskapsstyrelsen varit tvungen att avstå från jämförelse med anslagsbeloppen för år 1961 utöver 1 mom.

5 Ht. XI:1. Avlöningar.

Ökning 40.760 mark. På grund av regleringen av tjänstemannaavlöningarna föreslås anslaget höjt med 40.760 mark.

(5 Ht. XI:2). Övriga av yrkesvägledningsverksamheten föranledda kostnader (f).

Momentet, som avsett endast ett tillfälligt behov, föreslås utgå.

5 Ht. XI:2. Resor och dagtraktamenten (f). Momentet nytt.

Anslag 150.000 mark. För distriktsinspektörens tjänsteresor och dagtraktamenten föreslås reserverat 150.000 mark. Emedan distriktsinspektörens verksamhet förutsätter ett nära samarbete med motsvarande myndigheter i riket, har i anslaget kostnaderna för nödigt antal kontaktresor inberäknats.

5 Ht. XI:3. För av yrkesvägledningslagstiftningen förutsatta läkarutlåtanden och andra vid vägledningsarbetet behövliga utredningar över icke-skolelever (f). Momentet nytt.

Anslag 25.000 mark. Utgifterna av förenämnd art gällande skolelever har för folkskolelevernas del beaktats i anslaget under 4 Ht. VI:10 och för lärdomsskolelevernas del under 5 Ht. I:11. Då i riksbudgeten för år 1961 liksom i statsförslaget för år 1962 anslag dessutom upptagits för läkarutlåtanden och annan erforderlig utredning i anslutning till yrkesvägledningsarbetet för icke-skolelever, föreslås att för ändamålet skulle beviljas 25.000 mark.

5 Ht. XI:4. Handbibliotek. Momentet nytt.

Anslag 45.000 mark. För komplettering av handbiblioteket med erforderlig psykologisk och testmetodisk facklitteratur, på vilka områden utvecklingen och forskningen är oerhört expansiv, föreslås reserverat 45.000 mark.

5 Ht. XI:5. Diverse utgifter. Momentet nytt.

Anslag 60.000 mark. Av anslaget skulle ca 30.000 mark användas för anskaffning och upphyrning av bildband, filmer och annan audiovisuell undervisningsmateriel. För testblanketter och -formulär skulle anslås 25.000 mark samt för trycknings- och andra kostnader 5.000 mark.

5 Ht.

5 Ht. XI:6. Kostnader för extra personal (f). Momentet nytt.

Anslag 75.000 mark. Emedan yrkesvägledningsbyråns arbete i hög grad följer skolåret medför detta, att verksamhetsintensiteten kulminerar dels vid höstterminens slut, dels vid mitten av vårterminen. Vid dessa tidpunkter skola bl.a. elevernas under terminerna insamlade testresultat genomgå, korrigeras och behandlas. Med beaktande av att distriktsinspektören icke ensam medhinner behandlingen av det ihopsamlade materialet vid sidan av det dagliga rutinarbetet föreslås ett anslag om 75.000 mark för anställande av extra personal vid föreliggande behov. Sedan ytterligare erfarenheter från ifrågavarande verksamhetsområde inhämtats och behovet bättre kan bedömas, kommer landskapsstyrelsen att ta ga ställning till frågan om utökning av personalen.

XII. Särskilda anslag.5 Ht. XII:1. Till vetenskapen, litteraturen och konsten främjande ändamål.

Ökning 200.000 mark. För vetenskapen och konsten främjande ändamål har i statsförslaget under 10 Ht. XVIII:2 och 4 upptagits sammanlagt 864.000.000 mark. Med beaktande härav och det föreliggande konkreta anslagsbehovet föreslås anslaget höjt med 500.000 mark eller till samma belopp, som anslaget varit upptaget till i 1960 års budget. Anslaget 4.500.000 mark utgör ca 0,5 procent av motsvarande anslag i 1962 års statsförslag. Anslaget föreslås disponerat på följande sätt:

a) Ålands folkminnesförbund, 500.000 mark.

Anslaget oförändrat. Anslaget är avsett för underhåll och fortsatt utbyggnad av gammelgårdsanläggningen, Jan Karlsgården i Kastelholm. Sålunda kommer under år 1962 ett båtsmanstorp att därstädes uppföras, för vilket nödigt virke redan finnes på platsen.

b) Ålands Kulturstiftelse, för uppteckning av ortsnamn, 100.000 Mark.

Anslaget oförändrat. Anslaget avser fortsatt ortsnamnsforskning och -uppteckning.

c) Ålands Kulturstiftelse, för urkundssamlingen, 500.000 mark.

Minskning 100.000 mark. Anslaget skulle användas till fortsatt insamling och utgivning i tryck av viktigare äldre urkunder rörande Åland. Färdigt för tryck föreligger dom-

böcker från 1500-talet redigerade av filosofiemagistern Kaj Mikander.

d) Tryckning av vetenskapligt arbete, 600.000 mark.

Ökning 350.000 mark. Medicinelicentiaten Aldur Eriksson har under en följd av år studerat de genuina ålänningarnas blodgrupper, vissa rasegenskaper och ärftliga konstitutionella anlag, för vilket forskningsarbete han åtnjutit understöd från landskapet och enskilda fonder. Doktor Eriksson är nu sysselsatt med att nedskryva resultatet av sina forskningar och avhandlingen är ämnad att ingå i Ålands Kulturstiftelses serie såsom tom IV. Enligt erhållna förhandsuppgifter äro de vunna resultaten i flere avseenden oväntade och torde på denna grund tilldraga sig en betydande uppmärksamhet. De preliminära tryckningskostnaderna äro beräknade till 500.000 mark, vartill kommer översättningsutgiften till tyska 100.000 mark.

e) Ålands Spelmansgille, 155.000 mark.

Anslaget oförändrat. Anslaget skulle såsom tidigare anslås för uppteckning, arrangemang och fotostatkopiering samt tryckning av åländska folkmelodier.

f) Ålands Sjöfartsmuseum, 200.000 mark.

Ökning 50.000 mark. Anslaget avser årligt understöd för museiverksamheten, vilken efter hand blivitt mera omfattande.

g) Ålands Fågelskyddsförening, 220.000 mark.

Ökning 40.000 mark. Anslaget skulle såsom tidigare användas dels till fortsatta vetenskapliga fågelobservationer vid föreningens observationsanstalt på Signildsskär, dels till täckande av övriga med verksamheten sammanhörande uppgifter. På grund av de omfattande reparationsarbeten, som för närvarande pågå vid observationsanstalten föreslås anslaget höjtt med 40.000 mark.

h) För anskaffande av konstverk, till det blivande åländska konstmuséet, 800.000 mark. Punktens rubrik ändrad.

Av anslaget 800.000 mark skulle till Ålands Konstnämnds omedelbara förfogande såsom innevarande år ställas 500.000 mark, medan 300.000 mark skulle stå till landskapsstyrelsens disposition, att antingen genom förmedling av Ålands Konstnämnd eller på annat sätt användas för ändamålet.

i) Föreningen Brage, 20.000 mark.

Oförändrat anslag. Föreslås för föreningens urklippsverk.

5 Ht.

j) Ålands Skeppsbefälhavarförening för utgivande av Ålands sjöfartshistoria, 300.000 mark.

Minskning 100.000 mark. För det fortsatta arbetet för utgivande av en omarbetad och förkortad upplaga av verket "Ålands Sjöfartshistoria", med filosofiemagistern Georg Kåhre såsom författare, har observerats 300.000 mark.

k) För tryckning av Ålands lagbok, 450.000 mark.

Anslaget oförändrat. Tryckningen av lagverket har kunnat påbörjas under år 1961. På grund av att tryckningskostnaderna komma att uppgå till ca 600.000 mark, varav 200.000 beräknas utgå ur 1961 års anslag, skulle under år 1962 för ändamålet ytterligare erfordras 400.000 mark. Emedan hela korrekturläsningen tillsvidare kvarstår, skulle härför i likhet med innevarande år reserveras 40.000 mark.

l) För oförutsedda behov reserveras 355.000 mark.

5 Ht. XII:2. För främjande av idrott och fysisk fostran (r).

Ökning 100.000 mark. I statsförslaget/^{har} ~~anslaget~~ för stödjande av idrott och fysisk fostran (10 Ht. XVIII:4 A) höjts med 30.000.000 mark till sammanlagt 810.000.000 mark. På grund härav och med beaktande av föreliggande behov föreslås anslaget förhöjt med 100.000 mark. Sedan inkomst- och utgiftsstaten fastställts kommer landskapsstyrelsen på sedvanligt sätt att fördela anslaget mellan de olika idrottsorganisationerna.

5 Ht. XII:3. Understöd åt teatrar, sångkörar och orkestrar.

Ökning 100.000 mark. Anslaget föreslås disponerat på följande sätt:

a) Teaterföreningen i Mariehamn.

Ökning 300.000 mark. Teaterföreningen i Mariehamn avser att ånyo upptaga festspelen på Kastelholms slott under år 1962. Pjäsvalet har dock icke ännu slutligt fastställts. För den händelse dessa spel kunna anordnas under år 1962 föreslås reserverat 300.000 mark för tryggnad av festspelens organisation. För teaterföreningens allmänkulturella verksamhet skulle anslås tidigare belopp 100.000 mark.

b) Ålands Sång- och Musikförbund .

Anslaget oförändrat. För avlönande av dirigenter för lokala körar, anskaffande av noter m.m. föreslås oförändrat anslag 190.000 mark.

c) För oförutsedda behov reserveras 10.000 mark.

5 Ht.

Skulle de under a) punkten detta moment omtalade festspelen på Kastelholm icke kunna genomföras, föreslås att anslaget under denna punkt genom överföring ökas med 300.000 mark.

5 Ht. XII:4. Bidrag för avlönande av verksamhetsledare för kulturorganisationer.

Ökning 220.000 mark. Anslaget föreslås fördelat på följande sätt:

- a) Ålands Spelmansgilles instruktör, 140.000 mark.
- b) Ålands Sång- och Musikförbunds verksamhets- och biträdande verksamhets- och orkesterledare, 471.000 mark.
- c) Ålands Ungdomsförbund, för folkdansledare 50.000 mark.
- d) Ålands Ungdomsförbund för avlönande av verksamhetsledare och teaterinstruktör, 1.280.000 mark.
- e) För oförutsedda behov reserveras 159.000 mark.

5 Ht. XII:5. Understöd åt Ålands hemslöjdsförening för föreningens skolverksamhet (f).

Ökning 300.000 mark. Tillägget föreslås för erläggande av Ålands hemslöjdsförening tillkommande landskapsbidrag enligt landskapslagen om läroanstalter i landskapet Åland (13/43) för skolverksamheten under år 1961.

Motsvarande bidrag för år 1960 uppgick till sammanlagt 1.873.010 mark.

5 Ht. XII:6. Understöd åt Kock- och stuertskolan i Mariehamn (f).

Minskning 200.000 mark. Anslaget 800.000 mark avser lagstadgat bidrag till Föreningen för Sjömanshemmet i Mariehamn för dess kock- och stuertskolas utgifter under år 1961 intill den 31 augusti, då den övertogs av landskapet.

5 Ht. XII:8. Understöd för mindre bemedladesyrkesutbildning (f).

Ökning 500.000 mark. På grund av ökat antal elever och understödstagare har det tidigare anslaget blivit otillräckligt. Enligt bokslutet för år 1960 åtgick under momentet 3.585.995 mark. Med hänvisning härtill föreslås anslaget höjt med 500.000 mark.

5 Ht. XII:12. Till landskapsstyrelsens disposition för undervisnings- och bildningsväsendet.

Minskning 500.000 mark. Den föreslagna minskningen motsvarar anslaget för resande av staty över Frans Petter von Knorring, vilket av Landstinget infördes under momentet i 1961 års budget.

5 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	287.023.552
Budgetförslag för år 1962	331.260.738
Ökning	44.237.186

6 Huvudtiteln. Näringarnas främjande.I. Jordbruket och dess binäringar samt kolonisations-
verksamheten.6 Ht. I:1. Avlöningar.

Ökning 713.800 mark. I statsförslaget för år 1962 finnes upptaget ett anslag om 2.900.000 mark att utgivas såsom bidrag åt fyra lantbrukssällskap för anställande av maskinkonsulenter. I och med detta förfogar samtliga lantbrukssällskap i landet över egna maskinkonsulenter. Under år 1961 har landskapsstyrelsen med det i budgeten observerade anslaget 250.000 mark deltagit i avlöandet av en för Nylands svenska lantbrukssällskap, Finska Hushållningssällskapet och landskapet Åland gemensamt anställd maskinkonsulent. I och med att Finska Hushållningssällskapet erhåller egen konsulent, avser landskapsstyrelsen att träffa avtal med ifrågavarande hushållningssällskap angående rådgivning i lantbrukets maskinfrågor. Sedan ytterligare erfarenheter hunnit inhämtas skulle landskapsstyrelsen taga ställning till frågan om anställande av en egen maskinkonsulent. På grund av den utökade maskinkonsulentverksamheten föreslås för arvoden och resekostnader för maskinkonsulenten ett tillägg om 500.000 mark. På grund av regleringen av tjänstemannaavlöningarna erfordras under momentet ytterligare ett tillägg om 213.800 mark.

6 Ht. I:4. Bidrag för torrlägningsarbeten (r).

Momentets rubrik ändrad i överensstämmelse med statverkspropositionen. Anslaget oförändrat.

6 Ht. I:8. Understöd för uppförande av A.I.V.-silos (f).

Ökning 50.000 mark. På grund av ökat intresse för ensilageberedning föredås anslaget höjt med 50.000 mark.

6 Ht. I:10. Svin-, får- och fjäderfäskötselns främjande. Momentets rubrik ändrad.

Anslaget oförändrat. Det årliga bidraget åt bl.a. Ålands Fruktdlarförening, vilket upptagits under 6 Ht. IV d), har hitintills varit 50.000 mark. På grund av föreningens intensifierade verksamhet i förening med de gjorda investeringarna för anläggande av Äppelmusteri i syfte att lösa frågan om

6 Ht.

det årliga äppelöverskottet och fallfruktens användning har medfört behov av ökat bidrag åt Ålands Fruktdlarförening. Då samtidigt bl.a. Ålands Handelsträdgårdsmästareförening samt övriga organisationer på trädgårdsskötselns område vore i behov av bidrag för sin verksamhet, har landshapsstyrelsen funnit det ändamålsenligt föreslå införande av ett nytt 11 mom. under detta kapitel benämnt "Trädgårds- och biskötselns främjande". I överensstämmelse härmed har rubriken för detta moment ändrats samtidigt som punkten d) Ålands Fruktdlarförening under 6 Ht. IV kap. föreslås utgå. För de kvarblivande utgifterna under detta moment föreslås anslaget upptaget till oförändrat belopp.

6 Ht. I:11. Trädgårds- och biskötselns främjande. Momentet nytt.

Anslag 150.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under detta kapitel 10 mom. föreslås momentet infört och att under detsamma skulle observeras 150.000 mark.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

6 Ht. I:14. Jordbruksförsöksverksamheten.

Ökning 121.000 mark.

a) Ålands försöksfält.

Ökning 67.000 mark. Anslaget om 810.000 mark när specificeras som följer:

Anläggnings- och underhållskostnader	40.000
Handelsgödsel och utsäde	30.000
Försöksledararvode	174.000
Övriga arbetskostnader	400.000
Arrenden	10.000
Andel i Jomala gårds arbetskostnader	40.000
Barnbidrags- och folkpensionsavgifter	26.000
Försöksresultatens publicering	10.000
Telefon och postkostnader	35.000
Hyra till Ålands lantmannaskola för kanslirum (4 mån)	15.000
Diverse utgifter	30.000
Summa mk	810.000

Anslaget för anläggnings- och underhållskostnader föreslås höjt med 10.000 mark till 40.000 mark för anskaffande av ett 20-tal nya skördesäckor.

En höjning av försöksledarens arvode med 500 mark per månad eller till 174.000 mark per år föreslås på grund av

6 Ht.

förestående löneförhöjning på den allmänna arbetsmarknaden från ingången av år 1962. På enahanda grund föreslås anslaget för övriga arbetskostnader höjt med 25.000 mark till 400.000 mark och för barnbidrags- och folkpensionsavgifter med 1.000 mark. Anslaget för arrenden 10.000 mark är nytt och föreslås detsamma upptaget, emedan försöksfältet blivit tvunget att arrendera jord för fortsatta art- och sortförsök på torvjord, då Jomala gårds jord av detta slag blivit insådd i vall. I samband med den under (10 Ht.III:10) föreslagna grundreparationen av andra lärarens vid Ålands lantmannaskola tjänstebostad kunde inrättandet av ett sedan en längre tid erforderligt kanslirum i sagda bostad för försöksfältets behov lämpligen låta sig göra. Allteftersom verksamheten vid försöksfältet utvidgats och material insamlats har bristen på ett kanslirum gjort sig mera kännbar. Därtill kommer att kansliarbetet oftast samtidigt innebär hanterande av sådant material, som icke lämpligen kan ske i en vanlig bostad. Kostnaden för kanslirummets tillbyggnad till sagda lärarbostad har beaktats under 10 Ht. III:10. Med hänvisning till det ovan anförda och under förutsättning av att uppförandet av ifrågavarande kansliutrymme bifalles föreslås under momentet a) upptaget 15.000 mark för erläggande av hyra för kanslirum till Ålands lantmannaskola under en beräknad tid av ca 4 månader, sammanlagt 15.000 mark.

b) Ålands fruktförsök.

Ökning 54.000 mark. Anslaget om 674.000 mark har specificerat följande utseende:

Arbetskostnader	200.000	
Häst och traktorkörning	100.000	
Jordförbättring (sprängning och stenröjning)	40.000	
Försöksledning	84.000	424.000
Anskaffning och underhåll av redskap	50.000	
Handelsgödsel	50.000	
Växtskyddsmedel	15.000	
Stängsel till nya området	50.000	
Bränsle till Brinkhaga	55.000	
Div.omkostnader (fruktlådor)	30.000	250.000
	Summa mk	674.000:--

6 Ht. I:20. För utrotning av berberis (f).

Anslaget oförändrat. En utfärdad kungörelse om att samtliga berberisbuskar böra vara utrotade före utgången av år 1961

synes hava blivit resultatlös. På grund härav föreslås momentet kvarstå och att under detsamma skulle observeras samma belopp som tidigare, nämligen 2.000.000 mark.

- 6 Ht. I:21. Underhåll och drift av maskiner och arbetsredskap för torrlägningsarbeten (f). Momentets rubrik ändrad i överensstämmelse med statsförslaget.

Ökning 800.000 mark. Genom anskaffande av den nya grävmaskinen har arbetssäsongen väsentligen kunnat förlängas, vilket även medför ökade driftskostnader. På grund härav föreslås anslaget höjt med 800.000 mark.

- 6 Ht. I:24. Premier för grävning av mindre avloppsdiken och körning av jordförbättringsmedel till odlingar (r).

Ökning 800.000 mark. Tillägget 800.000 mark föreslås på grund av att det tidigare anslaget blivit otillräckligt, emedan premier för grävning av även mindre avloppsdiken numera beviljas och behovet av dylika premier uppgått.

- 6 Ht. I:27. Sänkning av räntan på lantbrukets grundkredit (r).

Anslaget oförändrat. I konformitet med statsverkspropositionen för år 1962 har momentet bibehållits även för år 1962, ehuru motsvarande anslag under riksdagsbehandlingen ströks ur riksbudgeten för år 1961. Emedan momentets införande har varit beroende av en särskild regeringsproposition angående lantbrukets grundkredit, vilken numera till Riksdagen avläts, synes förutsättningarna för momentets slutliga godkännande nu vara för handen. I statsförslaget för år 1962 har under 11 Ht. XXV:38 för ändamålet observerats 100.000.000 mark.

II. Fisket.

- 6 Ht. II:1. Avlöningar.

Ökning 140.700 mark. På grund av regleringen av tjänstemannaavlöningarna föreslås under momentet ett tillägg av 140.700 mark.

- 6 Ht. II:3. Fiskerinäringens främjande.

Ökning 100.000 mark. Det i statsförslaget under 11 Ht XXV:26 upptagna anslaget 20.000.000 mark är i likhet med senaste år avsett för bl.a. inrättande av torkerier och frysanläggningar m.m. i syfte att främja användningen av överloppsfisk. Då anläggande av ett fiskfryseri i samband med den planerade fiskehamnen i Mariehamn eventuellt kan realiseras under år 1962, föreslås anslaget höjt med 100.000 mark.

6 Ht. II:5. Fiskeriundersökningar (f).

Ökning 230.000 mark. Enligt kommissionens för Husö fisk-biologiska forskningsstation uppgjorda forskningsprogram för år 1962 skulle anslaget 1.230.000 mark användas för

1) en undersökning av kräftbestånden i insjöar och av bi-samrättans inverkan på kräftbestånden med avseende å even-tuellt behov av fredning;

2) en fortsatt inventering av de åländska insjöarna, vil-ken inventering tillsvärdare omfattar ett 30-tal insjöar;

3) en undersökning av braxenbestånden;

4) en undersökning av fredningens inverkan på fiskbestån-det;

5) märkning av gädda i syfte att utröna gäddans vandringar i den yttersta skärgårdszonen;

6) märkning av sik i Kökar i enahanda syfte som under 5 punkten; samt

7) inplantering av ädelfisk, i Strömma Tjenan, vilken rotenonbehandlats under år 1961.

En sammanställning av ovannämnda kostnader gruppvis utvisar:

Löner	380.000
div.driftskostnader	490.000
anskaffningar	210.000
hyra för forsk-ningsstationen	150.000
<u>Summa mk</u>	<u>1.230.000</u>

Med hänvisning till det ovananförda föreslås anslaget höjt med 230.000 mark.

6 Ht. II:7. Förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar.

Ökning 400.000 mark. Tillägget föreslås på grund av att en anöringsplats eller lossningsbrygga vore erforderlig på norra Åland för havsfiskebåtarna.

6 Ht. II:8. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkrade fisk-redskap och fiskebåtar (f).

Ökning 300.000 mark. Landskapet deltagar i de av Ålands Öm-sesidiga Försäkringsbolag erlagda ersättningarna för skador på försäkrade fiskeredskap och fiskebåtar i enlighet med lagen den 23 juli 1958 om fiskeriförsäkringsföreningar (FFS 331/58). Att bedöma de skador, som under ifrågavarande år kan tänkas drabba sagda försäkringsobjekt ställer sig

givetvis svårt. Sålunda uppgingo kostnaderna under momentet till endast 506.216 mark år 1959, medan ett enda försäkringsfall under år 1960 förorsakade ett deltagande i skadan med ca 1.000.000 mark och totalutgiften under momentet steg till 3.263.734 mark. Då risken för skadeståndsfall ständigt ökar på grund av havsfiskets kraftiga utveckling, föreslås under momentet ett tillägg om 300.000 mark.

6 Ht.II:9.

Nedsättning av räntan på lån, som beviljats yrkesfiskare för anskaffning av fiskredskap och fiskebåtar (r).
Ökning 200.000 mark. I statsförslaget har föreslagits att lån för byggande av bl.a. fiskebåtar finge beviljas av räntorna och amorteringarna på exportavgiftslånen under 19 Ht. II:27. Ökningen av anslaget skulle medgiva beviljande av 5 miljoner mark såsom fiskarlån mot 3 procents ränta utöver de 6 miljoner mark, som anslaget oförändrat hade tilllåtit. Ehuru förslagets godkännande i Riksdagen förefaller rätt osäkert har landskapsstyrelsen likväl i enlighet med statsförslaget velat föreslå en höjning av anslaget med 200.000 mark för att bevara möjligheten för ökad långivning, ifall regeringens förslag finner Riksdagens godkännande.

6 Ht.II:10.

Bidrag för landskapsfond för fiskeriförsäkringar.
Anslaget oförändrat. Enär fiskeriförsäkringarnas omfattning fortgående ökar, torde försäkringsfonden kontinuerligt tillföras nytt kapital, varför anslaget föreslås upptaget oförändrat
III.Den privata skogshushållningen.

6 Ht.III:1.

Avlöningar.
Ökning 998.800 mark. Enligt riksskogstaxeringen 1951-1953 funnos på Åland 5.000 ha kalmarker och 14.000 ha icke utvecklingsdueliga skogar, vilka måste förnyas från grunden. Beståndens förnyelse måste för det mesta ske genom utplantering av särskilt stora och kraftiga plantor, emedan ört- och gräsvegetationen på Åland är synnerligen kraftig. Ett 10-års kultiveringsprogram förutsätter behandling av 1.900 ha årligen, vilket innebär en utplantering av 4,5 miljoner plantor. Under de senaste åren har dock endast ca 25 ha marker och skogar kultiverats per år. För bringande av förnyelsen i rätt förhållande borde under den kommande 10-års perioden en ca 75 gånger större areal än hittills kultiveras årligen. Ett sådant program låter sig dock icke genomföras med den nuvarande arbetsstyrkan. Fördenskull ser sig landskapsstyrelsen föranlåten föreslå, att anslag skulle beviljas för inrättande av en extraordinarie forstteknikerbefattning med årsarvode enligt 20:e avlöningsklassen, vilken helt motsvarar ifrågavarande befattning inom statsförvaltningen. I

konsekvens här till föreslås även den tidigare, extraordinarie forstteknikerbefattningen med årsarvode enligt 18:e avlöningsklassen uppflyttad till 20:e löneklassen. Med hänvisning till det ovananförda och med beaktande av regleringen av tjänstemannavlönerna föreslås under momentet ett tillägg om sammanlagt 998.800 mark.

6 Ht. III:2. Resor och dagtraktamenten (f).

Ökning 450.000 mark. Under förutsättning av att den under detta kapitels 1 mom. föreslagna befattningen inrättas samtidigt som den motsvarande tidigare befattningen uppflyttas till föreslagen avlöningsklass föreslås med ytterligare beaktande av den intensifierade skogsmannaverksamheten under momentet ett tillägg om 450.000 mark.

6 Ht. III:3. Expensmedel.

Ökning 15.000 mark. Emedan den ökade verksamheten medför större utgifter under momentet, föreslås anslaget höjt med 15.000 mark.

6 Ht. III:5. Underhåll av plantskolan.

Ökning 250.000 mark. Det under detta kapitels 1 mom. omtalade kultiveringsprogrammet förutsätter ökad plantskolning. Avsikten är att uppbringa produktionskapaciteten från nuvarande ca 150.000 planter till minst 1 miljon planter per år. Plantornas omskolningstid utgör ca 3 - 4 år, På grund härav föreslås anslaget höjt med 250.000 mark.

6 Ht. III:7. Markförbättring vid plantskolan.

Ökning 200.000 mark. I avsikt att förbättra jordmånen vid plantskolan har under de senaste åren sand och kärrjord i försökssyfte tillförts densamma. Då erfarenheterna av detta förfaringssätt varit goda, föreslås för jordmånens förbättrande i erforderlig mån ett tillägg om 200.000 mark.

6 Ht. III:9. Bidrag för skogsförbättringsarbeten (r).

Anslaget oförändrat. I statsförslaget för år 1962 har motsvarande anslag under 11 Ht. XVIII:5 föreslagits höjt till 700.000.000 mark mot 500.000.000 mark i riksbudgeten för år 1961. Väl medveten om behovet av bl.a. skogsbilnätets utbyggande och nödig intensifiering av skogsbeståndens förnyelse har landskapsstyrelsen likväl icke ansett sig kunna föreslå höjning av anslaget, emedan till 1962 års behov utöver det tidigare anslaget 4.000.000 mark kommer att stå beräknad besparing från år 1961 om minst 2.000.000 mark eller sålunda

6 Ht.

sammanlagt 6.000.000 mark. För innevarande års behov står utöver anslaget 4.000.000 mark även besparingen från år 1960 2.303.997 mark eller sammanlagt 6.303.997 mark till förfogande, medan under momentet intill den 5 oktober åtgått under 2.000.000 mark.

6 Ht. III:10. Främjande av och tillsyn över den privata skogshushållningen.

Ökning 1.000.000 mark. I statsförslaget för år 1962 har under 11 Ht. XVIII:3 föreslagits sammanlagt 577.057.400 mark för motsvarande ändamål i riket. Ökningen jämförd med 1961 års riksbudget utgör 57.560.000 mark. I enlighet härmed föreslås med beaktande av föreliggande behov av effektiviserad privat skogshushållningsverksamhet under momentet ett tillägg om 1.000.000 mark.

6 Ht. III:11. Undersökning av skogstyperna (f).

Anslaget oförändrat. Sedan år 1958 har forstmästare Bo Högnäs i samråd med skogsforskningsinstitutet utfört en brett upplagd undersökning om de åländska skogarnas skogstyper och produktion. Det nödiga forskningsmaterialet har ihopsamlats under åren 1958-1960 varefter materialets bearbetning pågått under år 1961. Undersökningsarbetet har numera framskridit så långt, att materialets slutliga sammanställning och publicering kan väntas ske under år 1962. Ifrågavarande arbete är av grundforskningsnatur och har vittbärande betydelse som bas för tillämpad skogstaxation och skogsvård med avseende å landskapet Åland jämte omgivande skärgårdar. Det är de åländska barrskogarnas särdrag som belyses. Redan i detta skede må framhållas, att betydelsefulla differenser kan påvisas mellan Åland och mera kontinentalt betonade områden på fastlandet. Avsikten är att forskningsresultaten skola tillgodogöras även i riket. I arbetet äro för tillfället tre forskare, bland dem då forstmästare Bo Högnäs, engagerade under överinseende av skogsforskningsinstitutets chef, professor Risto Sarvas. Därtill konsulteras såväl inhemska som utländska sakkunniga. Kostnaderna under detta moment för undersökningsarbetets slutförande utgöras av forstmästaren Högnäs' arvode, beräknat enligt grundlönen i 30:e avlöningsklassen jämte dyrortstillägg eller sammanlagt 970.800 mark samt dennes resekostnader och dagtraktamenten, beräknade till sammanlagt 294.200 mark. För utgifterna för analys

av jordprov ävenson arbetets tryckning beräknade till sammanlagt 1.100.000 mark svarar skogsforskningsinstitutet. Jämfört med motsvarande kostnader för år 1961 för landskapets del har forstmästare Högnäs' arvode undergått en förhöjning utgörande skillnaden mellan 27:e och 30:e avlöningsklassen. Denna arvodesjustering har landskapsstyrelsen funnit motiverad i stöd av professor Sarvas givet utlåtande, varihan framhåller att forstmästare Högnäs' arbetsuppgifter äro fullt jämförbara med en äldre assistens vid skogsforskningsinstitut, vars avlöning utgår enligt 30:e avlöningsklassen. Då forstmästare Högnäs i detta skede av undersökningsarbetet är tvungen att företaga talrika resor till Helsingfors och Sverige förutom sedvanliga resor inom landskapet till provytorna, har landskapsstyrelsen ansett det motiverat observera härför nödigt anslag.

IV. Särskilda anslag.

6 Ht. IV:1. Understöd åt föreningar.

Anslaget oförändrat. Under punkt a) Ålands fiskarförbund föreslås anslaget höjt med 50.000 mark med beaktande av förbundets intensifierade verksamhet till följd av utvecklingen av särskilt havsfisket. Anslaget under punkt b) Ålands Marthadistriktförbund; liksom punkt c) Ålands mejeriförbund föreslås bibehållna oförändrade. Med hänvisning till motiveringen under 6 Ht. I:10 föreslås punkten d) Ålands Fruktodlarförening utgå.

6 Ht. IV:2. Hemslöjdens främjande.

Ökning 150.000 mark. Det nuvarande anslaget 175.000 mark har årligen fördelats mellan Ålands Hemslöjdsförening r.f. och Ålands Marthadistriktförbund r.f. till lika stora belopp eller 87.500 mark åt vardera föreningen. För effektivare stöd åt Ålands Hemslöjdsförening, som befinner sig i ekonomiskt trångmål föreslås anslaget höjt med 150.000 mark, varigenom föreningen förty komme att erhålla ett bidrag om sammanlagt 237.500 mark. Såsom jämförelse kan nämnas att t.ex. Nylands svenska hemslöjdsförening och Österbottens svenska hemslöjdsförening år 1961 tilldelats bidrag om respektive 458.000 och 330.000 mark.

6 Ht. IV:4. Rådgivning för och annat främjande av hem- och småindustrin.

Ökning 400.000 mark. Det under momentet upptagna anslaget har städse i sin helhet använts för understödande av Ålands

företagareförening r.f.:s arbete för hem- och småindustrins förkovran. Då föreningens verksamhet under år 1962 kommer att betungas särskilt av avlönandet av en egen ombudsman, föreslås under momentet ett tillägg om 400.000 mark.

6 Ht. IV:5. För geologiska undersökningar.

Minskning 100.000 mark. Sedan professor emeritus Hans Hausen numera framskridit så långt i sina landskapet rörande geologiska undersökningar, att endast det slutliga sammanställandet av forskningsresultaten återstår, föreslås anslaget minskat med 100.000 mark.

6 Huvudtitelnslutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	71.290.300
Budgetförslag för år 1962	78.659.600
Ökning	7.369.300

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.

I. Arbetsledning.

7 Ht. I:1. Avlöningar.

Ökning 272.800 mark. En vägmästarebefattning med årsarvode enligt 20:e avlöningsklassen har trots upprepade försök icke kunnat besättas. En starkt bidragande orsak härtill har varit den, att ifrågavarande befattningshavare, vars verksamhetsdistrikt utgöres av skärgårdskommunerna, med beaktande av de härav försvårade arbetsuppgifterna i förening med självständigt ansvar rätteligen bör vara förenlig med årsarvode enligt 21:a avlöningsklassen. På grund härav föreslås att ifrågavarande befattningshavare ombildas till en vägmästarebefattning med årsarvode enligt sagda 21:a avlöningsklass. Förden skull och med ytterligare avseende fäst vid regleringen av tjänstemannaavlönningarna föreslås anslaget höjt med 272.800 mark.

II. Vaghållningen.

7 Ht. II:1. Underhåll av landsvägar och bygdevägar (f).

a) Sommarunderhållet.

Ökning 6.500.000 mark. Enligt landskapslagen den 17 juli 1957 om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57) äga kommunerna deltaga i kostnaderna för byggande och underhåll av inom kommunens område belägna bygdevägar. De ersättningar, som kommunerna äga utbetala till landskapet fastställas för varje år i efterhand av landskapsstyrelsen. Detta förfaringsätt förutsätter tillämpning av ett bruttoutgiftssystem

7 Ht.

sålunda, att landskapet i första hand äger erlägga hela totalkostnaden för ett visst år, medan kommunerna sedan under påföljande år åläggas att erlägga sina kostnadsandelar, vilka åter observeras på inkomstsidan såsom inkomst under respektive 3 Avd. I:24 och 4 Avd. II:1. På grund av sagda bruttoprincips införande och med ytterligare beaktande av att bygdevägarnas längd under år 1962 beräknas öka med ca 50 kilometer, föreslås under denna punkt ett tillägg om 6.500.000 mark.

b) vinterunderhållet.

Ökning 1.300.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under a) punkten detta moment föreslås anslaget höjt med 1.300.000 mark.

c) färjhållningen.

Ökning 4.000.000 mark. Tillägget föreslås på grund av att två nya färjor under år 1962 komma att insättas i trafik, den ena mellan Finholma och Jyddöjen på den under byggnad varande landsvägen till Vargskären i Föglö kommun och den andra mellan Vårdö och Prästö.

d) understödjande av bilfärjetrafik Vårdö-Gustavs. Rubriken ändrad.

Ökning 5.000.000 mark. Genom hemställningsmotion av landstingsman Bertel Söderlund m.fl. väcktes vid vårsessionen 1958 frågan om ordnandet av färjeförbindelse mellan landskapet och riket. Därefter har Landstinget godkänt olika hemställnings- och finansmotioner, vilka avsett åstadkommande av bilfärjetrafik på linjen Vårdö-Gustavs. Ålands riksdagsman har även tagit initiativ till en motion i samma ärende, och riksdagen har visat sitt intresse för saken genom att i 1961 års budget anvisa 100.000.000 mark för ändamålet. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen påbörjade redan år 1959 grundliga undersökningar rörande nämnda färjled.

Landskapsstyrelsen har för sin del sökt påskynda frågans lösning, bland annat genom personliga kontakter med vederbörande riksmyndigheter. I en till statsrådet riktad skrivelse i februari 1961 har landskapsstyrelsen framhållit behovet av en isgående bilfärja för linjen Vårdö-Gustavs. Tyvärr har de ovannämnda av riksdagen anvisade medlen ej kunnat utnyttjas i år, emedan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ej ännu hunnit utarbeta de slutliga planerna för ifrågavarande trafik.

I 1960 års budget anvisade landstinget 7.000.000 mark att utges som subventioner för försökstrafik med bilfärja på linjen Vårdö-Brändö, och samma anslag upptogs även i 1961 års budget. Avsikten var, att den subventionerade färjan skulle utsträcka sina turer ända till Gustavs och sålunda betjäna såväl hela landskapet som speciellt de i trafikhänseende vanlottade skärgårdskommunerna Brändö och Kumlinge. Hittills har dock en dylik försökstrafik inte kunnat åstadkommas, dels emedan de privata rederierna främst intresserat sig för den mera lönsamma trafiken över Ålands hav, och dels emedan en kortare tids engagemang i försökssyfte under alla förhållanden är mindre lockande.

Landskapsstyrelsen har därför kommit till uppfattningen, att den ifrågavarande trafiken kan fås till stånd endast under förutsättning att den får fortsätta ända tills den planerade statliga färjan sättes in på linjen. Detta innebär att man åtminstone till en början torde få räkna med en årlig subvention om minst 12.000.000 mark. Vid underhandlingar med ett rederi under innevarande höst har nämligen framgått, att för en bilfärja av "Rospiggens" storlek skulle kostnaderna under 8 månader för en daglig tur i vardera riktningen på linjen Prästö-Gustavs (med anslutning av Kumlinge, Enklinge, Lappo och Torsholma) belöpa sig till ca 22.000.000 mark, medan inkomsterna uppskattats till 10.000.000 mark.

Då den ifrågavarande linjen även omfattar samtrafik mellan landskapet och riket, har landskapsstyrelsen hänvänt sig till kommunikationsministeriet för att erhålla dess godkännande av den planerade åtgärden.

Ehuru Mariehamn numera anlöpes av bilfärjor, som upprätthåller trafik mellan Finland och Sverige, så har behovet av en särskild färja för trafiken mellan Åland och riket alltmer accentuerats. De spirande åländska industrierna, liksom näringslivet överhuvud kräver goda och billiga förbindelser österut för sina transporter. Men under denna höst har endast 2 veckoturer stått till förfogande. Detta innebär givetvis stora olägenheter även för trafikidkarna, som inte har möjlighet att ekonomiskt utnyttja transportmaterielen. Ej ens under senaste turistsäsong var förbindelserna österut tillfredsställande, ty antalet turer i den riktningen var knappt en fjärdedel av antalet turer västerut.

På grund av det ovan sagda har landskapsstyrelsen ansett det motiverat, att föreslå 12.000.000 mark för subventionering eller upphyrning av en bilfärja under 8 månader för trafik på linjen Fasta Åland - Vårdö - Gustavs. Landskapsstyrelsen önskar likväl framhålla, att detta avser endast en interimistisk lösning, intill dess en isgående färja möjliggör trafik året om.

7 Ht.II:2. Bidrag till kommunalvägar.

a) för byggnad och förbättring (r).

Anslaget oförändrat. Anslaget föreslås upptaget till oförändrat belopp 7.400.000 mark, då istandsättandet av kommunalvägarna planeras fortgå i samma utsträckning som under år 1961.

b) för underhåll (f).

Minskning 800.000 mark. Utgifterna under b) punkten minska undan för undan allteftersom tidigare kommunalvägar förklaras för bygdevägar. Då under år 1961 ett 50-tal kilometer kommunalväg förklarats för bygdeväg, föreslås anslaget minskat med 800.000 mark.

(7 Ht.II:3). Förberedande arbeten för verkställighet av nya väglagen.

Då de förberedande arbetena för den nya väglagens verkställighet numera avslutats, föreslås momentet utgå.

III. Sjökommunikationerna.

7 Ht. III:1. För upprätthållande av trafik i skärgården (f).

Ökning 1.500.000 mark. Med beaktande av att Ab Skärgårdsflyg, om vars fortsatta verksamhet inberättats under 4 Ht. VI:14, skulle kunna subventioneras med högst 3.000.000 mark för halvreguljär flygverksamhet i första hand under menförestid samt för nödig subventionering av busstrafik under trafiksvag tid till och från bryggor på fasta Åland, vilka anlöpas av mjölkbåtar föreslås med ytterligare hänsyn taget till regleringen av arbetslönerna på den allmänna arbetsmarknaden åren 1961 och 1962 ett tillägg om 1.500.000 mark.

7 Ht. III:3. Till anläggning och underhåll av båtbyggor (r).

Ökning 5.000.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 7 Ht. II:1 d) punkten föreslås för anläggande av provisoriska färjfasten längs den föreslagna linjen Prästö-Vårdö-Gustavs ett tillägg om 5 miljoner mark.

IV. Vägavdelningens byggnader och inventarier.

7 Ht. IV:2. Underhåll av arbetsmaskiner och inventarier.

Ökning 1.000.000 mark. Då det ökade antalet vägkilometer i

landskapetets vård samtidigt innebär större påfrestning av vägavdelningens maskinpark, föreslås anslaget under momentet höjt med 1.000.000 mark.

V. Särskilda anslag.

7 Ht. V:1. Avlöningar.

Ökning 85.820 mark. På grund av regleringen av tjänstemanna-avlöningarna föreslås anslaget höjt med 85.820 mark.

7 Ht. V:2. Till anskaffande av registerbrickor för motorfordon (f).

Ökning 1.400.000 mark. Då igenkänningsmärkena för bilar, bus-sar och motorcyklar med hemort i landskapet äro i behov av förnyelse, föreslås under momentet ett engångsanslag om 1.600.000 mark. Emedan motorfordonens ägare äga inlösa sina igenkänningsmärken till fastställt pris innebär detta, att ovannämnda utgift anefter helt kommer att täckas av inkomsten under 3 Avd. 1:21.

7 Ht. V:4. Till landskapsstyrelsens disposition för kommunikationsväsen-
det.

Anslaget oförändrat. Med hänsyn till de strukturförändringar vilka kunna väntas i trafiken mellan landskapet och riket föreslås anslaget upptaget till oförändrat belopp.

7 Huvudtitelnslutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	116.235.080
Budgetförslag för år 1962	141.243.700
Ökning	25.008.620

8. Huvudtiteln. Sociala uppgifter.

I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

8 Ht. I:1. Socialvårdsinspektionen (f).

Ökning 25.000 mark. På grund av utvidgat samarbete mellan landskaps- och riksmyndigheterna på socialvårdens område föreslås under momentet till tillägg om 25.000 mark.

8 Ht. I:3. Hälso-, läkar- och sjukhusvård åt landskapets arbetare (f).

Ökning 100.000 mark. Ehuru utgifterna under detta moment svårligen kunna på förhand bedömas, synes dock det nuvarande anslaget vara otillräckligt. Sålunda åtgick enligt bokslutet för år 1960 sammanlagt 739.760 mark, medan under år 1961 intill den 31 augusti till ändamålet förbrukats 403.772 mark.

8 Ht. I:4. Invalidvården (f).

Anslaget oförändrat. Jämlikt överenskommelseförordningen angående förvaltningen av invalidvården i landskapet Åland (34/52) skall rikslagen den 30 december 1946 om invalidvård (FFS 907/46) äga tillämpning i landskapet. Enligt sagda riks-

8 Ht.

lag kan åt invalid beviljas både understöd och lån för utbildning och utövande av näring eller yrke. Samtliga dessa kostnader hava hitintills budgeterats och bokförts under detta moment. Då det likväl med beaktande av budgettekniska och bokföringsmässiga principer måste anses riktigare att särskilja lånen från understöden även i nu föreliggande fall, föreslås att för lånens del under 11 Ht. III kap. skulle införas ett nytt 5 mom. benämnt "Av invalidvårdslagstiftningen förutsatta lån", medan övriga av invalidvården föranledda kostnader fortsättningsvis skulle påföras detta moment. Ovannämnda förfaringssätt överensstämmer även med grunderna för såväl landskaps- som riksbudgeteringen i motsvarande fall. Emedan de ifrågavarande lånen dock kostnads- mässigt sett beteckna ett mindre värde, påverkar deras särskiljande icke i nämnvärd mån utgifterna under detta moment, varför anslaget för invalidvårdsbidragen föreslås upptaget till oförändrat belopp. Detta i all synnerhet som det nuvarande gemensamma anslaget blivit otillräckligt. Enligt bokslutet för år 1960 åtgick sålunda under momentet 13.794.581 mark, vilket måste ses mot bakgrunden av stegrade medicinalkostnader och kostnader för utbildning av ett likaså ökat antal invalider.

8 Ht. I:6. Understöd åt barnhem (f).

Ökning 100.000 mark. Enligt lagen om statsunderstöd åt barnhem (FFS 852/49) erhåller barnhem i landskapsunderstöd för sina årliga utgifter per barn och dygn ett i riket fastställt belopp vilket för år 1960 års kostnader utgjorde för vanligt barnhem 55 mark per vård dag och 65 mark för annat barnhem eller specialavdelning mot 48 mark och 55 mark per vård dag för respektive barnhems utgifter under år 1959. Med beaktande av det sålunda förhöjda landskapsbidraget föreslås under momentet ett tillägg om 100.000 mark.

8 Ht. I:7. Understöd åt barnträdgårdar (f).

Tillägg 700.000 mark. Jämlikt landskapslagen angående understöd åt barnträdgårdar i landskapet Åland (12/50) erhåller barnträdgård i landskapsunderstöd en tredjedel av de skäligen årsutgifterna. Av sagda landskapsunderstöd utanordnas en skälig del kvartaliter, likväl sålunda, att understödet för det sista kvartalet innehålles och utbetalas först i samband med slutregleringen av understödet för ifrågavarande verksamhets-

8 Ht.

år efter detsammas utgång. I detta fall kan man således säga, att budget- och understödsåret ur anslagsbedömningssynpunkt närmast sammanfalla. Enligt ingivna kostnadskalkyler skulle landskapsbidraget åt Landskapsföreningen Folkhälsan på Åland och Finlands Röda Kors Mariehamns avdelning för deras barn-trädgårdsverksamhet uppgå till respektive 1.498.253 och 946.900 mark. eller således sammanlagt 2.545.222 mark. Med hänvisning till det ovananförda föreslås anslaget höjt med 700.000 mark.

8 Ht. I:9. Bidrag till avlönande av kommunala hemsystrar (f).

Ökning 100.000 mark. Det tidigare anslaget har blivit otillräckligt. Enligt bokslutet för år 1960 åtgick under momentet 2.012.281 mark. På grund härav och med beaktande av ökat antal kommunala hemsystrar ävensom regleringen av tjänstemannaavlöningarna föreslås anslaget höjt med 100.000 mark.

8 Ht. I:10. Understöd åt Föreningen Folkhälsan på Åland r.f. för upprätthållande av mentalhygienisk byrå.

Ökning 200.000 mark. Enligt statsrådsbeslut av den 10 oktober 1957 (FFS 336/57) kan åt uppfostringsbyrå beviljas bidrag med hälften av byråns skäligen verksamhetsutgifter. Enligt fastställd budget för Föreningen Folkhälsan på Åland r.f.:s mentalhygieniska byrå beräknas utgifterna under år 1962 komma att uppgå till 2.210.000 mark, varför det maximala bidraget således skulle uppgå till 1.105.000 mark. Med beaktande av den mentalhygieniska byråns stora betydelse för de åländska förhållandena och erforderligt behov föreslås anslaget höjt med 200.000 mark, varvid även hänsyn fästs vid motsvarande anslags storlek i statsverkspropositionen.

8 Ht. I:12. Understödande av nykterhetsarbetet.

Ökning 50.000 mark. I statsförslaget har under 14 Ht. XVIII:1 föreslagits en förhöjning av anslaget med sammanlagt 8.700.000 till 80.880.700 mark, med bl.a. hänvisning till det utvidgade nykterhetsarbetet och inträffade kostnadsstegringar. Med enahanda motivering föreslås en proportionell höjning av anslaget med 50.000 mark.

(8 Ht. I:13). Bidrag åt Ålands kommunalförbund för arbetsförmedling (f).

Jämlikt landskapslagen den 20 juli 1960 om arbetsförmedling (23/60) har den av Ålands kommunalförbund upprätthållna arbetsförmedlingsbyrån övertagits av landskapet räknat från

8 Ht.

1 januari 1961. På grund härav och då slutreglering av 1960 års landskapsbidrag åt kommunalförbundet sker under år 1961 föreslås momentet utgå.

Ordningsnumren för efterföljande moment har ändrats.

8 Ht. I:15. Understöd åt kommuner, vilka i oskälighetsgrad betungats av socialhjälpkostnader (f). Momentet nytt.

Anslag 200.000 mark. Enligt 61 § landskapslagen den 18 juli 1956 om socialhjälp i landskapet Åland (21/56) kan kommun, som under något år i oskälighetsgrad betungats av kostnader för meddelad socialhjälp, beviljas landskapsunderstöd. Ett motsvarande stadgande ingår även i rikslagen (FFS 116/56). Riksdagen har den 15 september 1961 godkänt en hemställningskläm i frågan med anledning av särskild motion. Ärendets vidare utveckling är dock höljdd i dunkel. Då det likväl synes möjligt att medel för ändamålet i någon utsträckning skulle kunna beviljas under år 1962, har landskapsstyrelsen velat föreslå momentets upptagande i budgeten för nästa år med ett närmast symboliskt anslag för att bereda möjlighet för dylikt bidrags utgivande. Anslaget skulle givetvis komma till användning endast under förutsättning av att motsvarande bidrag komme att utgivas i riket.

8 Ht. I:16. Till landskapsstyrelsens disposition för sociala ändamål.

Ökning 100.000 mark. För det fall att en under planläggning varande föreläsningkurs för kommunalmän i sociala och kommunala bidrags- och vårdfrågor skulle kunna anordnas i samråd med vederbörande riksmyndigheter under år 1962, föreslås för täckande av kostnaderna härför ett tillägg om 100.000 mark under detta moment.

II. Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

8 Ht. II:1. Avlöningar.

Ökning 933.900 mark. I stöd av 19 § landskapslagen om arbetsförmedling (23/60), vilken trätt i kraft från den 1 januari 1961, har Ålands arbetsförmedlingsbyrå automatiskt övertagits av landskapet. Denna åtgärd innebär inrättande av nödigt antal tjänster och befattningar i överensstämmelse med motsvarande administration inom statsförvaltningen. Även i övrigt förutsättes att Ålands arbetsförmedlingsbyrå skall verka på samma sätt som riksbyråerna. Arbetsförmedlingsbyrån har fortsättningsvis två avdelningar, nämligen en allmän avdelning, som förestås av byråchefen, och en sjömansavdelning under

8 Ht.

ledning av en avdelningsföreståndare. Andra tjänstemän finnes icke vid byrån. Enligt av Landstinget vid fastställandet av 1961 års budget godkänt förfarande skulle de vid byrån verkande tjänstemännen i stöd av förenämnda paragraf överföras till landskapstjänst och för dem i lagen förutsatta tjänster inrättas.

Till dess tjänsterna hunnit inrättas, skulle dessa tjänstemäns avlöningar utgå med ett särskilt årsarvode motsvarande deras löner i Ålands kommunalförbunds tjänst. Efter att hava inhämtat vederbörande riksmyndigheters utlåtande har landskapsstyrelsen beslutat inrätta 1 byråchefstjänst med grundlön enligt 26:e avlöningsklassen och 1 avdelningsföreståndaretjänst med grundlön enligt 24:e avlöningsklassen vid sagda arbetsförmedlingsbyrå. Vid fastställandet av byråchefens avlöningsklass har hänsyn tagits till denne särskilt ålagda arbetsuppgifter, som hänföra sig till sysselsättningslagstiftningens område. På grund av det ovan sagda och med beaktande av regleringen av tjänstemannaavlöningarna föreslås beviljande av 2.033.900 mark för de förenämnda tjänstemännens avlöande under år 1962. Beträffande ifrågavarande avlöningars erläggande under år 1961 återkommer landskapsstyrelsen vid behov härtill i tilläggsbudget för innevarande år.

8 Ht. II:2. Resor och dagtraktamenten (f). Momentet nytt.

Anslag 50.000 mark. För tjänstemännens vid Ålands arbetsförmedlingsbyrå resor och dagtraktamenten föreslås ett anslag om 50.000 mark.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

8 Ht. II:4. Expensmedel.

Ökning 90.000 mark. Arbetsförmedlingsbyråns uppgifter har undan för undan ökat samtidigt som verksamheten har effektiviserats. På grund härav har framförallt kostnaderna för annonsering, telefon och telegram stigit, varvid särskilt bör observeras, att kontakten med arbetssökandena huvudsakligen måste upprätthållas med anlitan av telefon och telegram till följd av de långa avstånden med långsammare postgång. Med beaktande av ovan nämnda omständigheter föreslås anslaget höjt med 90.000 mark.

(8 Ht. II:4). Av arbetsförmedlingsverksamhetens nyorganisation föranledda kostnader (r).

Momentet såsom varande av tillfällig natur föreslås utgå.

8 Huvudtitelns slutsomma:

Ordinarie budgeten för år 1961	26.269.000
Budgetförslag för år 1962	28.217.900
Ökning	1.948.900

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

I. Särskilda anslag.

9 Ht. I:2. Oförutsedda utgifter (f).

Anslaget oförändrat. Ehuru de tidigare under detta moment antecknade utgifterna för Ålands centralsjukhus', central-sanatoriums och tuberkulosbyråns del i enlighet med det i den allmänna motiveringen framställda förslaget om nyreglering av utgiftsstaterna för ifrågavarande sjukhusinrättningar skulle bortfalla, föreslås anslaget på grund av dess tidigare otillräcklighet likväl upptaget till nuvarande belopp.

9 Ht. I:5. På grund av landskapstjänst beviljade pensioner (f).

Ökning 3.500.000 mark. Det tidigare anslaget har blivit otillräckligt. Enligt bokslutet för år 1960 åtgick under momentet 33.141.050 mark varför anslaget föreslås höjt med 3.500.000 mark.

9 Ht. I:7. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter, som landskapet i egen-
skap av arbetsgivare äger erlägga (f). Momentets rubrik änd-
rad.

Anslaget oförändrat. Med hänvisning till motiveringen under detta kapitel 2 mom. föreslås anslaget upptaget till oförändrat belopp.

9 Ht. I:9. Understöd för främjande av brandskyddet (f).

Anslaget oförändrat. Den 12 juli 1961 utfärdades landskapslagen om brandväsendet (24/61), vilken träder i kraft den 1 januari 1962. Denna landskapslag, som i allt väsentligt följer den i riket givna nya brandlagen (FFS 465/60), förutsätter i jämförelse med statsförslaget för år 1962 upptagande av anslag för följande ändamål:

- 1) förordnande av brandskyddsinspektör och tillsättande av en rådgivande kommission, ifall detta prövas nödigt (2 §);
- 2) anordnande av utkik efter och rapportering av skogsbränder, då omständigheterna det påkalla (28 §);
- 3) erläggande av kostnader för meddelad släckningshjälp (41 § jämförd med 19 § 1 mom.);
- 4) skadestånd för olycksfall, vilka skola ersättas enligt

landskapslagen om brandväsendet (44 §); samt

5) bidrag åt kommunerna (45 §).

Ytterligare tillkommer

6) understöd åt brandskyddsorganisationer enligt tidigare tillämpade grunder.

Landskapsstyrelsen, som icke anser det vara behövt att tillsvidare införa särskilda nya moment för ifrågavarande utgifter, föreslår att nödigt anslag för de under 1-3) punkterna ovan nämnda kostnaderna skulle upptagas under 23 mom. i detta kapitel, medan anslag för utgivande av bidrag åt kommunerna och brandskyddsorganisationerna enligt 4-5) punkterna ovan åter skulle reserveras under detta moment.

Enligt lagens 45 § kan åt kommunerna beviljas understöd för anskaffande av och grundförbättringar på nödiga byggnader samt för fjärrhjälp lämplig och annan tung materiel. Vidare kan kommun, som särskilt betungas av utgifter för brandväsendet, erhålla extra understöd. För samma ändamål förutsätter paragrafen även beviljande av lån, men då i statsförslaget icke upptagits medel härför och icke för erläggande av extra understöd, har landskapsstyrelsen i konsekvens härtill varit tvungen ur budgetförslaget utelämnat anslag för förenämnda lån och extra understöd. Vid lagförslagets handläggning i Landstinget hyste flere landstingsmän farhågor för, att de av den nya lagen kommunerna pålagda uppgifterna skulle bli alltför betungande. Då kommunernas brandkårer i praktiken kommer att utgöras av avtalsbrandkårer, d.v.s. nuvarande frivilliga brandkårsorganisationer, upphjälptes situationen likväl i viss mån av det faktum, att dessa under en följd av år åtnjutit landskapsunderstöd. I 1962 års statsförslag har för bidrag åt kommunerna reserverats 70.000.000 mark och för understöd av brandskyddsorganisationer 18.000.000 mark eller således sammanlagt 88.000.000 mark. Med hänsyn därtill har landskapsstyrelsen, ehuru medveten om ett ytterligare anslagsbehov, ansett sig vara nödsakad att föreslå anslaget upptaget till oförändrat belopp, utan att här framkomma med närmare förslag till anslagets disponering. I överensstämmelse med motsvarande anslag i statsverkspropositionen har momentet likväl upptagits såsom förslagsanslag.

9 Ht. I:10. Understöd till turismens främjande.

Ökning 150.000 mark. Ålands Turistförening r.f. har i skrivel-

se, vartill fogats föreningens fastställda budget för år 1962, anhållit om ett landskapsbidrag för år 1962 om sammanlagt 2.500.000 mark med hänvisning särskilt till behovet av allmän reklam och information. Sålunda beräknas utgifterna för reklampublikationer och informationsverksamhet stiga till sammanlagt 4.100.000 mark, varav på informationsverksamhetens del skulle falla 500.000 mark, medan hela budgeten slutar på 6.430.000 mark. Under år 1961 har turistökningen varit ca 30 procent och hela antalet turister uppgått till ca 130.000 personer, varav största delen utlänningar, vilka infört rätt betydande belopp till landskapet och landet. I statsförslaget för år 1962 har likaså behovet av effektivisering av turistreklamen och -informationen särskilt påpekats. Anslaget för turisttrafikens främjande föreslås förty höjt i riket med sammanlagt 13.324.000 mark till 100.796.500 mark, vartill ytterligare kommer statens investeringar i egna turistanläggningar. Med hänsyn härtill och med beaktande av att de utländska turisterna till Åland utgöra en betydande andel av den årliga turisttrafiken till Finland föreslås anslaget höjt med 150.000 mark.

9 Ht. I:14. För utbildning av polismän (f).

Anslaget oförändrat. Under förutsättning av att den under 10 Ht. VI:1 föreslagna anskaffningen av dräkter för grodmän bifalles skulle för grodmännens utbildande under momentet åtgå ca 65.000 mark. Då ytterligare behov kan tänkas uppstå, föreslås anslaget upptaget till oförändrat belopp.

9 Ht. I:17. Av lagen om främjande av bostadsproduktionen föranledda kostnader (f).

Ökning 100.000 mark. Det tidigare anslaget synes vara otillräckligt. Enligt bokslutet för år 1960 åtgick under momentet sammanlagt 192.600 mark, medan under år 1961 intill den 10 oktober åtgått 219.600 mark.

9 Ht. I:19. Av landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten föranledda kostnader (f). Momentets rubrik ändrad i överensstämmelse med landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten (29/59).

Ökning 1.000.000 mark. Enligt landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten åsamkas landskapet kostnader för

1) byggnadsplanläggning (98 §);

2) ersättande av kostnaderna för utarbetande av region-

planer (26 §);

3) ersättande av kostnaderna för permanentbeläggning av gator i Mariehamn under vissa förutsättningar (92 §);

4) landskapsbidrag för avlönande av byggnadsinspektörer (132 §); samt

5) prövning underkastade bidrag åt kommunerna enligt ifrågavarande lag (68 och 113 §§)

Någon uppdelning av anslaget på specificerade nya moment anser landskapsstyrelsen för närvarande icke vara av behovet.

Då under 1) punkten avsedd byggnadsplanläggning synes kunna bli aktuell för vissa landskommuner under år 1962, vilka även torde komma att medföra i 4-5 punkterna förutsatta utgifter för landskapet, föreslås anslaget höjt med 1.000.000 mark. I statsförslaget har för utgifterna under 1) och 4-5) punkterna ovan föreslagits sammanlagt 175.000.000 mark för år 1962.

9 Ht. I:23. Till landskapsstyrelsens disposition för brandväsendet.

Ökning 200.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under detta kapitel 9 mom. föreslås anslaget höjt med 200.000 mark.

9 Ht. I:24. För planläggning av sjömansskolan (f).

Minskning 1.000.000 mark. Anslaget avser kostnader för utredning av den från hösten 1961 i verksamhet varande sjömansskolans slutliga planering och organisationsform, anskaffning av nödiga skissritningar och preliminära kostnadskalkyler m.m. För ärendets beredning har landskapsstyrelsen i december 1960 tillsatt en särskild kommitté. Denna kommitté har beträffande sjömansskolans slutliga placering arbetat enligt fyra alternativ, nämligen 1) 4 m/bk Pommern; 2) fristående landskola; 3) förenad med Ålands sjöfartsläroverk och 4) förenad med Ålands yrkesskola. Härvid har kommittén huvudsakligen koncentrerat sig på alt. 1) och 2). Ritningar och arbetsbeskrivning för alt. 1) har uppgjorts av ing. V. Nyström. Ritningarna skola nu granskas av överläraren i skeppsbyggnadsteknik vid Tekniska läroanstalten i Åbo, ing. Yrjänä Vuori, som bl.a. planerat Suomen Joutsens ombyggnad till sjömansskola, samt kostnadsberäknas av Crichton-Vulcan, Åbo och Aalborgs skeppsvarv, Danmark. Då det synes osäkert att 1961 års anslag helt skulle kunna utnyttjas under år 1961, föreslås att för den fortsatta planläggningen under år 1962 skulle beviljas 1.000.000 mark.

9 Ht.

9 Ht. I:25. Arbetslöshetsersättningar (f). Momentet nytt.

Anslag 1.000.000 mark. Enligt 1 § landskapslagen den 23 mars 1961 om arbetslöshetsersättning (34/61) kan i enlighet med lagens bestämmelser arbetslöshetsersättning av landskapsmedel erläggas åt person, som godkänts för intagning i arbetslöshetsregister och icke kan placeras i arbete och därför är i behov av ekonomiskt stöd. Denna lag utgör egentligen ett komplement till sysselsättningslagstiftningen vari i riket år 1960 givits en särskild lag (FFS 320/60). En på rikslagen byggande ny framställning om landskapslag om sysselsättning kommer att ingivas till Landstinget innevarande landstingssession. Då i den kommande landskapslagen om sysselsättning i enlighet med motsvarande bestämmelse i rikslagen uttryckligen förutsättes, att såsom sysselsättningsarbeten skola anordnas bl.a. nybyggnads-, grundförbättrings-, reparations- och underhållsarbeten på jord- och vattenbyggnadsområdet, har landskapsstyrelsen funnit det ändamålsenligt föreslå att för ifrågavarande arbetstillfällena anordnande nödigt anslag såsom tidigare skulle upptagas under 10 Ht. V:1, vartill för sysselsättningsens tryggande ytterligare anslag för utgivande av amorteringslån även för år 1962 skulle observeras under 11 Ht. III:4 (tidigare 6). För arbetslöshetsersättningar har i statsförslaget för år 1962 observerats 500.000.000 mark. För att bevara möjlighet för utgivande av förenämnda arbetslöshetsersättningar vid eventuellt behov, föreslås under detta nya moment beviljat 1.000.000 mark.

9 Ht. I:26. Avskrivningar av understödslån (f). Momentet nytt.

Anslag 100.000 mark. Enligt lagstiftningen om bosättningslån, understöd för yrkesstudier och invalidvård kan låntagare under vissa i lag närmare angivna förutsättningar helt eller delvis befrias från återbetalningen av erhållet lån. Då dessa tidigare låneutgifter härigenom komma att belasta landskapets räkning såsom egentliga utgifter, föreslås i enlighet med riksbudgeteringen, att för ifrågavarande avskrivningar skulle upptagas ett anslag om 100.000 mark. De sålunda avskrivna understödslånebeloppen skulle sedan gottskrivas inkomstmomentet 4 Avd. I:1 i likhet med vanlig avkortning av sagda lån.

10 Ht.

9 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	62.715.000
Budgetförslag för år 1962	67.765.000
Ökning	5.050.000

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.I. Landskapsstyrelsen.10 Ht. I:1. Anskaffning av inventarier.

Ökning 100.000 mark. Tillägget föreslås närmast på grund av att Ålands yrkesvägledningsbyrå är i behov av diverse inventarier till en beräknad kostnad av 60.000 mark vartill en komplett uppsättning socken- eller flygkartor över Åland i lämplig skala föreslås anskaffade till landskapsstyrelsens sessionsrum för uppmontering på vägg. I övrigt avser anslaget sedvanliga anskaffningar och kompletteringar av inventarierna.

10 Ht. I:2. Anskaffning av offset dupliceringsmaskin. Anslaget nytt.

För att möjliggöra snabbare och billigare tryckning av landskapsstyrelsens publikationer, Ålands författningssamling och Lantrådets berättelse, har landskapsstyrelsen beslutat upptaga anslaget i budgetförslaget för anskaffande av en offset dupliceringsmaskin. Mångfaldigandet med en sådan maskin kan utföras av redan på landskapsstyrelsen anställd personal efter genomgående av en kort utbildningskurs. Kostnaden ställer sig avsevärt billigare än konventionell tryckning och t.o.m. något billigare än stencilduplicering, varför maskinen sannolikt kommer att i betydande utsträckning ersätta den nu tillämpade stencildupliceringen. För att ge Ålands författningssamling ett utseende, som såvitt möjligt överensstämmer med det nuvarande, måste dock en ny skrivmaskin anskaffas, vilken har s.k. grafika-typer och radutjämning. Enligt införskaffade offerter stiger kostnaden för dupliceringsmaskinen till 1.445.000 mark och kostnaden för skrivmaskinen till ca 250.000 mark. Då vikning, häftning och skärning av tryckalstren torde bli alltför tidsödande, borde dessutom en maskin för vikning och häftning anskaffas, för vilket reserverats ett belopp om ca 105.000 mark i förslaget. För detta ändamål föreslås ett anslag om 1.800.000 mark. På anslaget för tryckningskostnader (2 Ht. I:4) har med tanke på offsetmaskinens anskaffande en minskning om 800.000 mark föreslagits.

II. Hälso- och sjukvården.10 Ht. II:1. Ålands centralsjukhus för anskaffning av inventarier och instrument.

Ökning 4.725.000 mark. Följande anskaffningar till ett totalbelopp av 9.375.000 mark föreslås:

- 1) för ordinär komplettering och förnyelse av erforderlig läkarapparat och instrument m.m. skulle reserveras sedvanligt belopp 2.100.000 mark;
- 2) för tilläggsapparat till röntgenavdelningen erfordras sammanlagt 4.555.000 mark varav 2.100.000 mark skulle anslås för en filmväxlare, 1.120.000 mark för en exponeringsautomat och 1.335.000 mark för en ytterapiapparat. Den föreslagna apparaturen, som avser effektivisering av röntgenologarbetet skulle på ett väsentligt sätt förbättra diagnostikmöjligheterna, göra arbetet snabbare samt inbespara betydande filmkostnader;
- 3) för röntgenutrustat operationsbord, fast operationslampa och diatermiapparat till kirurgiska avdelningen till ett sammanlagt pris av 1.500.000 mark. Det nya operationsbordet skulle möjliggöra röntgenfotografering under pågående operation. Det nuvarande operationsbordet skulle med fördel kunna placeras i ett annat operationsrum, där det vore av behovet. Denna fasta operationslampa är avsedd att komplettera de nuvarande transportabla ^{mindre} lamporna, vilka visat sig icke vara tillfyllest för operationssalens upplysande. Den föreslagna diatermiapparaten åter skulle ersätta en motsvarande mindre effektiv apparat av äldre modell, vilken på grund av begränsat behov dock kunde användas på den gynekologiska avdelningen, där en dylik apparat tillsvi vidare saknas;
- 4) för en förlossningssäng och en s.k. vakumextraktor till förlossnings- och gynekologiska avdelningen skulle erfordras sammanlagt 440.000 mark; samt
- 5) för ett nytt mikroskop och ny elektrokardiograf till ett sammanlagt pris av 780.000 mark till laboratorieavdelningen. Det nuvarande mikroskopet har genom slitage förlorat sin skärpa, vilket omöjliggör känsligare analyser. För mindre krävande arbeten kunde det gamla mikroskopet likväl användas. Av den föreslagna elektrokardiografen finnes redan tidigare ett exemplar på avdelningen. På grund av att dessa apparater på grund av sin känslighet stundom bliva funktionsodugliga

10 Ht.

vore ytterligare en apparat erforderlig.

10 Ht. II:2. Ålands centralsjukhus för avlopps- och vattenledning.

Ökning 2.100.000 mark. Sedan Västra Klintens Dikeslag benämnda dikeslag föreslagit att Ålands centralsjukhus skulle deltaga i det av dikeslaget planerade bygget av vatten- och avloppsledningar samt anläggandet av en reningsstation inom ifrågavarande samhälle har landskapsstyrelsen den 20 april 1960 beslutat att Ålands centralsjukhus skulle deltaga i den för gemensam anläggning beräknade totalkostnaden 13.479.000 mark med ca 38 procent eller 5.088.000 mark, medan dikeslagets andel förblev 8.391.000 mark. Av sagda kostnadsandel 5.088.000 mark utgjorde vatten- och avloppsledningskostnaderna 3.243.300 mark, medan för reningsstationen reserverades 1.844.700 mark. Vatten- och avloppsledningsarbetena har, förutom vissa mindre anslutningsarbeten för centralsjukhusets del, kunnat slutföras och avsynas under åren 1960 - 1961, medan reningsstationsbygget i sin helhet kvarstår, varför beloppet 1.844.700 mark således representerar en utgiftsrest. Dröjsmålet beträffande reningsstationen måste ses mot bakgrunden dels av att dikeslaget genom inkorporeringen iråkat betalningssvårigheter för tilläggskostnader på sin andel av ledningsarbetena, emedan tilläggsbidrag och lån av landskapsmedel icke längre kan beviljas, dels åter av att ny offert på nödiga reningsstationsanläggningar har måst inbegäras. Enligt ett av ingenjörfirman Hus- & bostäder, från Stockholm, uppgjort kostnadsförslag, vilket godkänts av stadsmyndigheterna, skulle totalkostnaderna för uppförande av en trekammarbrunn jämte förvärv av nödigt jordområde och övriga härtill hörande kostnader uppgå till sammanlagt 7.667.670 mark mot ursprungligen beräknade 4.900.000 mark, varför den gemensamma tilläggskostnaden till denna del bleve 2.767.670 mark, varav centralsjukhusets andel skulle utgöra ca 1.060.000 mark. Då för Ålands centralsjukhus ensamt utöver förenämnda tilläggskostnad 1.060.000 mark skulle tillkomma kostnader för kloreringsutrustning och rensskärare med tillhörande byggnader till ett belopp av 1.764.000 mark, skulle under momentet för reningsstationens del erfordras sammanlagt ca 2.826.000 mark samt för förenämnda röranslutningsarbeten ca 274.000 mark eller tillhoppa 3.100.000 mark.

10 Ht.

10 Ht. II:3. Ålands centralsanatorium för anskaffning av inventariér och instrument.

Minskning 3.550.000 mark. Med beaktande av att 1962 års behov förutsätter endast ordinära anskaffningar och kompletteringar av inventarier och instrument föreslås anslaget nedsatt med 3.550.000 mark.

10 Ht. II:4. Kostnader för landskapets platsandelar i Grelsby sjukhus.

Minskning 1.400.000 mark. Enligt fastställd budget för Grelsby sjukhus för år 1962 uppbäres för räntor, amorteringar och övriga låneomkostnader under sagda år 100.000 mark per platsandel, vilket för landskapets 7 platser medför en kostnad om 700.000 mark.

III Undervisnings- och bildningsväsendet.

10 Ht. III:1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier m.m. Momentets rubrik ändrad.

Ökning 800.000 mark. Anslaget 1.200.000 mark är avsett för särskilda inventarier och grundanskaffningar till skolans undervisningssektioner, vilka blivit erforderliga genom skolans under år 1961 färdigställda om- och tillbyggnad. Emedan skolan tillsvidare saknar ett eget piano för sångundervisningen föreslås för ändamålet beviljat 625.000 mark. För anskaffande av 10 st. korktavlor till klassrum erfordras 140.000 mark och för sittpallar och tilläggskostnader för ritbord ca 210.000:-. För undervisning i husl. ekonomi behöves särskild till teckningssalen utrustning, såsom sittpallar, tvenne karskåp m.m. till en beräknad kostnad av 85.000 mark. För allmänna behov föreslås beviljat 50.000 mark för tvenne hopfällbara trappstegar, vilka erfordras för särskilda omställningar och reparationsarbeten m.m., 24.500 mark för en skivspelare och i anslutning därtill 37.000 mark för en projektor för diapositiv och motsvarande filmband samt diapositiva bilder och bildband. Ifrågavarande projektor är särskilt värdefull vid undervisning och föredrag. För projektor, band-, skivspelsm.m. undervisning har i samband med skolans ombyggnad ett tidigare klassrum på skolans vind renoverats. Emedan detta utrymme alltfört saknar tillräckliga uppvärmningsanordningar föreslås beviljat 25.500 mark för nödiga installationer.

10 Ht. III:2. Ålands lyceum för planering av skolområdet (r). Momentet nytt.

Anslag 1.000.000 mark. Ett förslag till planering av lycéets tomt har uppgjorts av arkitekt Cedercreutz, Helsingfors, men

10 Ht.

har slutligt kostnadsförslag för projektets genomförande ännu icke hunnit uppgöras. För att arbetena likväl kunde påbörjas under år 1962 föreslås för ändamålet beviljat 1.000.000 mark.

10 Ht. III:3. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier (r).

Minskning 89.500 mark. För anskaffande av en el-skrivmaskin till kansliet föreslås 135.000 mark. Den nuvarande skrivmaskinen är olämplig för utskrivning av stenciler, vilket vid skolan förekommer i stor utsträckning. För bibliotekets behov föreslås beviljat 30.000 mark för 3 st. lådor för kortkataloger, 34.000 mark för 2 st. bokhyllor och 3.000 mark för ett bokstöd eller sammanlagt 67.000 mark samt ytterligare 8.000 mark för hyllor för undervisningsmaterial till skolans bilmekanikeravdelning.

10 Ht. III:4. Ålands yrkesskola för anskaffning av maskiner (r).

Minskning 890.000 mark. Av anslaget 660.000 mark föreslås 75.000 mark för anskaffande av begagnade el-maskiner och apparater till fartygselektrikeravdelningen. För 3 st. kontors-skrivmaskiner à 70.000 mark till handelsavdelningen föreslås beviljat 210.000 mark. De nuvarande små reseskrivmaskinerna på handelsavdelningen fylla icke sitt ändamål. För tillgodogörande av den tekniska utvecklingen på svetsningsteknikens område föreslås ytterligare till metallavdelningen ett argon-svetsaggregat beräknat till 375.000 mark. Argonsvetsmetoden möjliggör industriellt lönsam aluminiumsvetsning. Sålunda äro t.ex. de berömda "Kello" aluminiumbåtarnas fogar argon-svetsade.

10 Ht. III:5. Ålands sjöfartsläroverk för komplettering av laboratorierustning. Anslaget nytt.

Anslag 100.000 mark. För att nedbringa kostnaderna för maskintekniska avdelningens svetsaggregat föreslås beviljat 65.000 mark för anskaffande av två gasbehållare. Hittills har för ändamålet använts förhyrda gasbehållare, för vilka de årliga utgifterna numera stigit till ca 20.000 mark. För anskaffande av diverse verktyg och mätinstrument till den maskintekniska avdelningen föreslås därtill 35.000 mark.

10 Ht. III:6. Ålands sjöfartsläroverk för anskaffning av inventarier till sjömansskolan (f).

Momentet ersätter det i 1961 års budget under detta kapitel upptagna 9 mom. "Till landskapsstyrelsens disposition för

anskaffning av inventarier till sjömansskolan (förslagsanslag)". Emedan sjömansskolans förvaltning numera organiserats, synes det ändamålsenligt att ställa anslaget till skolans direkta förfogande.

Anslaget 3.000.000 mark motsvarar det tidigare anslaget för samma ändamål. Såsom i motiveringen under 5 Ht. III:17 omtalats arbetar sjömansskolan för närvarande endast med en ekonomiavdelning, medan avsikten är att redan under år 1962 utvidga skolarbetet att omfatta även avdelningar för däck- och maskinpersonal. Under år 1961 har under momentet intill den 31 oktober åtgått 815.125 mark till inventarier till skolans ekonomiavdelning jämte därmed sammanhörande grundanskaffningar. För ytterligare komplettering av ekonomiavdelningens inventariebestånd och anskaffande av nödiga inventarier till sjömansskolans övriga avdelningar föreslås på nytt beviljat 3.000.000 mark.

10 Ht. III:7. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för anskaffning av inventarier.

Anslaget oförändrat.

För anskaffande av en elektrisk golvbonare och en vävstol föreslås beviljat 60.000 mark.

10 Ht. III:8. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för uppförande av ekonomiebyggnad. Anslaget nytt.

Anslag 350.000 mark. Emedan Ålands kvinnliga hemslöjdsskolas nuvarande vedlider är i utmönstringsskick och då skolan dessutom saknar nödiga utrymmen för uppbevaring av trädgårdsredskap och -möbler samt vävattiraljer, cyklar m.m., föreslås beviljat 350.000 mark för uppförande av en ekonomiebyggnad för täckande av förenämnda utrymmesbehov.

10 Ht. III:9. Ålands lantmannaskola för anskaffning av inventarier. Anslaget nytt.

Anslag 190.000 mark. Av anslaget 190.000 mark föreslås 65.000 mark för anskaffande av ett mindre el-svetsningsaggregat lämpat för svetsningsarbeten i samband med den praktiska maskinundervisningen. För anskaffande av en handslipmaskin för undervisningen i träslöjd skulle erfordras 25.000 mark. Såsom känt äro skolinternatets vid lantmannaskolan elevrum rätt anspråkslöst inredda. För att skapa en trivsammare miljö för eleverna föreslås ytterligare beviljat 100.000 mark för anskaffande av 8 st. länstolar av lättare modell med stålben

10 Ht.

och tvättbart möbeltyg till internatets elevrum.

10 Ht. III:10. Ålands lantmannaskola för grundreparation av lärarbostad samt tillbyggnad av kansliutrymme för Ålands försöksfält.
Anslaget nytt.

Anslag 500.000 mark. Andra lärarens vid Ålands lantmannaskola tjänstebostad har redan länge varit i undermåligt skick. Särskilt i bostadens vindsvåning har såväl tapeter, målning och golv förfarits i så hög grad, att omedelbara åtgärder äro motiverade. Fördenskull föreslås enligt ingivet kostnadsförslag att för ändamålet skulle beviljas 500.000 mark, i vilket belopp kostnaden för tillbyggnad av ett kanslirum för Ålands försöksfältets behov inberäknats. Beträffande nödvändigheten av sagda kansliutrymme hänvisas till motiveringen under 6 Ht. I:14 a).

10 Ht. III:11. Skollägenheten på Jomala gård för dräneringsarbeten och rensning av utfall. Momentet delvis utvidgat.

Anslag 730.000 mark. För fortsättande av dräneringsarbetena i Näshagen föreslås för dränering av 3,3 hektar beviljat 610.000 mark. Sedan det övre loppet av Vidåker-utfallet numera rensats föreligger oundgängligt behov av att även utfallet försattes i erforderligt skick, emedan den snabba tillrinningen eljest kommer att förorsaka översvämningar av försöksfältet. Totalkostnaden för rensning av sagda utfall beräknas till ca 450.000 mark, varav Jomala gårds andel utgör 120.000 mark.

10 Ht. III:12. Skollägenheten på Jomala gård för grundförbättring av bastubyggnad och uppförande av ensilagetorn. Anslaget nytt.

Anslag 440.000 mark. Jomala gårds bastu, som av gårdens anställda användes som byk- och badstuga, är för närvarande i nära på obrukbart skick. För nödig grundförbättring av sagda bastubyggnad föreslås i enlighet med uppgjort kostnadsförslag reserverat 224.000 mark. Då ensileringen numera sedan slaghack och självlossande vagn anskaffats är mycket mindre arbetskrävande än traditionell höberedning och då det ur växtföljdssynpunkt synes vara nödvändigt att förstora gårdens kreaturbesättning, föreslås för uppförande av ett nytt ensilagetorn beviljat kostnadsberäknade 216.000 mark. Ensilagetornet skulle även få betydelse för ensileringspropagandan, då två olika slag av tornkonstruktioner och påfyllningsprinciper samtidigt kunde demonstreras.

IV. Näringarnas främjande.

- 10 Ht.IV:1. Anskaffning av maskiner för torrlägningsarbeten. Momentets rubrik ändrad.

Minskning 4.800.000 mark. För anskaffande av pump för torrläggning i samband med dikningsarbeten och andra för den ordinarie driften erforderliga tillbehör föreslås beviljat 200.000 mark.

- 10 Ht.IV:2. Anskaffning av fiskefyrar.

Anslaget oförändrat. För underlättande av inseglingen till skyddade hamnplatser från Bottenhavet föreslås för uppförande av ytterligare en fiskefyr beviljat tidigare belopp 800.000 mark.

- 10 Ht.IV:3. Anskaffning av jeep, släpfordon till hjultraktor m.m.

Momentet nytt.

Anslag 2.000.000 mark. Med hänvisning till motiveringen under 6 Ht.III:1 föreslås för kultiveringsprogrammets genomförande ett anslag om sammanlagt 2.000.000 mark för anskaffande av en jeep och en kultivator, den senare dels i arbets- dels i instruktions- och demonstrationssyfte. Kultivatoren är avsedd att ersätta den manuella arbetskraften vid marktäckets söndrande för plantering och sådd, vilket arbete utfört med hacka och spade är synnerligen arbetsdrygt och tungt. I anslaget ingår ytterligare kostnad för anskaffande av ett släpfordon till den under år 1961 anskaffade hjultraktorn och skulle detta fordon användas dels till virkestransporter och dels till instruktions- och demonstrationsändamål. För det arbete som på ovannämnt sätt komme att utföras i landskapets enskilda skogar, skulle vederbörande inkomstmoment (3 Avd. I:24) i ordinarie inkomststaten gottskrivas.

- 10 Ht.IV:4. Anskaffning av inventarier till Ålands försöksfälts kansli.

Momentet nytt.

Anslag 85.000 mark. Under förutsättning av att det under 10 Ht. III:10 föreslagna kansliet godkännes till uppförande, föreslås under momentet beviljat 85.000 mark för anskaffande av nödiga inventarier till detsamma.

V. Kommunikationsväsendet.

- 10 Ht.V:1. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (r).

Ökning 18.000.000 mark. I riksbudgeterna för år 1961 har för väg- och brobyggnadsarbeten hittills observerats 12.344.000.000 mark och för sysselsättningens trygghet 16.000.000.000 mark eller sammanlagt 28.344.000.000 mark. Av anslaget för sysselsättningens trygghet har under åren 1959 och 1960 ca 90 procent använts för vägarbeten, varför, om förhållandet antages vara detsamma i år, ca 27.000.000.000 mark torde hava reserverats för väg- och brobyggnadsarbeten

10 Ht.

under år 1961. Då motsvarande utgift i riket år 1959 varit ca 31.000.000.000 mark och år 1960 28.500.000.000 mark, finner man att den årliga förbrukningen varit i det närmaste konstant. I 1962 års statsverksproposition har för väg- och brobyggnadsarbeten föreslagits 17.116.000.000 mark och för sysselsätthetens tryggnad 10.000.000.000 mark. På grund härav och då en eventuell omläggning av trafiken till fastlandet under år 1962 komme att medföra betydande utgifter, för vilka anslag särskilt torde upptagas i tilläggsbudget, föreslås att under detta moment i ordinarie utgiftsstaten för år 1962 skulle observeras 95.000.000 mark, vilket innebure en ökning av det tidigare anslaget med 18.000.000 mark.

Det ordinarie anslaget föreslås fördelat på följande sätt:

Pågående arbeten.

a) för slutförande av vägförbättringsarbetena på landsvägen mellan Haraldsby och Stenbrobacke erfordras ca 12.000.000 mark. Dessa arbeten hava fördyrats dels på grund av inträffade pris- och lönestegringar om 12-24 procent sedan år 1958, då arbetet projekterades, dels emedan vissa omläggningar av vägplanen befunnits nödvändiga.

b) För slutförande av landsvägsbygget till Vargskären i Föglö kommun föreslås 8.000.000 mark.

c) Av landsvägen mellan Söderby och Granboda byar i Lemlands kommun återstår att förbättra en sträcka av ca 5 kilometer, varefter hela landsvägen mellan Mariehamn och Svinö färjfäste skulle hava ombyggts. Totalkostnaden har beräknats till 28.000.000 mark, varav för 1962 års behov skulle reserveras 16.000.000 mark.

d) Under år 1961 har en del av landsvägen mellan Sonboda och Finholma i Föglö, vars fortsättning utgöres av det under b) punkten ovan nämnda vägbygget förbättrats. För arbetets slutförande skulle erfordras 3.000.000 mark.

e) För fortsättande av uträtningsarbetena genom Klinten föreslås 4.000.000 mark.

Ytbehandlingar.

f) I 1961 års budget finnes 8.000.000 mark reserverade för ytbehandling av 3.500 meter nybyggd landsväg mellan Godby och Brustabacke. Enär utförandet av själva vägarbetet

10 Ht.

fördröjts, har i stället den ombyggda delen av vägen mellan Haraldsby och Stenbrobacke i Sunds kommun delvis ytbehandlats och återstoden av denna 3.700 meter långa vägdel skulle ytbehandlas under år 1962. Under denna punkt föreslås upptaget 6.000.000 mark för ytbehandling av landsvägen mellan Grelsby och Bartsgårda, utgörande 4.000 meter.

Nya arbeten.

g) För byggande av bygdeväg mellan Fiskö och Korsö i Brändö kommun föreslås reserverat 10.000.000 mark. Kostnadsförslaget för detta 4.600 meter långa vägbygge uppgår till 27.000.000 mark. Med ~~lens~~ användning skulle dock bli beroende av fastställandet av vägbygget Fiskö - Korsö - Brändöby, vilket i sin tur är beroende av färjfastenas placering på den planerade färjleden Vårdö-Gustavs.

h) För byggande av en landsväg över Snäcköi Kumlinge föreslås ett första anslag om 5.000.000 mark. Genom tillkomsten av denna väg skulle de nuvarande landsvägarna på huvudön i Kumlinge och i Seglinge kunna förenas medelst en mindre färja över det ca en kilometer breda passet mellan Seglinge och Snäckö. Vägen kan bli en viktig anslutning till den planerade färjleden Vårdö-Gustavs, men framförallt kommer den att bereda Seglinge by, som har ett invånarantal på ca 130 personer, bättre förbindelser med omvärlden. Projektet har preliminärt kostnadsberäknats till 30 miljoner mark, och har landskapsstyrelsen ansett att vägens byggande kunde realiseras inom 3 år. Förverkligandet av detta vägbygge är dock beroende av huru trafiken mellan Åland och riket kommer att ordnas.

i) De pågående utvidgningsarbetena av Mariehamns flygfält omfatta även flyttning av landsvägen till Hammarland, som efter start- och landningsbanans förlängning skulle hava korsat densamma. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som äger bekosta denna förflyttning, hade planerat vägens dragning norr om flygfältet, men har sagda myndighet på landskapsstyrelsens förslag förklarat sig villig att förlägga vägen söder om det ~~över Svibyviken och Mockelö till Ramsholmens östrand och vidare~~ samma. Vägen skulle sålunda dragas från Klinten/genom Gottby till den nuvarande landsvägen till Hammarland, som den sammanfaller med något nordväst om Ödanböle by. Denna sydligare sträckning skulle gå genom områden, vilka nu hava dåliga kommunikationer med Mariehamn, medan det nordligare förslaget

10 Ht.

åter skulle följa redan befintliga vägar. Kostnaderna för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag, omfattande 4.700 meter oljegrusbehandlad vägyta, uppgingo till 95.500.000 mark. Med beaktande av att oljegruset på den södra sträckningen nu skulle bortlämnas för att vid en senare tidpunkt ersättas med tjärbehandling på landskapets bekostnad, skulle väg- och vattenbyggnadsstyrelsen bygga 7.200 meter landsväg från en punkt strax väster om Sviby-viken till Ödanböle för en beräknad kostnad av 95.500.000 mark, medan landskapet skulle svara för kostnaderna för bank- och brobygge över Svibyviken, beräknade till ca 25.000.000 mark för en sträcka av 750 meter. I 1962 års budget skulle upptagas 15.000.000 mark och år 1963 ytterligare 10.000.000 mark. Ifall den ursprungligen planerade norra sträckningen skulle komma till utförande, hade detta inneburit en ombyggnad av ca 2.500 meter av den nuvarande landsvägen på vardera sidan av Gottby vägskäl, vilken utgift eller ca 10.000.000 mark nu inbesparas.

Övriga arbeten.

j) För reservarbeten reserveras 4.000.000 mark.

k) För byggande och förbättring av bygdevägar anslås 5.000.000 mark.

l) För byggande av busshållplatser längs de ytbehandlade vägarna reserveras 2.000.000 mark.

m) Till landskapsstyrelsens disposition ställes 5.000.000 mark.

Om vid de ovan planerade arbetenas genomförande besparingar till äventyrs skulle uppstå, föreslås att dessa medel vid behov skulle få användas som tillägg till övriga fastställda arbeten. Skulle åter något eller några av de fastställda arbetena icke kunna genomföras under år 1962, föreslås dessutom att de härför anslagna medlen i likhet med nuvarande förfarande skulle reserveras för ett senare behov.

10 Ht. V:2. Anskaffning av vägmaskiner (r).

Anslaget oförändrat. För delbetalning av schaktbladstraktor och väghyvel samt anskaffande av andra mindre vägmaskiner föreslås på nytt beviljat 7.200.000 mark.

VI. Polisnrättningen i Mariehamn.10 Ht. VI:1. Anskaffning av dräkter för grodmän. Momentet nytt.

Anslag 65.000 mark. Sedan de tekniska möjligheterna för sär-

10 Ht.

skilda undervattensundersökningar under de senaste åren avsevärt förbättrats, har tanken på anskaffande av s.k. grodmannautrustning till landskapet aktualiserats. I de flesta städer och på många orter i riket finnes numera grodmän, oftast då inom brandkårerna. Det faller sig helt naturligt, att landskapet och särskilt då Mariehamn vore i behov av en eller flere grodmän, som vid inträffade olyckstillbud såsom drunkningar, grundstötningar m.m. kunde bistå räddningsmanskapet på olika sätt. Utgående från ovannämnda synpunkter och särskilt behovet av att kunna anlita grodmän även utom Mariehamn, fördenskull och då grodmännens dräkter hava personliga mått, vilka omständigheter motivera sådant uppdragsförtroende åt ordinarie tjänsteman, har landskapsstyrelsen, som i ärendet inhämtat länsstyrelsens och stadsfullmäktiges i Mariehamn utlåtanden, funnit det ändamålsenligt föreslå beviljande av 65.000 mark för anskaffning av tvenne dräkter för grodmän till polisinrättningen i Mariehamn. Länsstyrelsen har i sitt förenämnda utlåtande funnit anskaffningen av ifrågavarande dräkter ävensom grodmännens utbildning vara av behovet påkallade.

VII. Särskilda anslag. Kapitlet nytt.

10 Ht. VII:1. Istandsättning och underhåll av landskapets naturskyddsområden.

Anslag 475.000 mark. Omvårdnaden av landskapets naturskyddsområden har en längre tid varit eftersatt. I samband med förvärvet av Norrgårds skattehemman RN 3 i Nåtö by av Lemlands kommun upptogs i andra tillägget till ordinarie utgiftsstaten för år 1959 500.000 mark för iordningsställande och underhåll av området. Detta anslag kunde dock alls icke utnyttjas och av ett lika stort anslag för samma ändamål i första tillägget till 1960 års budget endast 23.704 mark, medan 476.296 mark antecknades som besparing. Då medel under de senaste åren icke heller anvisats för de övriga naturskyddsområdenas behov, har skyndsamma åtgärder blivit av nöden. Den av landskapsstyrelsen i april 1960 för närmare utredning och beredning av erforderliga åtgärder beträffande landskapets naturskyddsområden tillsatta naturskyddsnämnden har i samråd med rikets naturskyddsinspektör utfunnit, att främst Nåtö, Espholm och Jungfruskär borde istandsättas under åren 1961 - 1962. Samtliga dessa områden böra gallras

och rensas varutöver de på Nåtö befintliga byggnaderna böra repareras, bl.a. då sjöbodens tak ävensom båtbyggnaden. Kostnaderna för de skyndsammaste åtgärderna hava preliminärt beräknats till 950.000 mark, varav hälften eller 475.000 mark skulle upptagas i tilläggsbudget för år 1961 och återstoden 475.000 mark avseende 1962 års behov skulle observeras i ordinarie budgeten för sistnämnda år. Med hänvisning till det ovan sagda föreslås förty att under momentet skulle beviljas 475.000 mark.

10 Huvudtitelnslutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	120.119.500
Budgetförslag för år 1962	130.190.000
Ökning	10.070.500

11. Huvudtiteln. Understödslån.

I. Näringarnas främjande.

Jordbruket och dess binärningar samt kolonisationsverksamheten.

11 Ht. I:1. Lån för torrlägningsarbeten (r). Momentets rubrik ändrad.

11 Ht. I:3. Lån för främjande av hem- och småindustrin till trygghet av sysselsättning (r).

Ökning 2.500.000 mark. Ålands Företagareförening r.f. har i skrivelse med motivering att efterfrågan på hem- och småindustrilån under år 1962 synes komma att starkt växa på grund av stegrat företagarintresse föreslagit en förhöjning av anslaget till 15.000.000 mark. Sålunda avser Firma Plasto att under nästa år uppföra en stor industribyggnad. Likaså planerar Båtindustri Ab ett nybygge. Dessutom är ett annat företag med beräknad arbetarstam om 25- 30 man under planering. Med beaktande av att i statsverkspropositionen för motsvarande ändamål i riket föreslagits 700.000.000 mark har landskapsstyrelsen icke ansett sig kunna föreslå en större förhöjning än 2.500.000 mark av anslaget under detta moment. Dessutom bör observeras att de nuvarande lånebestämmelserna med 5 procents ränta och 7-10 års amorteringstid icke göra de ifrågavarande lånen särskilt förmånliga. Denna omständighet inverkar naturligtvis hämmande på låneefterfrågan i nuvarande situation.

11 Ht. I:8. Lån för främjande av fiskhushållningen (r).

Minskning 4.000.000 mark. Sedan statsrådet år 1959 höjt räntesatsen för nu ifrågavarande lån från 3 till 5 procent och landskapsstyrelsen företagit samma förhöjning, har låne-

11 Ht.

intresset märkbart nedgått. Med beaktande härav och tidigare reserveringar under momentet föreslås anslaget nedsatt med 4.000.000 mark.

11 Ht. III:1. Bostadslån (r).

Ökning 9.000.000 mark. Enligt landskapslagen om bostadsproduktion (6/60) skall i landskapets inkomst- och utgiftsstat för åren 1960 - 1963 upptagas reservationsanslag som till proportion och behovet av ökade bostäder motsvara för samma ändamål i riket beviljade anslag. På grund härav och då i statsverkspropositionen för år 1962 under motsvarande moment föreslås ett anslag om 8.269.200.000 mark, föreslås med ytterligare hänsyn till beräknat behov en höjning av anslaget med 9.000.000 mark.

11 Ht. III:5. Av invalidvårdslagstiftningen förutsatta lån (f). Momentet nytt.

Anslag 500.000 mark. Med hänvisning till motiveringar under moment 8 Ht. I:4 föreslås under detta moment ett anslag om 500.000 mark, motsvarande beräknat behov.

11 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	196.700.000
Budgetförslag för år 1962	179.500.000
Minskning	17.200.000

12 Huvudtiteln. Finansieringsutgifter.I. Avräknings- och ränteutgifter.12 Ht. I:1. Vid avräkning återgående utjämningsförskott (f).

Minskning 50.000.000 mark. Emedan den ordinarie utjämnigen för år 1960 kan beräknas medföra en återbetalning av erhållna förskott om ca 50.000.000 mark, föreslås anslaget nedsatt med 50.000.000 mark.

12 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1961	100.503.000
Budgetförslag för år 1962	50.503.000
Minskning	50.000.000

Till Ålands landsting.

För finansieringen av nybygget för De Gamlas Hem i Jomala anhöll styrelsen hos folkpensionsanstalten om ett 50.000.000:- mk stort lån, för vilket också vid förhandssondering antyddes positiva möjligheter. Vid slutbehandlingen erhöles endast 25.000.000:- mk, varför kortfristiga lån av härvarande banker måste anskaffas. För att kunna återbetala dessa på angiven tid behöves ett 20.000.000:- mk långfristigt lån.

Undertecknade anhåller därför vördsamt om att landstinget vil-
le besluta att upptaga ett 20.000.000:- mk stort anslag i 1962
års ordinarie budget för ovannämnda ändamål.

Mariehamn den 17 november 1961.

Eliel Persson
Gustaf Jansson
Blomberg

Till Ålands landsting

Landskapsstyrelsen har enl. skrivelse av den 14 okt. 1961 låtit uppgöra förslag till ombyggnad av landsvägen från Mangelbo vägsäl till Pålsböle folkskola, vilket förslag i stort sett förordats av Finströms kommunalfullmäktige. Ett kostnadsförslag för ombyggnaden har av Landskapsstyrelsens vägavdelning beräknats till c. 8 miljoner mark. Då den nya vägen mellan Grelsby och Bartsgårda torde bli ytbehandlad och därmed färdig att tagas i bruk under år 1962, förutsätter kommunalfullmäktige, att den ovannämnda ombyggnaden av vägen via kyrkan kommer i tur under år 1962, såsom varande en och omedelbar fortsättning av det ursprungliga förslaget. Den nuvarande vägen befinner sig som känt bl.a. genom förefintliga riskabla kurvor i sådant tillstånd, att den för kommunens inre som för allmän samfärdsel är i behov av brådskande förbättring. Det av Landskapsstyrelsen uppgjorda förslaget till ombyggnad av vägen noteras med tillfredsställelse och anfaller undertecknade landtingsmän värdsamt,

att landtinget under 10 Ht V : 1 måtte upptaga ett anslag om Mk 8 ,000,000:- (åtta miljoner mark) , motsvarande det av landskapsstyrelsens vägavdelning beräknade kostnadsförslaget för ombyggnad av landsvägen från Mangelbo till Pålsböle folkskola i Finström eller också att anslaget upptages i en tilläggsbudget för landskapet för år 1961.

Mariehamn den 18 november 1961.

Jan Erik Eriksson
 Eliel Persson
 E. G. Mattsson

Till Ålands landsting

Som känt har prof. Knut Pipping i samarbete med sin fru Ida Pipping-van Hulten på anmodan av Ålands ungdomsförbund och på basen av det enkätmaterial förbundet ställt till förfogande gjort en vetenskaplig undersökning av den åländska ungdomens emigration. Genom detta arbete, som numera finns publicerat i Ålands Kulturstiftelses skriftserie, har för första gången en mera sammanhängande och enhetlig översikt över vad som i vår tid sker i fråga om den åländska befolkningsutvecklingen, med särskilt avseende fäst vid ungdomsemigrationen, åstadkommits.

För denna förtjänstfulla undersökning har av beviljade landskapsmedel blott Mk 40,000:- kunnat utbetalas som direkt författararvode. Detta arvode borde på grund av arbetets art, omfång och betydelse ytterligare utökas med Mk 100,000:-. Undertecknad anhåller därför vördsamt, att landstinget i 1962 års ord. budget för landskapet under 5 Ht ~~XII~~:1 måtte upptaga ett anslag om Mk 100,000:- (ett hundra tusen mark), att genom Ålands ungdomsförbunds försorg tilldelas prof. Knut Pipping som ett ytterligare författararvode för hans utredning av den åländska ungdomens emigration.

Mariehamn den 18 november 1961.

Jan Erik Eriksson
Oscar Rossas.
Erik Sundberg

Till Ålands landsting

Den moderna bilfärjetrafikens genombrott har lett till en strävan att modernisera kommunikationerna mellan fasta Åland och riket, dels genom insättande av bilbärande färjor, som samtidigt kan betjäna den mellanliggande skärgården, dels genom en anslutning av fasta Åland till den internationella bilfärjetrafik, som sedan några år tillbaka upprätthålles mellan Finlands fastland och Upplandskusten genom den åländska skärgården. Bristen på lämpliga tilläggsplatser har emellertid åstadkommit, att de planer, som enskilda rederier har hyst på bilfärjetrafik från Åland österut, hittills inte har kunnat förverkligas på ett något så när tillfredsställande sätt.

Ingående undersökningar, som behöriga myndigheter har verkställt, har givit vid handen, att den lämpligaste platsen för en färjhamn på fasta Ålands östra sida är Långnäs udde i Lumparland. Tvenne färjrederier har i skrivelser till landskapsstyrelsen och i andra sammanhang förklarat sig villiga att sätta i gång bilfärjetrafik mellan Långnäs och olika orter på fastlandskusten, bara en användbar landsväg drages ut till udden. Det kan sålunda knappast betvivlas, att den eftersträ-vade bilfärjetrafiken i någon form kommer i gång redan nästa år, bara den redan pro-jekterade landsvägen till Långnäs kommer till stånd. Det är under sådana omständighe-ter överraskande, att landskapsstyrelsen inte observerat något anslag i inkomst och utgiftsstaten för år 1962 för ifrågavarande livsviktiga landsvägsbygge.

Det kan måhända vara skäl att understryka, att Långnäs geografiska läge på fasta Ålands östligaste udde och tätt invid skärgårdens djupvattensled, starkt talar för, att färjfastet för den planerade statsfärjan mellan fasta Åland och Gus-tavs byggs på Långnäs. Man kan till och med våga antagandet, att tillkomsten av detta färjfaste på den åländska sidan kommer att påskynda anskaffningen av ifrågavarande bilfärja för den åländska och åboländska skärgården. Och det kan ingalunda vara ett minus, om denna färjhamn samtidigt även kan betjäna annan trafik. Frågan om landsväg ut till Långnäs utgör sålunda för närvarande ett av landskapets viktigaste trafikpro-blem, som kräver en snabb lösning.

Då det enligt undertecknades mening är av utomordentligt stor be-

tydelse, att man från åländsk sida gör allt, vad som kan av oss begäras, för att uppmuntra och underlätta en vidgad bilfärjetrafik och det är uppenbart, att dylikt kommer i gång mellan Långnäs och hamnar i riket, så fort en användbar landsväg byggs ut till Långnäs, föreslår vi,

att landstinget måtte fatta beslut om att ifrågavarande landsväg, som redan är projekterad, skall byggas så som möjligt och observerar 20,000,000 mark för damålet i landskapets budget för 1962.

Mariehamn den 13 november 1961

P. Eklöv

Eliel Sjöman

H. H. Kalman

Till Ålands landsting

Helsingfors Aktiebank erbjuder i sitt nybygge Ålands konstnämnd en källarlokal å 150 m² att användas som ett tillfälligt konstmuseum mot en månadshyra om Mk 30,000:-- Enligt vad vi erfarit önskar konstnämnden få till stånd ett dylikt museum i denna lokal, som kunde disponeras från den 1 maj 1962. Enligt konstnämndens uppfattning är det av synnerligen stor vikt att de åländska konstsamlingarna koordineras i stället för att nu vara spridda. Den samling, som finns ~~Ålands konstmuseum~~ och de konstverk, som framdeles tillkommer, behöver bli tillgängliga inte minst för turister, som kräver kvalificerade sevärdheter. Det lilla konstmuseet skulletjäna ett sådant ändamål, tills ett större konstmuseum i samband med den planerade landskapsgården kommer till stånd.

Undertecknade landtingsmän anhåller därför vördsamt, att landtinget i landskapets ord. budget för 1962 under 5 H: ~~XII~~ h) måtte upptaga ett anslag om Mk 300,000:-- att användas som hyra och för andra omkostnader för ett konstmuseum, som skulle inhyras i Helsingfors Aktiebanks nybyggda hus i Mariehamn, räknat från den 1 maj 1962.

Mariehamn den 11 november 1961

Jan Erik Eriksson
Erik Sundberg
Johan Rönkä

Landstinget
Vårdsammanträdet

Till Ålands landsting.

Folkminskningskommunerna, i synnerhet de mindre av dem, ha för närvarande mycket stora ekonomiska svårigheter att kämpa med. De många nya uppgifter och utgifter lagstiftarna påfört kommunerna, har drabbat just denna grupp av kommuner särskilt hårt. Skyldigheten att upprätthålla eller ta del i olika inrättningar för sjuk- och socialvård betungar i regel proportionsvis mera de små kommunerna, detta såväl om folkmängden utgör måttstocken som - och i all synnerhet - om skattöreantalet beaktas.

Lagstiftarna ha i allmänhet förutsett dessa svårigheter och i respektive lagar infört stadganden, som gör det möjligt för staten att bevilja kommunerna lättnader eller direkta statsbidrag. Sålunda stadgas i rikets sinnessjuklag (FFS 187/52) i 47 §, att statsrådet må för på kommunerna ankommande anläggnings och driftskostnader bevilja statsunderstöd åt sådana kommuner, "som äro belägna i avlägsna, glest befolkade och av mindre bemedlade bebodda trakter och vilkas ekonomiska bärkraft är svag".

Flera av våra åländska kommuner bör rimligtvis anses uppfylla dessa fordringar mer än väl. Det är därför av nöden, att landskapsstyrelsen beredes möjlighet att bevilja de mest betungade kommunerna sådant understöd.

Då i förslaget till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för 1962 intet anslag för ovannämnt ändamål observerats, anhålla undertecknade vördsamt med hänvisning till §§ 27 och 28 i landstingsordningen

att, Landstinget ville i ordinarie inkomst- och
utgiftsstaten för 1962 införa ett belopp om 1,5 mil.
mark att av landskapsstyrelsen användas för bidrags-
givning i enlighet med stadgandena i sinnessjuklagen
47 paragraf.

Mariehamn, den 20 nov. 1961.

Gustav Adolf Bodnar

Ehr. Dölling

Bertil Söderlund

Valer Nordström

Till Ålands Landsting.

I förslaget till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för 1962 föreslår landskapsstyrelsen dels ett anslag om 12 milj. mark för subventionering eller upphyrning av en bilfärja för trafik på ~~fastaxåland~~ linjen fasta Åland-Vårdö-Gustavs, dels ett anslag om 5 milj. mark för iordningsställande av provisoriska färjfasten längs nämnda linje. Landskapsstyrelsen har tänkt sig en färja, som vore så grundgående, att den kunde trafikera Balderösund. Närmast har väl Rospiggen varit i åtanke.

Enligt vad undertecknade erfarit, torde inga utsikter att få upphyra nämnda färja numera föreligga. Däremot kan bilfärjan Alpha enligt uppgift mycket väl komma i fråga efter det den reparerats efter haveriet. Denna färja vore av många skäl att föredra. Den är dock så djupgående, närmare fyra meter, att Balderusundsleden inte kan ifrågakomma. Det gäller under sådana förhållanden att finna lämplig anöringspunkt annanstans än vid Prästö, närmast någon punkt i Lumparland. Därav skulle emellertid följa, att Vårdö lämnades helt på sidan, om den nurådande bristen på anöringsplats för färjan någon punkt vid östra stranden av fasta Vårdö inte avhjälpes. Detta bör enligt vårt förmenande ske med det snaraste.

Vi ha oss bekant, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen undersökt en lämplig plats vid norra stranden av den s.k. Österviken och även kostnadsberäknat väg därifrån till vägen i Listersby. Denna vägsträcka skulle bli cirka två kilometer. Kostnaderna torde stiga till nära

10 milj. mark. Det nödiga färjefästet skulle enligt fackmannauppskattning komma att kosta cirka 15 milj. mark, om man nämligen går från, att det skall bli permanent och framtiden betjäna statens färjan.

Då det är av största vikt, dels att den landskapssubventionen för bilfärjetrafiken Åland-Gustavs fås i gång nästa år, dels att Vårdö icke lämnas på sidan om denna trafik, anhåller undertecknade vördsamt,

att Landstinget i ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för 1962 ville införa ett anslag om 25 miljoner mark, varav 10 miljoner för vägbygge och 15 milj. för anläggande av ett färjefäste vid Österviken i Vårdö.

Mariehamn, den 20 nov. 1961.

Gustav Adolfsson *Edr. Östling*
 Bertil Söderlund

Till Ålands landsting.

Det har under de senaste åren blivit allt svårare för glesorts-kommunerna att få inkomsterna att räcka till för de ständigt stigande utgifterna. Allt allmännare efterlyses åtgärder i syfte att råda bot på svårigheterna. Tre alternativ anmäler sig. I våra åländska förhållanden ser de tre alternativen ut som följer.

1. Sammanslagning av alla kommuner till en.

2. Bildandet av en kommun av högre ordning för sjukvården, yrkesundervisningen, vissa grenar av folkskolväsendet och vissa uppgifter hörande till socialvården. Inom denna kommun skulle utgifterna fördelas enligt skatteunderlaget, som redan fallet är beträffande Ålands centralsjukhus.

3. Landskapsbidrag ges åt kommuner med svag ekonomisk bärkraft, så att de förmår uppfylla sina ekonomiska förpliktelser i fråga om sjuk- och socialvård utan en oskälig skattebörda.

Närmast inom räckhåll ligger alternativ 3. Lagstiftningen är i detta fall så gott som klar. Det gäller blott tillämpningen av stadganden, som redan finns. Ett betydande steg i denna riktning vore det, om landskapsstyrelsen kunde utge understöd åt kommuner, som särskilt hårt drabbas av kostnaderna för centralsanatoriet, låt vara att dessa kostnader från och med nästa år sjunker något. De kommer även därefter att bli mycket kännbara för en del kommuner under vissa år.

Enligt gällande bestämmelser drabbas kommunerna ~~och kostnaderna kan dessutom~~ mycket ojämnt och kan ~~variera starkt från år till år och~~

som känt mycket ojämnt och kostnaderna kan dessutom variera mycket från år till år och ge anledning till en osäkerhetskänsla, då den kommunala budgeten görs upp.

Enligt rikets tuberkuloslag (FFS 355/60) kan statsrådet i stöd av 31 § inom ramen för statsförslaget bevilja understöd åt kommun i svag ekonomisk ställning för anläggnings- och driftskostnader vid sanatorier.

Då flere åländska kommuner enligt vårt förmenande vore i stort behov av sådant understöd, få undertecknade värdsamt föreslå,

att Landstinget ville i ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för nästa år införa ett belopp om 1,5 milj. mark att efter landskapsstyrelsens prövning användas för understöd åt kommun i svag ekonomisk ställning för bestridande av andel av deras utgifter för driftskostnaderna vid Ålands centralsanatorium.

Mariehamn, den 20 nov. 1961.

Ed. Ölling

Gustaf Adolf Bouman

Vänerbros

Bertil Söderström